

“DADŽA”

KALENDĀRS

izdevniecība
«DADZIS»

1994

DATORI
no ELVAS
gums!

ELVA

- vienmēr atrākās datu vairumpiegādes,
- kvalitāte un garantijas, tieša sadarbība ar ražotājiem,
- serviss un pieredze.
- atloides pastāvīgiem klientiem un izplatītājiem!

Zvaniet, pieprasiet –
vienmēr laipni!

Mūsu telefons

629425

DADZĪS

DADZĪS

DADZĪS

BAGĀTĪGI ILUSTRĒTS JOKU ŽURNĀLS
JEBKURAI ĢAUMEI.

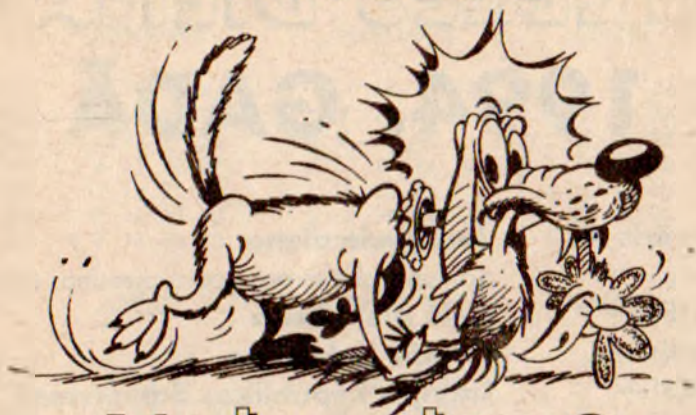

Balasta dambi 3, ab. k. 19,
LV 1081, Rīga, Latvijas Republika.

Tālruni

465960, 469568, 460331.

“DADŽA”

KALENDĀRS

1994

IZDEVNIECĪBA «DADŽIS»

SVĒTKU UN ATCERES DIENAS 1994. GADĀ

1. janvāris —	Jaungada diena
25. marts —	Komunistiskā terora upuru piemiņas diena
1. aprīlis —	Lielā piektdiena
3. aprīlis —	Pirmās Lieldienas
1. maijs —	Latvijas Republikas Satversmes sapulces sasaukšanas diena Darba svētki
4. maijs —	Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena
8. maijs —	Mātes diena
14. jūnijs —	Komunistiskā terora upuru piemiņas diena
23. jūnijs —	Līgo diena
24. jūnijs —	Jāņu diena
4. jūlijs —	Ebreju tautas genocīda piemiņas diena
11. novembris —	Lāčplēša diena
18. novembris —	Latvijas Republikas proklamēšanas diena
25. decembris —	Ziemassvētki
26. decembris —	Ziemassvētki
31. decembris —	Vecgada diena

LAIKA SKAITĪŠANA LATVIJĀ

Latvijas teritorijas lielāka daļa ietilpst 2. laika joslā. Šīs joslas vidējais meridiāns ir 30° , un attiecīgi vidējais Saules laiks ir tā sauktais Austrumeiropas laiks. Tas ir par divām stundām priekšā tā dēvētajam pasaules laikam. Par pasaules laiku pieņemts tā meridiāna laiks, kas iet caur veco Griničas observatoriju Londonā. No šā t. s. nulles meridiāna skaita ģeogrāfisko garumu.

Pavasari un vasara, kad dienas ir pietiekami garas, daudzas valstis lieto t. s. v a s a r a s l a i k u, kad pulksteni rādītājus pagriež par vienu stundu uz priekšu. Lielākajā daļā Eiropas valstu vasaras laiks ir spēkā no marta pēdējas svētdienas līdz septembra pēdējai svētdienai. Līdz ar to šajā laikposmā mūsu 2. josla pulksteni faktiski rāda 3. laika joslas (t. i., 45° meridiāna) laiku, resp., šajā laikposmā — pavasari un vasara — mūsu pulksteni laiks ir par trim stundām priekšā pasaules (Griničas) laikam.

Vasaras laiks ieviests ekonomisku apsvērumu dēļ — lai vakaros ilgāk izmantotu dienas gaismu un taupītu elektroenerģiju.

Kalendāra laika apzīmējumi doti Austrumeiropas (t. i., otras laika joslas) laika no gada sākuma līdz marta pēdējai svētdienai un no septembra pēdējas svētdienas līdz gada beigām. Toties laikposmā no marta pēdējas svētdienas līdz septembra pēdējai svētdienai lietots vasaras laiks. Maiņa no vasaras laika un uz to katrreiz notiek agrā svētdienas rītā — plkst. 2:00 (resp., 3:00).

Saules un Mēness lēkta un rieta momenti apzīmēti Rīgai. Tie rāda Saules un Mēness augšējas malas redzamo lēkta un rieta momentu, ievērojot gaismas laušanu (refrakciju) Zemes atmosfērā. Mēnesim ievērojama arī paralakse — leņķis starp skata virzienu uz Mēnesi no Zemes centra un no novērošanas vietas (šajā gadījumā — no Rīgas).

GADALAIKI 1994. GADĀ

Pavasara sākums – 20. marta

Vasaras sākums – 21. jūnijs

Rudens sākums – 23. septembris

Ziemas sākums – 22. decembris

plkst. 22:28

plkst. 17:48 (vasaras laiks)

plkst. 9:19 (vasaras laiks)

plkst. 4:23

Gadalaiku sakumu nosaka Saules atrašanās noteiktas ekliptikas vietas — pavasara punkta, vasaras saulgriežu punkta, rudens punkta un ziemas saulgriežu punkta. Pavasara un rudens punktus sauc arī par ekvinokciju punktiem, jo tad, kad Saule atrodas šajos punktos un to tuvumā, diena un nakts ir aptuveni vienāda garuma.

Gadalaiku atkārtošanās periods ir

t. s. tropiskais gads, kas vidēji ilgst 365 dienas 5 stundas 48 minūtes 46 sekundes.

Zeme atrodas perihelija (vistuvāk Saulei) 2. janvārī plkst. 8:00 — attālums apmieram 147 miljoni kilometru.

Zeme atrodas afēlija (vistālāk no Saules) 5. jūlijā plkst. 22:00 — attālums apmieram 152 miljoni kilometru.

APTUMSUMI 1994. GADĀ

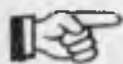
1994. gada būs divi Saules un divi Meness aptumsumi.

1. Gredzenveida Saules aptumsums 10. maijā redzams Ziemeļamerika un Vidusamerika, Grenlandē, Eiropas un Afrikas rietumu daļā, kā arī Klusajā, Atlantijas un Ziemeļu Ledus okeānā. Latvija aptumsums redzams kā daļējs aptumsums neilgi pirms Saules rieta. Ta gaita ir šāda.

	Rīga	Liepāja	Daugavpili
Dalēja aptumsuma sākums	20 ^h 35 ^m 22 ^s	20 ^h 35 ^m 39 ^s	20 ^h 35 ^m 51 ^s
Maksimālās fāzes moments	21 20 34	21 22 31	21 20 37
Dalēja aptumsuma beigas	22 04 02	22 07 25	22 03 42
Saules riets	21:25	21:35	21:10
Maksimālās fāzes lielums	0,321	0,343	0,323

(Saules redzama diametra vienības)

Ka saprotams no šiem datiem, Latvijas austrumu daļā maksimālās fāzes moments nav redzams — Saule tad atradīsies jau zem apvāršņa. Dalēja aptumsuma beigas nav redzamas nekurūsu valstī.

Atgadinām, ka uz Sauli arī dalēja aptumsuma laikā drīkst skatīties tikai caur ļoti tumšu filtru (piemēram, aptvepinātu stiklu) vai, vēl labāk, ar tālskata vai binokļa palīdzību, projicējot Saules attēlu uz ekrāna (piemēram, balta papīra). Nekada ziņā neskatīties tieši uz Sauli tālskati vai binokli — tā var uz visiem laikiem zaudēt redzi!

2. Daļejs Mēness aptumsums 25. maijā redzams Eiropas rietumu daļā, Āfrika, Antarkūda, Dienvidamerika, Ziemeļamerikas dienvidu daļā, Atlantijas okeana un Klusa okeana austrumu daļā. Latvija nav redzams.

3. Pilns Saules aptumsums 3. novembrī redzams Dienvidamerika, Āfrikas dienvidu daļā, ka arī Klusa okeana dienvidaustrumu, Atlantijas okeana dienvidu daļā un Indijas okeana dienvidrietumu daļā. Latvija nav redzams.

4. Pusenots Mēness aptumsums 18. novembrī redzams Ziemeļamerika un Dienvidamerika, Grenlandē, ka arī Ziemeļu Ledus, Atlantijas un Klusajā okeana, aptumsuma sākums redzams arī Eiropā, Āzijas un Āfrikas rietumu daļā. Latvija vērrojams tikai aptumsuma sākums, jo, piemēram, Rīgā Mēness riet jau plkst. 8:08. Aptumsuma gaita ir šāda.

Mēness sak ietiet Zemes pusēna	6:26
Maksimālas fazes moments	8:44
Mēness iziet no pusēnas	11:02
Maksimālas fazes lielums	0,908

(Mēness redzama diametra vienības)

Pusēna ir tik "gaiša", ka ieešanas sākums tajā praktiski nav pamanāms. Maksimālas fazes momentam tuvojoties, var viegli ieraudzīt pilnmēness diska satumsumu.

MĒNESS FĀZES

jauns Mēness

pirmais ceturksnis

pilns Mēness

pedējais ceturksnis

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

Var nezināt savu likteni nemaz. Var paredzēt likteni piecas minūtes uz priekšu. Bet var izzināt likteni arī visai dienai, mēnesim un pat gadam.

Paredzējuma tehnoloģija ir bezgala vienkārša un necerēti lēta. Ņem divus ričurača kauliņus, metamo trauciņu (nejaukt ar Rojalspirta pudelēm), ieliek kauliņus trauciņā un izripina uz lidzenas virsmas.

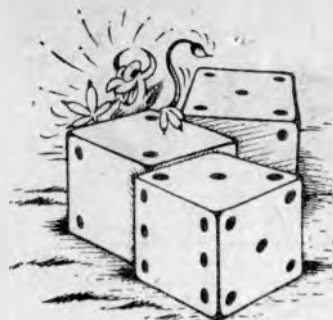
Kas kritīs, tas būs. Vai nebūs. Vai būs, bet citu rudenī un citu gadu. Vai nebūs nekad. Tad jau manīs. Dažkārt tad, kad jau būs par vēlu.

Labāk tomēr agrāk, nekā nekad.

Divpadsmit mēneši. Varat mest no rīta. Varat mest vakarā. Varat mest, pamodies nakts vidū. Nakts vidū mestais piepildās visbiežāk.

Skat. katra mēneša vidū!

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 – 1 Nemeklējiet nepatikšanas. Tās pašas jūs atradīs.
- 1 – 2 Dzīve kā zebras āda — balta svītra, melna svītra...
- 1 – 3 Meklējiet dzīvē savu prieciņu. Ja atslēdza karsto ūdeni, priecājieties, ka neatslēdza gāzi. Ja atslēdza gāzi, priecājieties, ka neatslēdza auksto ūdeni. Ja atslēdza auksto ūdeni, priecājieties, ka vēl list lietus.
- 1 – 4 Necenšaties apsteigt savu tuvāko. Iespējams, ka viņš jau stāv bezdibeņa malā.
- 1 – 5 Ari visdziļākajam bezdibenim ir savs dibens. Ticiet uz vārda, necenšaties pārlicināties pats.
- 1 – 6 No akmeņiem, ko jūsu draugi nēsā azotēs, jūs jau sen varējāt uzbūvēt ģimenes mājiņu.
- 2 – 2 Krist grēkā tomēr ir patīkamāk nekā krist izmisumā.
- 2 – 3 Kalns nenāk pie Muhameda. Bet ja arī Muhameds neies pie kalna?
- 2 – 4 Kas atļauts tautas vēlētam Jupiteram, nav atļauts ierindas vērsim.
- 2 – 5 Nekļūstiet katrai mucai par spundi. Mucu būs daudz, spunde var nodiļt.
- 2 – 6 Skatiet **jūnijā 3 – 6**.
- 3 – 3 Esiet uzmanīgi. Ikvienam padomniekam var būt padomnieks, kas klausā savam padomniekam.
- 3 – 4 Taisnība jūsu pusē, spēks — viņa pusē. Iespējams, uzvarēs draudzība.
- 3 – 5 Dariet kā viņi, dariet kopā ar viņiem, nedariet labāk par viņiem. Jūs var pārprast.
- 3 – 6 Turiet degunu valdošo vēju virzienā. Ari valdošo vēju virziens var krasi mainīties.
- 4 – 4 Dots pret dotu. Solījums pret solījumu.
- 4 – 5 Gūt var dodot, gūt var ņemot. No diviem labumiem izvēlieties lielāko.
- 4 – 6 Nesauciet laulāto draugu par dārgumiņu. Dzīves dārdzības laikos to var pārprast.
- 5 – 5 Ari likteni dažkārt nosaka ar slepenu balsošanu.
- 5 – 6 Kuļaties kā varde pa krējumu. Ja laimēsies — sakulsiet sviestā.
- 6 – 6 Ari skatuves daļiem nepieciešams remonts.

Iz Rīgas

Dārgi zābaki.

Ka lēti pērkot ne reti ir dārgi jāizmaksā, dabuju vakar noskatīties Maskavas priekšpilsētā uz krāmju tirgus laukuma. Glīti ģērbies strādnieku kārtas cilvēks kāda žida zābaku blāķi bija izmeklejis izlabotu zābaku pāri un tā labu laiciņu ar bārdaiņo pārdeveju cenas labad tirgojās. Galu galā pārdevejam iesāvās prātā, ka pircejs taču ne kādā ziņā nevarot zābakus pirkt, pirms neesot izmēģinājis, vaj pērkamie zābaki būšot laikā vaj ne. Šāds padoms tad arī no pirceja atzīts tapa par pareizu, kapēc tad arī pēdeja nosēdās uz kāda no laipnā pārdeveja apgādāta beņķa un tā novilkta savus vēl izturīgos zābakus un sāka izmēģināt jauniegādāto zābaku pāri. Tajā izmēģināšanas laikā salauca ap pūceju vairāki zābaki karīgi tirgus apmekletāji un tā lielajā cilvēku drūzmā ieslēgtajam pircejam zābakus izmēģinot novilktie zābaki par jo lielu brīnumu bija piepeši nozu-

duši un pārsteigts pircejs palika vienīgi tik zekēs, caur ko tam ne kādā ziņā bez zābakiem nebija iespējams doties mājās. Šādu pirceja likstu tagad zābaku tirgotājs prata ar jo lielu apķēribu izlietot savā labā un tā par visiem zābaku pāriem, kas atradās prāvajā maisā, prasīja vienlīdzīgas cenas, caur ko apzagtajam zābaku pircejam, ja negribēja vienīgi tik ar zekēm mājās doties, izmeklētais un izmēģinātais pāris bija par 3 rubļiem jāpatura, kamēr pirms kādām minūtēm atpakaļ židīņš par šo pašu pāri prasīja tikai 2 rbļ. 50 kap.

—k.—

*“Baltijas Vēstnesis”,
1894. gada 5. janvārī*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Apbalvo allaž pirmos. Pamana arī pēdējos. Izvēlieties.
- 1 - 2 Samierinieties ar mazumiņu. Laba daudz nevajag, sliktais atmāks pats.
- 1 - 3 Staigājiet cerībā. Jo ilgāk, jo labāk.
- 1 - 4 Cilvēks domā - priekšniecība dara. Priekšniecība domā - cilvēks dara. Dariet priekšniecību domīgu.
- 1 - 5 Skatiet **decembrī 4 - 5**.
- 1 - 6 Pa nagiem var dabūt gan no strāvas, gan no priekšniecības. Izvēlieties!
- 2 - 2 Arī ģimenes dzīvē var sameklēt sponsorus.
- 2 - 3 Jūs sagaida maksimālas labvēlības statuss. Bankā. Atmaksājot saņemtos kreditus.
- 2 - 4 Dariet, ko daridams, iegaumējiet vienu. Nekļūdās tikai tas, kurš neko nedara.
- 2 - 5 Arī maksimāla cūcība var būt pozitīva. Lauksaimniecībā.
- 2 - 6 Ja gribat baudīt dabu, apmeklējiet muzejus. Klusā daba vēl nav piesārņota vienīgi gleznās.
- 3 - 3 Garīgs darbs - garīgi augli.
- 3 - 4 Arī ģimenes dzīve var būt slikti apmaksāts darbs.
- 3 - 5 Ja gribat bez piepūles tuvojies Rietumiem, nosauciet vīru par Džonu, sievu par Džinu.
- 3 - 6 Iespējama ķirurģiska operācija. Darbā izgriezis kādu ļaundabīgu audzēju.
- 4 - 4 Ne visi var būt rīkšotāji. Nepieciešami arī darba zirgi.
- 4 - 5 Gaidāms demogrāfiskais sprādziens. Izvairieties kļūt par sprādziena upuri.
- 4 - 6 Esiet līdzīgs Mēnesim. Nekad nerādīet līdzpilsoņiem savu otro pusi.
- 5 - 5 Kļūstiet par daudzsološu darbinieku. Solījumu izpilde nav obligāta.
- 5 - 6 Jo ākst, jo smērē. Jo smērē, jo ākst. Ieradumam liels spēks.
- 6 - 6 Pētiēt apslēptus dabas likumus. Kur tā zeme paliek, kad mietu dzen iekšā. Kur tie nodokļi paliek, kad iekasēti.

No ģekšzemes

No Jelgavas apkaimes.

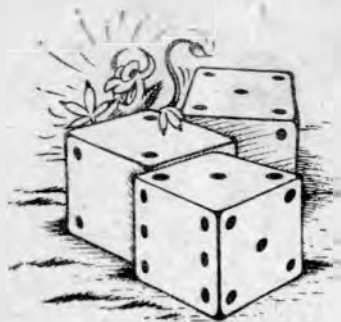
Šejienes P. muižā dzīvo divi radnieki, Vācieši, kas, kā likās, jau ilgi neturēja viens uz otru labu prātu. Bet nupat viens no mīļiem radiem savās dūmās gājis tik tāli, ka tas sava onkuļa cūkas nošāvis! Dūšīgais cūku mednieks laikam nebūs apdomājis, ka lopīņiem nebija ne jausmas no naida, kas pastaveja abu kungu starpā un

kas varbūt bija izlīdzinājams arī bez cūku iemaisīšanas lietā.

*“Mājas Viesis”,
1894. gada 16. februārī*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Arī ģimenē var būt sava trimda.
- 1 - 2 Ne visiem ir dziedamā balsis. Dažiem tikai lemjošā.
- 1 - 3 Nešķērsojiet sliežu ceļus. Jūs neesat Anna Kareņina.
- 1 - 4 Kvantitāte pāraugs kvalitātē. Daudzu mazu parādu vietā jums gaidāms tikai viens. Bet liels.
- 1 - 5 Uzmanieties! Ciemos var ierasties attāls radnieks. Pudeles brālis.
- 1 - 6 Kļūstiet līdzīgs saulei. Promejot nodzēsiet gaismu.
- 2 - 2 Katram pašam savs krusts jānes. Ja nav prāta noligt nesējus.
- 2 - 3 Arī laime var būt bezizmēra. Lielam - liela. Mazam - maza.
- 2 - 4 Jupiters dusmojas? Tātad viņam atkal nav taisnība.
- 2 - 5 Arī upura jēram ir sava pārtiecība.
- 2 - 6 Kaimiņš aiz sienas nopirka magnetofonu? Pricājieties! Varēja nopirkt arī lielgabalu.
- 3 - 3 Skatiet **novembrī 6—6**
- 3 - 4 Arī gulbja dziesmai notis var uzrakstīt iepriekš.
- 3 - 5 Jums nav savas aizmugures? Stājieties rindā!
- 3 - 6 legavmējiet - orķestri galvenais nav diriģents. Galvenais ir kasieris.
- 4 - 4 Gribat grozīties augstākajā sabiedrībā? Bet kā ar apgrozījuma nodokli?
- 4 - 5 Saudzējiet apkārtējo vidi. Neslēpiet galus ūdenī.
- 4 - 6 Zivs meklē, kur dzijāks, cilvēks - kur lētāks.
- 5 - 5 Būs iespēja dzīvot kā Ādamam paradīzes dārzā. Plikam.
- 5 - 6 Arī korupcijai ir savas ēnas puses. Jo vairāk ir, jo vairāk gribas.
- 6 - 6 Pat skauģiem ir savi nelabvēji.

Iz Rīgas

Latviešu stiprinieka

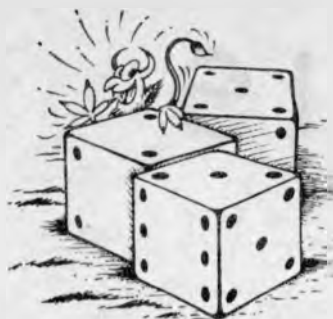
Branta kunga cikstēšanās ar cirka stiprinieku Pilašinsku vakar vakarā cirkā notika, bet palika neizšķirta, tādēļ ka ne viens nedz otrs neuzvareja. Branta kungam, kuram savu pretinieku divas reizes izdevās pacelt, publika applaudēja. Pēc cīņas Branta kungs vēlreiz iznāca un publikai paziņoja, ka viņš

šoreiz bijis uzbudināts un tādēļ ar savu pretinieku kādā citā reizē izspēkošoties.

*“Baltijas Vēstnesis”,
1894. gada 4. martā*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Ari leva kādreiz bija tikai Ādama riba.
- 1 - 2 Ja spējat vadīt ģimeni, spēsīt vadīt arī valsti. Ja ievēlēs.
- 1 - 3 Pat darba apmaksā ir savs mini, midi un maksī.
- 1 - 4 Izvairieties no cilvēkiem bez humora izjūtas. Viņi var uztvert jūs nopietni.
- 1 - 5 Visveiksmīgāk privātas darišanas var kārtot valsts dienestā.
- 1 - 6 Ari Jūdasa graši var kļūt par maksāšanas līdzekli.
- 2 - 2 Jums patlaban trūkst mūžīgā dzinēja? Precaties!
- 2 - 3 Gaidāma savstarpēja saprašanās. Tāds tādu vienmēr atradis.
- 2 - 4 Skatiet **maijā 2—4**.
- 2 - 5 Trenējiet mugurkaulu. Dzīvē noderēs.
- 2 - 6 Gaidāms pērkona negaiiss. Darbā. Bet varbūt arī mājās.
- 3 - 3 Gribat redzēt istu teātri? Paraugieties vakaros pretējās mājas logos.
- 3 - 4 Ja jums vēl nav, bet citiem jau ir, varat justies laimīgs.
- 3 - 5 Visam ir savas robežas. Diemžēl ne visur stāv robežsargi.
- 3 - 6 Ari plīks āķis var kļūt par ēsmu. Ja ķer uz mulķa.
- 4 - 4 Lai pārcirstu Gordija mezglu, ar prātu vien nepietiek.
Nepieciešams arī cērtamais.
- 4 - 5 Vai ir vērts izgudrot divriteni? Labāk jau uzreiz mersedesu. Vai vismaz volvo.
- 4 - 6 Neceliet degunu mākoņos. Var saķert iesnas.
- 5 - 5 Ari saullēkti var būt gan stihiski, gan ļoti organizēti.
- 5 - 6 Kaliet dzelzi, katnēr tā karsta. No aukstas dzelzs čīks nesanāks.
- 6 - 6 Nodokļu maksātāji spēj izturēt pat to, ko neizturētu budžets.

No iekšzemes

No Balviem.

Nesen šē notika šāds atgadījums. Kāds vīrs pievakarā veda zārku. Mežā viņam uzbruka 2 blēži, ap-laupīja viņu, ieguldīja zārkā un to, ar klūgām sagriestu, ienesa meža biežumā. Tad laupītāji sēdās pajūgā un aizbrauca. Drīz pēc tam gadās izmeklēšanas tiesnesim šo pašu ce-ļu braukt. Ierudzījis cilvēku pēdas, kas ved no ceļa meža biežumā, viņš pavēl kučieram pa tām pāieties. Tā atrada iezārkoto vīru, kuru tulīņ atsvabināja no viņa mo-kām. Tad izmeklēšanas tiesnesis no zārka izvil-ktu vīru nē-ma pie se-vis kama-nās un laida tad prom uz tu-vejo krogu. Tur bij daudz zir-gi piebrauk-ti, starp ku-riem ap-zagtais vīrs pazina vienu par

savu zirgu. Bet kā nu atrast zagļus? Izmeklēšanas tiesnesis piesien cie-ši līdzās savu zirgu zagtajam zir-gam un, krogu iegājis, uz ļaudim klieudz, kas ta esot par lietu, ka viens braucejs savu nevaldāmo zir-gu citu pulkā ielaidis, kur tas citus varot nospert. Tulīņ divi tēviņi izgā-juši un veduši zirgu no margām nost. Bet tie tulīņ tika apcietināti.

Janis.

*"Baltijas Vēstnesis",
1894. gada 1. aprīlī*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 – 1 Ari valdībā var dominēt retro stils.
- 1 – 2 Vieni notis raksta. Otri pēc šim notim spēlē. Izvēlieties.
- 1 – 3 Visas jūsu vēlēšanās piepildīsies. Izņemot vienu – lai piepildītos jūsu vēlēšanās.
- 1 – 4 Nekļūstiet mānīcīgs. Ne jau melnie kaķi nes nelaimi, bet kaķu saimnieki.
- 1 – 5 Neņemiet galvā nelabvēļus. Ari viņiem ir savi nelabvēļi.
- 1 – 6 Kaķa lāsti debesis nekāpj. Glāimi gan.
- 2 – 2 Kritizējiet, bet konstruktīvi: "Viņš dara labi, bet varēja darīt vēl labāk..."
- 2 – 3 Jūsu sargeņģelis negul. Viņu māc bezmiegs.
- 2 – 4 *Skatiet jūlijā 2–2*
- 2 – 5 Ikviens tulko sapņus pēc sava prāta. Izvēlieties pareizo tulku.
- 2 – 6 Panākumos dažkārt slēpjas lielāki zaudējumi nekā zaudējumos.
- 3 – 3 No Vilka kunga bēgdams, Lāča kungam var uzkrīst.
- 3 – 4 No nopietnā līdz smieklīgam tikai viens solis. Nopietns darbs. Smieklīga alga.
- 3 – 5 Ari stingrais rājiens ar pēdējo bridinājumu var būt tēvišķīgs.
- 3 – 6 Gribat redzēt, kā dažkārt izskatās mulķības slavinājums? Lasiet presi.
- 4 – 4 Apgūstiet spītības kalngalus. Gūstiet panākumus par spīti kavēkļiem.
- 4 – 5 Melns darbs, balta maize. Topiet par skursteņslauķi.
- 4 – 6 Varat justies bagāts. Valdība saņēmusi jaunu prāvu kreditu.
- 5 – 5 Klauvējiet – un jums taps atvērts. Ja vien kāds būs mājās.
- 5 – 6 Nesabieziniet krāsas. Pēc tam būs grūti veikt kārtējo pārkrāsošanu.
- 6 – 6 Dots devējam atdodas. Ja ne citādi, tad caur tiesu.

No iekšzemes

No Vec-Drustu draudzes.

Iz šejienes Briņu muižas īpašnieka dārza gadu no gada izzuda pa vienai jauniedēstītai ābelei. Bet kad šopavasār neizprotamā kārtā izzuda kādas deviņas ābeles un kādi plūmjū koki, tad no muižas puses sāka paslēptus meklet.

Izdevās uziet vienu ābeli un trīs plūmjū kokus kādu Gatartas māju dārzā. Izrādījās, ka šos bēglu kokus minēto māju īpašnieks bij iegādājies no sava radnieka, kurš nenoledza šos kokus esam pārdevis minētam īpašniekam.

Pārdeveju apcietināja, jo viņš teicās minētos kokus pircis no kāda nepazīstama cilvēka uz lielceļa, lieciniekam klāt esot. Vēlāk apcietināto atlaida. Lietu turpina un cerams, ka vainīgo atradīs.

Mil.

*"Baltijas Vēstnesis",
1894. gada 8. maijā*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Arī pārliecībai var pienākt plānotā kapitālremonta laiks.
- 1 - 2 Jo zemāka saule, jo garāka ēna. Uzmanieties! Ēnai var uznākt lieluma mānija.
- 1 - 3 Jums viss ies no rokas. Mutē.
- 1 - 4 Ar aknām jūtat, ka nav kaut kas kārtībā? Pārbaudiet aknas!
- 1 - 5 Esiet prātīgs. Neatstājiet savus pirkstu nospiedumus uz svešām idejām.
- 1 - 6 Arī panākumu atslēga var glabāties jums nepieejamā vietā.
- 2 - 2 Ko līdzēs jūsu progresīvās idejas, ja ir jau labi apmaksāts ārzemju ekspertu secinājums.
- 2 - 3 Nereti ideāla kārtība ir labi organizēts haoss.
- 2 - 4 Arī no fufaiķas var būt savs labums. Vismaz vates kumšķis.
- 2 - 5 Ikvienš vīrietis saņem to, ko ir pelnījis. Visi pārējie paliek vecpuišos.
- 2 - 6 Drošāk ieviesiet bezmaksas pārvietošanās līdzekļus. Kļūstiet kājnīeks!
- 3 - 3 Esiet uzmanīgi! Jūs jau meklē un gaida.
- 3 - 4 Skūpstī pārnēsā bacīļus. Bet medicīna šodien tik dārga!
- 3 - 5 Arī brunču medībām dažkārt vēlams saņemt licenci.
- 3 - 6 **Skatiet augustā 3—4**
- 4 - 4 Galvenais nav uzvarēt. Galvenais ir redzami piedalīties.
- 4 - 5 Mainiet pārliecību. Ar atbilstošu piemaksu.
- 4 - 6 Arī uz sirdsapziņas var palikt pirkstu nospiedumi.
- 5 - 5 Mīlestība dažkārt atgādina pasta sūtījumu – alimenti nāk kā uzlikta pēcmaksa.
- 5 - 6 Nemeklējiet racionālo kodolu. Iespējams, ka to jau sagrauzuši tārpī.
- 6 - 6 Par velti milēts? Vajadzēja maksāt!

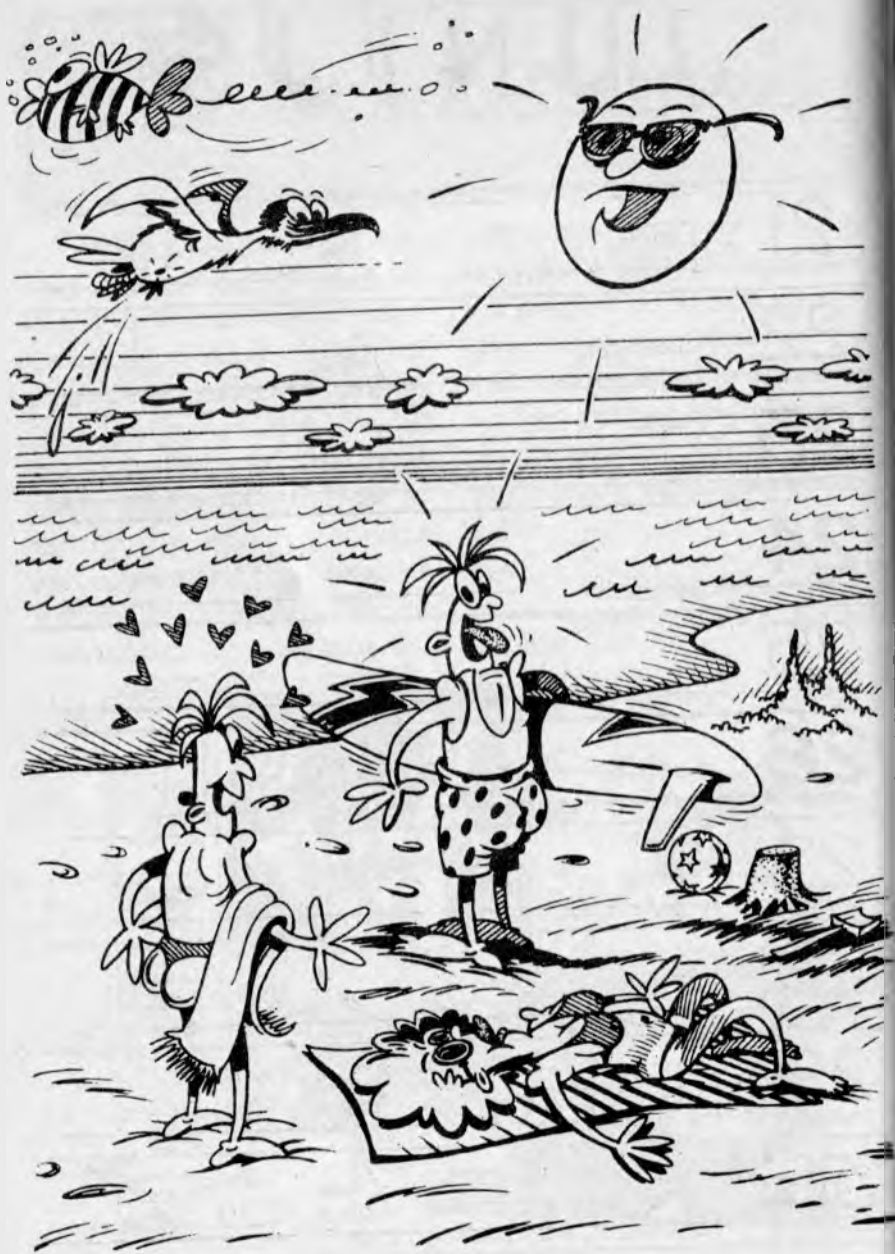
No iekšzemes

Šauļos kādā pie tirgus laukuma stāvošā pārdotavā 8. jūnijā noticis šāds bēdīgi jocīgs gadījums. Minetā nama un pārdotavas īpašniekam policejas uzraugs vairak reizes bij pavēlejis, lai tas iz savas sētas aizgādā netīrumus, bet tas to neizdarījis. Pēdīgi policejas uzraugam pacietība beigusies un viņš vienīgajam Šauļu gorodovojam licis iekraut šos

netīrumus ratos, pievest nama saimnieka pārdotavas durvju priekšā un iemest pārdotavā. Tirības nemiļotajs nama saimnieks par tādu negaidītu, bet pelnītu sodu izmisis saucis gvaltus, kamēr sanākušie ļaudis par to gārdi smējusies.

*"Baltijas Vēstnesis",
1894. gada 23. jūnijā*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Raugieties uz dzīvi kā Diogens. No mucas.
1 - 2 Uzmanieties. Par jums jau runā.
1 - 3 Kaut jūs lepns paliktu! Kaut jūs deputātos ievēlētu!
1 - 4 Arī zvaigžņu slimība ir ārstējama.
1 - 5 Rociet dzijāk. Tikai ne sev.
1 - 6 Arī mākslīgajam apsēklotājam var rasties dabiskas vajadzības.
2 - 2 Skatiet *septembrī 3—6*.
2 - 3 Pat puķu podā var iegūt simbolisku ražu.
2 - 4 Kļūstiet par miesassargu. Sievai.
2 - 5 Cilvēkam, kurš šķielē, ir izredzes nesodīti raudzīties acīs patiesībai.
2 - 6 Nēsājiet dzīvē līdzī vismaz salmiņu. Būs pie kā pieķerties.
3 - 3 Ja nespējat kļūt par klupšanas akmeni, pacenšaties vismaz tēlot mazo cinīti.
3 - 4 Neļaujiet pulksteņa rādītājiem noslidēt uz pussešiem. Jūs esat pelnījis, lai allaž rādītu divpadsmit.
3 - 5 Uzmanīgi! Augšā strādā!
3 - 6 Jums par daudz sakāpis galvā? Palūdziet, lai sarūmējas ciešāk.
4 - 4 Vienīgi āksts drikst teikt karaļiem patiesību acīs.
4 - 5 Gribat norobežoties no šīs pasaules ārprāta? Organizējiet pats savu pasauli.
4 - 6 Nestāviet zem ceļamkrāna. Augšup jūs vienalga neviens necels.
5 - 5 Jūsu ziedu laiks pagājis. Varat pelnīti jūsties kā nobriedusi odziņa.
6 - 6 Gribat šaut no lielgabala pa zvirbuļiem? Bet vai ieroču glabāšanas atļauju esat saņēmis?

No iekšzemes

Neprātīga braukšana.

Policeja gan uz ciešako priekšā rakstījusi, ka ātrbraucejiem ormaņiem pa ielām jābrauc mēreni un uz ielu krustiem un apkārt ielu stūriem lēnam, lai nesabrauktu kājniekus utt. Bet ne visur minētais policejas priekšraksts tiek no ormaņiem kā vajadzīgs ievērots: īpaši ormaņi, kuri vakaros no Keizara dārza pēc koncerta beigām brauc uz mājām, to maz ievēro. Viņi brauc tad kā ar vēja spārniem tik lab pa ielu, kā apkārt ielas sturim, kas griežas no Keizara dārza ielas Elizabetes ielā. Tā vakar daudz netrūka, ka šādi vēja skrējeji būtu vairak cilvēkus sabraukuši, kuri no Keizara dārza ielas tie-

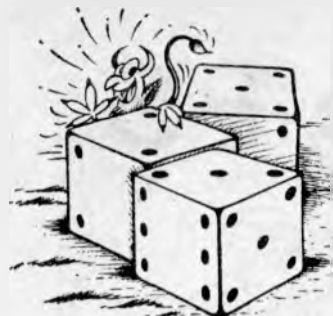
šam gāja pāri Elizabetes ielai uz Jēkaba ielu. Brauceji nebija ne kas citi, kā abu dzimumu jauni ļaudis, kuri ormaņus uz mudina uz šādu nekrietnu skriešanu. Cerams, ka pienācīga vara tādiem vēja skrējiem noteiks vajadzīgo tempo.

A.

*“Baltijas Vēstnesis”,
1894. gada 2. jūlijā*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Nepērciet kaķi maisā. Tajā var būt čekas arhivi.
- 1 - 2 Ne tikai elektriķi bridina: nekāp, nosītis.
- 1 - 3 Katrs saņem to, ko pelnījis. Minus ienākumu nodoklis. Minus maksa par īri, elektrību un apkuri.
- 1 - 4 Nemeklējiet aizstāvjus. Meklējiet labu advokātu.
- 1 - 5 Arī garīga barība dažkārt rūpīgi jāsapremo.
- 1 - 6 Ir mīlestības augļi. Dažkārt atgadās arī pa mīlestības dārzenim.
- 2 - 2 Neviens jūs neuzpirks. Ja nu vienīgi pārpirks.
- 2 - 3 Kas būs, to kristīs.
- 2 - 4 Gājputni lido. Esiet uzmanīgi - varbūt sievasmāte atlidos.
- 2 - 5 Arī ceļš uz elli ir bruģēts ar labiem nodomiem.
- 2 - 6 Pārbūve ir laimīgi beigusies. Sākusies nojaukšana. Būvniecība būs pēc tam.
- 3 - 3 Arī biznesa kontakti var būt gandrīz cilvēciski.
- 3 - 4 *Skatiet februārī 1 - 5.*
- 3 - 5 Gribat zināt, kas ir dabas katastrofa? Jūsu mājai atradies īpašnieks.
- 3 - 6 Kur auni, tur cirpēji. Izvēlaties pareizo amatu.
- 4 - 4 Nelūdziet palīdzību taisnības meklējumos. Tās ir tikai jūsu problēmas.
- 4 - 5 Saņemsit vērtīgu mantojumu. Sertifikātos.
- 4 - 6 Arī purva bridējs var kļūt par varoni. Vismaz literāru.
- 5 - 5 Kā mežā sauc, tā atskan. Ieklausieties un izpildiet!
- 5 - 6 Ļaunās dienas cauri. Sāksies nebalta.
- 6 - 6 Tie paši vēži. Tai pašā kultūrē. Tikai augstāka cena.

Lauku tīrgū

Drīzumā atkal iesāksies tirgus laiks. Parrunāsim tapēc kādus vārdus par apiešanos ar mūsu mājlopiem tirgos.

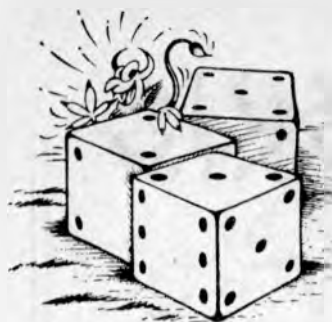
Griezīsimies pie jau reiz minētiem "bariņņikiem". Ar nolūku ieguvīš klību zirgu, "bariņņiks" grib dzīt ar to pelņu un viņu zināms pārdot par daudz augstāku cenu, nekā tas pašam maksā. Ka lai to izdara? "Nebariņņiki" taču klība zirga labprāt nepirks. Nu mūsu "bariņņiks" ņemas zirgu no klībuma izārstēt. Bet kā gan viņš to dara? Nekrietnais, mantkārigais grekdaris iedzen zirga veselās kājas nagā blakus pakavam naglu, jeb

vaj arī pie "vēzišiem" nosien klībo kāju it cieti un stipri ar astru. Caur šo zirgs tiek padarīts "stivs uz abām kājam", klībot viņš vairs neklībo. Šādu stīvu zirgu "bariņņika" niķu nezinātais pirks daudz drīzāk, nekā klību un samaksās par to arī vairāk. Un re, "bariņņiks" savu nolūku panācis: viņš zirgu pārdevis un nopelnījis krietnu grāsi.

*"Mājas Viesis",
1894. gada 17. augustā*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Negribat lēkāt pēc svešas stabules? Pirms atteikties, pārbaudiet, kas maksā pūtējam.
- 1 - 2 Kujaties kā plīks pa nātrēm? Tātad veicat nātru dziedniecības kursu.
- 1 - 3 Negribat lēkāt pēc svešas stabules? Pirms atteikties, pārbaudiet, kas maksā pūtējam.
- 1 - 2 Grūti būt nenosvērtam cilvēkam. Izmantojiet izdevību. Nosverieties.
- 1 - 4 Visi dzīvo, kā var, daži tomēr - kā grib.
- 1 - 5 Gribat būt romantiķis? Zodziet kaimiņa ābolus tikai mēnesnīcā.
- 1 - 6 Dzīvosit kā šprote eļļā. Nedaudz kūpināts un bez galvas.
- 2 - 2 Būs labi. Ja ne šodien, tad aizvakar. Vai aizparīt. Tikai ne šodien.
- 2 - 3 Lai visi svētie stāv jums klāt! Vienīgā nelaime - būs šaušalīga burzma.
- 2 - 4 Arī veiksmīgam privātipašniekam var būt savi kompleksi - ražošanas komplekss, atpūtas komplekss...
- 2 - 5 Būs kā senajā Romā. Ar to vai uz tā.
- 2 - 6 Varat zaudēt nevainību. Varat zaudēt lepību. Izvēlieties.
- 3 - 3 Uzmanieties! Stundas ceturksnis mīlestības var pārvērsties ceturtdaļgadsimtaimentos.
- 3 - 4 Gribat tulkot likumus pēc sava prāta? Lai jums vieglas smiltis!
- 3 - 5 Gals labs, viss labs.
- 3 - 6 Skatiet **janvāri 2-6**.
- 4 - 4 Arī valodu likumu var tulkot svešvalodās.
- 4 - 6 Viss plūst, viss mainās. Lai gan galvenokārt plūst. Kā ūdens no krāna.
- 5 - 5 Augšpusē parasti uzpeld tas, kas vieglāks. Varat izvēlēties - grimt vai uzpeldēt.
- 5 - 6 Caur ērkšķiem - uz zvaigznēm. Lidz ērkšķiem - solis. Lidz zvaigznēm...
- 6 - 6 Jūs sagaida veselīga konkurence - viens pret visu pasauli.

No iekšzemes

Uz kāda brandvina tirgotāja priekšlikumu vietejai ārstu nodalī, caurlūkot un izpētīt dažādas brandvina sugas ar nosaukumu: vēdera esences, esences priekš vēdera, dzīvības eliksīrs un vēdera sīvais – medicīnas padome atradusi, ka spirta dzērienus, kuru nosaukumi norāda uz viņu dziedēšanas īpašībām, vaj kuru sastāvā nāk iekšā vielas, kas

lietojamas vienīgi priekš dziedēšanas, nedrīkst atļaut pagatavot un pārdot uz tirdzniecības vispārīgajiem nosaucumiem.

V. G. A.

*“Baltijas Vēstnesis”,
1894. gada 22. septembrī*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Nekļūstiet tik nabags, lai pirktu lētas mantas.
- 1 - 2 Gribat zināt, ko dara Sniegbaltīte ar septiņiem rūķiņiem? Dibiniet sabiedrību ar ierobežotu atbildību.
- 1 - 3 Nekļūstiet par Antiņu. Stikla kalnā Saulcerīte negaida, Saulcerīte strādā pie tīotjas Soņas. Intimklubā.
- 1 - 4 Kam spēka daudz, tam prāta nevajag. Un otrādi.
- 1 - 5 Pat ģeniāliem vecākiem var piedzimt trešais tēva dēls.
- 1 - 6 Mazs ciniņis gāz lielu vezumu. Mazs vezums pārbrauc ciniņim pāri. Cenšaties nenaslimt ar lielvezumu māniju.
- 2 - 2 Regulāri ielūkojieties skurstenī. Tur bieži vien ieraksta skaistus solījumus.
- 2 - 3 Arī pašvaldībās var būt savi galma noslēpumi.
- 2 - 4 Neesiet plēsoņa.
- 2 - 5 Neziniet, kāds cilvēcei labums no dresūras? Aplūkojiet algu saraksta augšpusi.
- 2 - 6 Silts nāk ar sildišanu. Dažkārt arī ar ilgstošu gaidīšanu.
- 3 - 3 Sargieties no reketieriem. It īpaši paša ģimenē.
- 3 - 4 Atriebība ir salda. Diemžēl, ar saldēdienu vien neizdzīvos.
- 3 - 5 Laiki mainās. Audziet līdzī laikam.
- 3 - 6 Gribat zināt, kā dzīvo smalkā sabiedrība? Lasiet grāmatu par garšīgu un veselīgu uzturu.
- 4 - 4 Ne mana cūka, ne mana druva. Nekas ar privatizāciju nesanāks.
- 4 - 5 Skatiet **martā 3 - 3**.
- 4 - 6 Dalītas bēdas — pusbēdas. Dalieties tā, lai jums paliktu mazāk.
- 5 - 5 Jums gaidāmi pēcnācēji. Nav izslēgta varbūtība, ka paša ģimenē.
- 5 - 6 Arī lieluma mānija var būt lipīga.
- 6 - 6 Ar muti Rīgā, ar darbiem aizkrāsne. Nav izslēgta tikšanās ar kādu no deputātiem.

Iz Rīgas

Visiem spēkiem... Karlīne Kr. kundze, no kāda gājiena mājās pārnākot, jūtas ne mazum pārsteigta, ieraudzīdama, ka viņas dzīvokļa durvis kā projam aizpūstas. Karlīne Kr. kundze dabun zināt, ka saimnieks Kazimīrs St. bijis dzīvokli un aizējot paņēmis durvis līdz. Tālab: pie saimnieka! Tas noklausa Karlīnes Kr. ziņošanā, resp. apjautāšanās, ne maz arī nenoliedz, ka viņš ir tas, kas durvis aizstiepis, bet šo darbu motive ar: "Ja, madamiņ, durvis jāizlabo; ja jums netikas bez durvim padzīvoties — tad ejiet, kurp dvēselei tikas!"

Otrā dienā Karlīnei Kr. atkal nākas kaut kur aiziet, un, atkal pārnākot, redz, ka durvis gan vēl nav iekārtotas, bet toties arī dzīvokļa logi laidušies projam. "Ja, madam, logi jāizlabo," saka saimnieks, "un ja jums netikas bez logiem padzīvoties, tad — — — Bet vislabaki ir, ka meklejiet citu vietu."

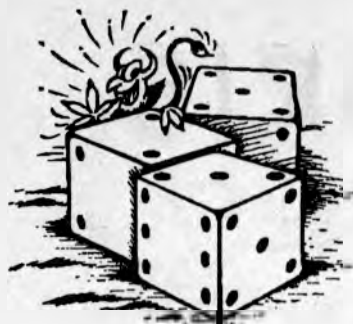
Trešā dienā Karlīnes Kr. kundze atkal iet pastaigāties un, pārnākot

redz, ka durvis gan vēl nav iekārtotas; logi, saprotams, arī ne, bet tadēļ krāsns un plīte izgāztas. — "Ja, madamiņ, plīte jāizlabo," apgalvo saimnieks, "un ja jums netikas bez plīts padzīvoties, tad meklejiet citu mītni, ko jau sen vēlos!" Kam tu sūdziesies, ja saimnieks visiem spēkiem par tevi gāda?

*"Baltijas Vēstnesis",
1894. gada 25. oktobri*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 – 1 Caurā kabatā vējš svilpo. Glabājiet naudu krājkasē.
- 1 – 2 Ir laiks mest akmeņus un laiks šos akmeņus savākt. Metiet tādus akmeņus, lai savācot nepārstieptos.
- 1 – 3 Neba jau katru dienu runcim krējuma pods. Dažkārt jāiztiek arī ar sausā vājpiena pulveri.
- 1 – 4 Kas pirmais brauc, tas pirmais maļ. Ja vien nav ieviesta iepriekšpierakstīšanās rindā ar ikrita reģistrāciju.
- 1 – 5 Arī mazam bacilim var uznākt lieluma mānija.
- 2 – 6 Sekojiet savai sirdsbalsij. Klausiet sievu un dariet otrādi.
- 3 – 3 Esiet džentlmenis. Šķiroties atdodiet sievai bērņus, sev paturiet tikai dzīvokli un mēbeles.
- 3 – 4 Nekavē pagastu! Vēl jau neesi ievēlēts pašvaldībā.
- 3 – 5 Arī jaunā dzīvokli var ievazāt vecas blaktis.
- 3 – 6 Kas ir, tas ir. Kā nav, to vēl var dabūt.
- 4 – 4 Pārdodiet spoguļi. Patiesībai ne vienmēr jāskatās acīs.
- 4 – 5 Radusies vēlēšanās cīnīties ar vējdzirnavām? Emigrējiet uz Holandi.
- 4 – 6 Par kāršu partijā var iesaistīt tikai vienādi domājošos.
- 5 – 5 Tikai pacieties, debesis labāki būs. To teicis dzejnieks.
- 5 – 6 Nekad neizrādiet uzkrītošu uzmanību. Jūs var pārprast.
- 6 – 6 Skatiet **aprīli 2 – 4**.

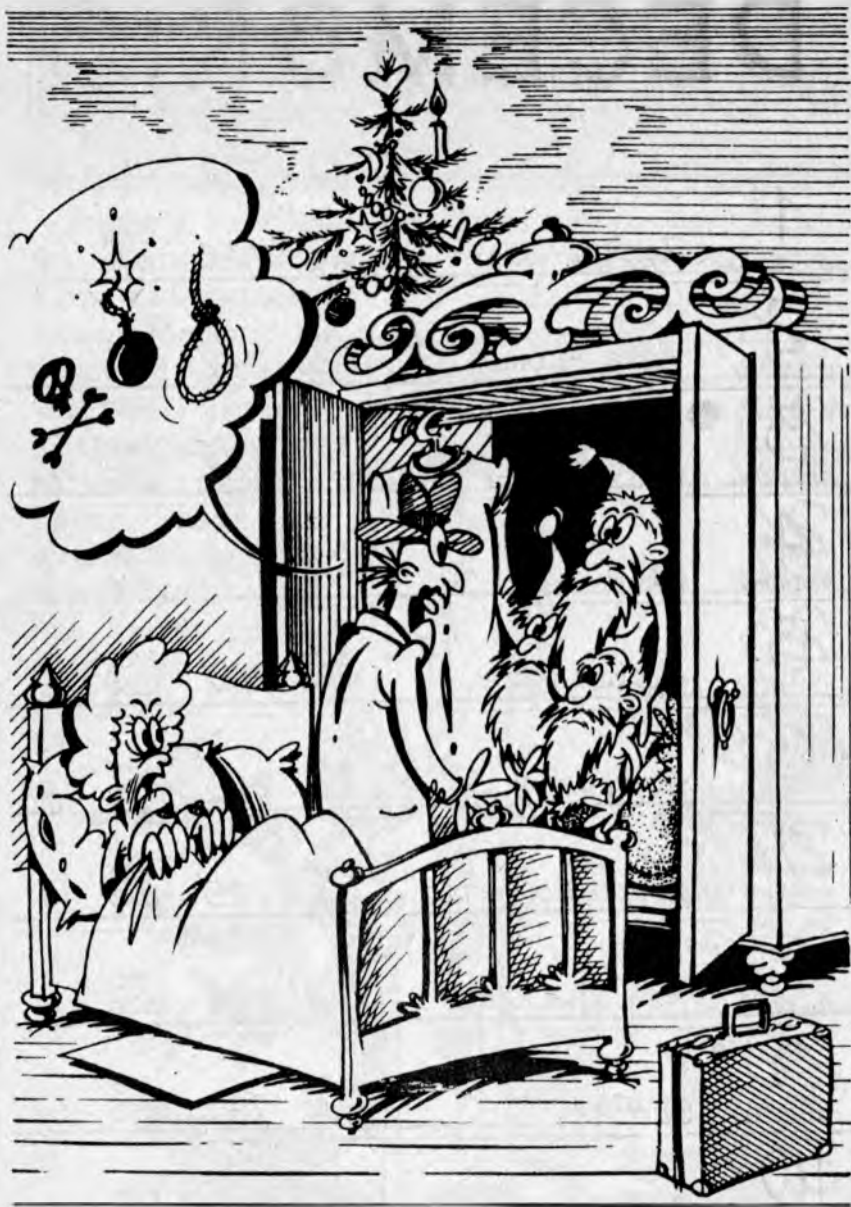
No iekšzemes

Jurjevā kara klausības komisijā noticis šāds atgadījums: kāds jauneklis netapis pieņemts kara klausībā tadēļ, ka viņš bijis — par garu, jo viņa garums bijis vairāk nekā 7 pēdas. Kaut gan gvardu pulkiem izmekle tādas personas, kurām garš augums, tad tomēr arī tajā nolūkā

viņš bijis par garu, tadēļ ka šis Goliats arī garo gvarda augumu pa ļabai daļai pārsniegtu.

*“Baltijas Vēstnesis”,
1894. gada
12. novembrī*

LIKTEŅA TAUJĀŠANA

- 1 - 1 Neatkārtojiet pagātnes kļūdas. Jums ir iespēja izdarīt pašam savas.
- 1 - 2 Ari tautas medicīnu izgudroja cilvēks bez graša pie dvēseles.
- 1 - 3 Kļūstiet aprēķina cilvēks. Ejiet strādāt tirdzniecībā.
- 1 - 4 Ikvienu pretrunu ir iespējams novērst. Pierādot, ka vienīgā taisnība ir jūsu pusē.
- 1 - 5 Vēlaties apdrošināties pret nelaimes gadījumiem darbā? Par stingro rājienu apdrošināšanas naudu vienalga nesaņemsit.
- 1 - 6 Neraugieties debesīs, raugieties sev zem kājām. Iespējams, kāds būs pazaudējis maciņu ar naudu.
- 2 - 2 Ari pelēkā ikdienu var būt spilgts mācību līdzeklis.
- 2 - 3 Gan rublim, gan latam ir neliels, bet būtisks trūkums. To vienmēr pietrūkst tieši tad, kad vajag visvairāk.
- 2 - 4 Jums pareģo spidošu karjeru? Ne viss ir zelts, kas spīd.
- 2 - 5 Ari skrējieni uz vietas dažkārt rada aktīvas darbības iespaidu.
- 2 - 6 Temidai tikai acis ir aizsietas. Dzirdēt viņa dzird visu.
- 3 - 3 Vecākus neizvēlas. Radniekus gan.
- 3 - 4 Nav izslēgta konflikta situācija. Jūs uzskatīsīt, ka joprojām drikst, jums paskaidros, ka vairs nedrikst.
- 3 - 5 Nav nekā mainīgāka par negrozāmiem likumiem.
- 3 - 6 Neskrieniet ar pieri sienā. Tepat blakus ir durvis.
- 4 - 4 Uzticieties intuīcijai. Tā vienmēr apgalvos, ka jūs esat pārāks par citiem.
- 4 - 5 Skatiet **jūlijā 2 - 2**.
- 4 - 6 Mācieties savas vēlmes saskaņot ar savām iespējām. Saskaņot savas iespējas ar vēlmēm izdodas gaužām reti.
- 5 - 5 Jebkuru slavas dziesmu aizsargā autortiesības.
- 5 - 6 Pirmdienas — grūtas dienas. Otrdienas — dažkārt vēl grūtākas. Nemaz jau nerunājot par piektdienām.
- 6 - 6 Nezināt, kas ir sadzīves trauma? Palūdziet kaimiņus naktis uzvesties klusāk.

Iz Rīgas

Laimīgs kritiens. Alekseja baznīcas jumts tagad top izlabots, pie kura darba kāds jauns amatnieks ar visu redeli no jumta gēveles nokritis baznīcas dārziņā, pie kam redeles apakšējais gals 13 collus dziļi iespiedies mikstajā dārziņā zemē un caur to redele palikusi taisni stāvēt. Kriteja miesas tapušas gan satricinātas, bet tam ne kāda lielāka kai-

te nenotikusi, tā ka tas savu darbu tūlīt varenis turpināt.

*"Baltijas Vēstnesis",
1894. gada 1. decembrī*

14. augusts

Paiet 65 gadi, kopš dzimis
Uģis Mežavilks
latviešu grafiķis, gleznotājs un
karikatūrists

13. novembris

Paiet 50 gadi, kopš dzimusi

Kira Liede

latviešu grafiķe un karikatūriste

Kā top "Dadža" kalendārs

Sastādītāja grēksūdze

Ari 94. gada "Dadža" kalendārs top tāpat kā pirms trīsdesmit diviem gadiem. Tikko pie grāmatveikaliem un avižu kioskiem sāk veidoties garu garās rindas, es noprotu, ka kārtējā humora un satīras gadagrāmata ir nodrukāta un jāķeras pie nākošās. Tāpēc, ne mirkli nekavēdamies, es tūlīt jau rudenī sāku apzvanīt visus republikas ievērojamākos humoristus un satīriķus, tēmu gudrotājus un karikatūru zīmētājus. Kam telefona nav, uzrakstu miļu vēstulīti. Lūgums visiem viens — vajadzīgas asprātīgas humoreskas, jautri dzejoliši, nedzirdētas anekdotes un, protams, vēl nekur neredzētas karikatūras.

Gandrīz no visiem autoriem saņemu daudzsološas atbildes. Un tieši tāpēc man sāk sāpēt galva jau kalendāra tapšanas pašā sākumā.

Sadzēries analģīnu, eju meklēt glābiņu pie galvenā redaktora Egona Strautiņa.

— Šef, — es saku, — sūdi vagā, šogad būs jāizdod veseli divi kalendāri!

— Kāpēc divi?! — mans priekšnieks sarauk pieri.

— Vienā visi materiāli nesaies, — es atbildu un monotonā balsī sāku pārstāstīt autoru solījumus. — Žanis Ezītis dos trīs humoreskas, divus skečus un horoskopu visiem divpadsmit mēnešiem. Maija Kudapa jau nākamnedēļ atnesīs četras satīreskas un padomus sievietēm, kā sasmidzināt drūmus vīriešus. Antonam Sondoram ir priekšgājis divas bie-

zas klades ar anekdotēm. Vienā ir seksuāli nerātnās, otrā — nerātni seksuālās. Puse ir tulkotas no Anglijas latgāliešu dialekta, puse — pašsacerētas. Ziedonis Lešinskis ir sameklējis un notulkojis veselu lērumu jautru gabaliņu no čehu, poļu, bulgāru, vācu, čigāņu un mūsu pašu latviešu valodas. Piedevām viņš vēl ir izšķīrstījis vecos pagājušā gadsimta žurnālus un avīzes un atradis baigi jocīgus padomus: gan kā atbrīvoties no pagīrām, no precēties grībošām sievietēm, no parādu piedzinējiem un tā tālāk. Juris Robežnieks apsoliņis humoresku ciklu par copēšanu. Viena humoreska būšot veltīta lidaku ķeršanai, otra — ruduļiem, trešā — zušiem, ceturrtā — valzivim, tālākais piemirsies. Atceros tikai, ka trīsdesmit otrā humoreska būšot veltīta slieku ķeršanai...

— Stop! — šefs mani pārtrauca, jo redzu, ka arī viņam sākusī sāpēt galva. — Bet kur lai es ņemu papīru?! Tas taču ir baigi dārgs!

Kādas pāris nedēļas šefs ir drūms kā lietus mākonis. Ilgi sēž pie telefona, tad brižiem miklaini kaut kur pazūd kopā ar komercdirektoru Juri Vingri. Taču tas nevelkas ilgi. Drīz šefs atkal ir formā, vārdu sakot, dzīvespriecīgs, kā vienmēr. Bet komercdirektors novembri smaida kā pavasara saulīte. Šaubu nav — pāpīrs dabūts. Nu jāsāk domāt par kalendāra mākslinieciško noformēšanu. Tāpēc eju pie "Dadža" mākslinieka Ulda Freimaņa. Ātri vienojamies, ka kalendāra maketēšanu šoreiz uzticēsim Dai-

nim Breikšam, jo tik ātri uztaisīt veselus divus maketus kurš katrs taču nevar (esam nolēmuši, ka, ņemot vērā materiālu daudzumu, šoreiz izdosim divus kalendārus — vienu sievietēm, otru — vīriešiem). Šaubas nerada arī vāka zīmētājs — tas būs varenais Ēriks Ošs. Mēnešu titullapas veidos Uldis pats. Bet jubilārus izkēmos un šaržus zīmēs Uģis Mežavilks.

Kad arī žurnāla mākslinieciskā seja ir ieskicēta, liekas, viss grūtākais ir aiz muguras. Tāpēc nolēmju mazliet atvilkt elpu. Uz lielu atpūtu gan neceru, jo skaidrs taču, ka tūlīt tūlīt autori nesis savus darbus un es smakšu zem manuskriptu un zīmējumu kalniem.

Taču ģēni paiet rudens, žigļi aizskrien ziema, sāk kust siens un tecēt lāstekas, bet no solītajiem materiāliem ne vēsts. Pārvarēdams savu iedzimto kautribu, sāku apzvanīt autorus. Sākumā rezultāti ir iepriecinoši. Ražīgākie autori — Zanis Ezītis un Maija Kudapa — savu vārdu ir turējuši. Ezītis ir uzrakstījis solītās humoreskas un skečus, bet horoskops ir kļuvis vēl plašāks — nevis katram mēnesim, bet katrai nedēļai. Tāpat nav krāpusies arī Kudapu Maija. Visas satireskas gatavas. Taču, kad gribu saņemt precī, mani gaida smaga vilšanās: visa Eziša produkcija guļ vasarnīcā, bet tā pašlaik atrodas plūdu zonā un piekļūt tai nekādi nevar. Vēl skumjāk ir ar Kudapas materiāliem. Tie fatālas pārskatīšanās dēļ ir nosūtīti uz Jūrnieku gadagrāmatu...

Juzdams stindzinošu aukstumu pakrūtē, zvanu citiem autoriem. Bet ne velti runā, ka nelaieme nenāk viena. Ziedonis Lešinskis ir iekritis dziedāšanas aurā (viņš ir Rīgas Latviešu Biedrības

kora dziedošais loceklis) un kaut kur esot aizbraucis. Pat precīzu ziņu nav — vai nu uz Vidusjūras vai mūsu pašu Latgales Maltu. Taču viens ir neapstridami skaidrs — materiālu nav. Vēl miklainākas lietas notikušas ar izcilo anekdošu tulkotāju, vācēju un sacerētāju. Vai nu profesorskās aizmāršības pēc vai kādu citu apstākļu apstulbināts, erudītais vīrs ir visu saputrojis. Milzīgo anekdošu kopu, kas bijusi jau pārtulkota no angļu valodas, kā arī no latgaliešu dialekta un kaligrāfiskā rokrakstā uzrakstīta brīnišķīgā latviešu literārajā valodā, viņš, pašā velna parauts, visu atkal pārliecis uz angļu valodu ar latgaliešu dialektu, bet iepriekšējo manuskriptu nez kāpēc iznīcinājis. Ievācis ziņas, ka Juris Robežnieks aizbraucis copēt, viņam nemaz nezvanīju. Jo, kad Jurim ir sācies maksķerēšanas periods, viņam pasaulē cits nekas vairs neeksistē.

Ievāktā raža izrādījās ļoti niecīga. Humoreska no vienmēr punktuālā Andreja Skaiļa, pāris duču domu graudu no Valmierā dzīvojošā kinohumorista Armina Lejiņa un kaudze karikatūru no neiedomājami ražīgā Imanta Melgaila. Te pat viena kalendāra divdesmitā da-

Ja nebija, nemaz nerunājot jau par plānotajiem diviem kalendāriem.

Nu sākās kalendāra tapšanas grūtākais periods. Dienu un nakti sēdēju pie telefona, sūtīju vēstules un telegrammas. Lūdzu, draudēju, apelēju pie Dieva, pie sirdsapziņas, pie goda jūtām, iesaistīju savā cīņā sabiedriskās organizācijas, policiju un zemessargus. Nekā. Aprīlī vēl autori nāca pie telefona un atbildēja uz vēstulēm: "Visi solītais gatavs. Jāpieliek tikai punkts. Tūlīt izsūtīšu." Maijā atbildēja tikai autoru sievas (ja autors bija sieviete — tad vīri) un bērni. Jūnijā un jūlijā uz maniem atgādinājumiem neatbildēja neviens.

Likās, ka briesmīgā katastrofa ir neizbēgama. Bet nevarēja taču pielaut, ka "Dadža" kalendārs vienu gadu neiznāks nemaz. Tāpēc gribēju jau nostāties uz nozieguma tacīgas. Prātoju: varbūt nodrukāt otrreiz kādu no jau iznākušajiem kalendāriem? Vajag izmainīt tikai kalendārisko daļu. Varbūt lasītājs neko nemanīs?

No pārsteidzīgā soļa mani paglāba no dziedāšanas auras izkļuvušais Ziedonis Lešinskis.

— Ko tu tik ilgi nenāc pie telefona? — kādu nakti tā ap pulksten trijiem viņš man pats piezvanīja un dūsmīgā balsī teica. — Visi solītie materiāli ir redakcijā uz galda. Nupat noliku.

Izrādās, ka laime, tāpat kā nelaieme, arī nenāk viena. Tūlīt pat sekoja Antona Sondora balss:

— Anekdotēs ir otrreiz pārtulkotas un nu ir lasāmas latviešu valodā!

Maisam gals nu bija vajā. Atsūtīja humoreskas Zaiga Kipere, Monika Zīle, Ēriks Kūlis, Uldis Andersons, Arnolds

Auziņš. Patikami kļūdījās Andrejs Skailis. Aizmirsis, ka solito humoresku jau ir iedevis, viņš atsūtīja vēl vienu jauku gabaliņu. Pēc Imanta Melgaila parauga nu sāka darboties arī pārējie mākslinieki...

Vārdu sakot, sākās kalendāra tapšanas pēdējais — viskarstākais — periods. Manuprāt augustā neviens no "Dadža" kalendāra veidotājiem negulēja — šefs vēlreiz pārglāstīja visus materiālus, Ilze Strautiņa un Egils Griķis manipulēja pie datoriem, Uldis Freimanis pucēja bildes. Tikai Dainis Breikšs tā arī neparādījās, tāpēc viņa vietā pie maketēšanas ķērās Antons Sondors. Un, ticat vai ne, kas nebija paveicams astoņos mēnešos, tika izdarīts pāris nedēļās!

Iesmaržojies ar tipogrāfijas krāsu, "Dadža" kalendārs nāca laukā gandrīz vai paredzētajā laikā. Būtu iznācis vēl ātrāk. Taču pēdējā brīdī visu sabojāja kāds tipogrāfijas strādnieks. Viņš nelabā balsī iebļāvās:

— Nav taču vāka!

Lai cik tas bija nepatikami, bet viņam izrādījās taisnība. Šo ķibeli likvidējām pāris dienās. Kad kalendāru jau gribējām atdot preses izplatītājiem, aizselsies atskrēja Žanis Ezītis:

— Atļaujiet man kaut vai ar roku ierakstīt tos horoskopus! Tie beidzot ir gatavi!

Kad arī tas darbiņš bija padarīts, es pamanīju, ka pie grāmatu veikaliem un avižu kioskiem sāk veidoties garu garās rindas.

— Nu, ko? — es nospriedu. — Jāķeras pie nākošā "Dadža" kalendāra. Autori jau zvana un ziņo, ka viņiem esot daudz gatavu materiālu...

Jāzeps Juzefs

BĒRAIS SKOBEĻEVS

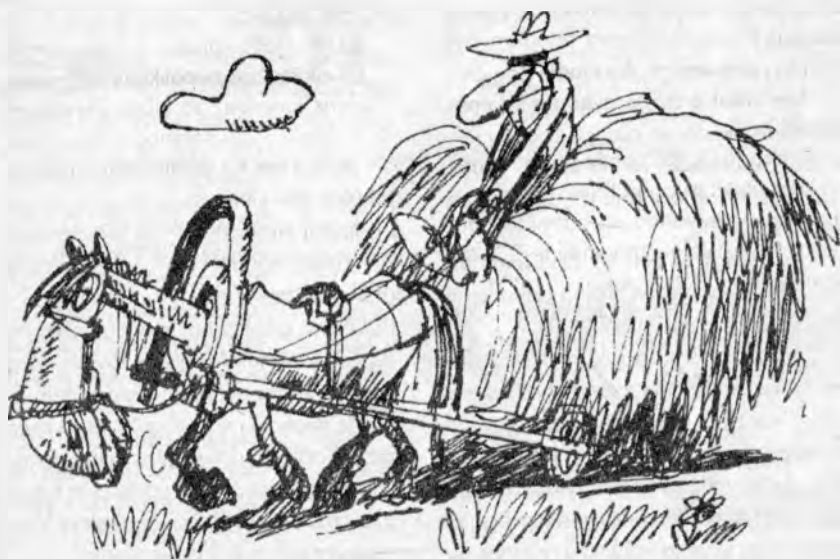
Ja pajautātu cilvēkam, kas visu mūžu noņēmis ar zirgiem, kādā krāsā minētie lopiņi mēdz būt, viņš noskaitītu bez domāšanas: "Bēri, salni, balti, melni, ābolaini, rudi un seķaini. Respektīvi, raibi!" Tātad raibi zirgi var būt, un šis fakts ir ļoti svarīgs. Jo, redzat, kādreiz pasaulē dzivoja bērs zirgs ar lillā rumpi!

Viņu nokēra četrdesmit pirmā gada trešajā jūlijā Babītes klānos, kaut kur starp Piņķu baznīcu un ezera niedrājiem. Tātad desmit dienas pēc kara sākuma. Toreiz Sarkanarmija atkāpdamās bija pametusi diezgan lielu nodzi-

tu zirgu baru, kas klīda savā nodabā, ēda zāli un kāvās ar dunduriem.

Zirgu ķērēji, protams, bija čigāni, bet visus noķertus paturēt viņi, protams, nevarēja, tāpēc lielākā daļa zirdziņu tika paklusām pārdota par nieka naudu katram, kas gribēja pirkt. Tādā vizē savu lopiņu laimējās iegādāties vienam otram Anniņmuižas būdējniekam, un starp tiem bija arī Brillišpaps. Nu viņš varēja pats apart savu zemīti, atvest no Spilves pļavām sienu govij un vēl kaimiņiem izlidzēt.

Brillišpapa pirkums bija vājš un novārdzis baltīnš, taču viņš prata vagu

turēt, netrakoja un klausīja uz vārda.

Uz kāda vārda? Iepriekšējo zirdziņa vārdu Brillīšpaps nezināja, jo zirgam astē bija iesieta vienīgi koka birka. Ja labi ieskatījās, uz tās varēja redzēt kaut kādus ar ķīmisku zīmuli rakstītus, izplūdušus ciparus un vairāk neko. Ņemot vērā, ka zirdziņš bija balts un nācis no krieviem, to nosauca par Skobeļevu. Tīcis labās rokās, Skobeļevs ātri atkopās. It īpaši viņam garšoja rupjmaize ar sāli, bet daudz izbarot to nevarēja, jo maizi tolaik deva uz kartiņām.

Sākumā viss likās jauki un brīnišķīgi — Skobeļevs vagoja kartupeļus, Skobeļevs veda sienu, Skobeļevs brauca uz purvu pēc kūdras. Bet drīz vien vācieši izdeva rikojumu — visi krievu armijas pamestie zirgi ir vērnahtā ipašums, tāpēc tie nekavējoties jāpieregistrē policijas iecirkni. Un tur Brillīšpapas pateica bargus vārdus: "Zirgs jums tiek atstāts tikai līdz piecpadsmitajam oktobrim, pēc tam tas jāatved un jānodod!"

Va' vells! Brillīšpaps smagi nopūtās, aizvilcās mājās un pastāstīja bēdu vēsti Brillīšmammai. Tā nu tas ir, rudeni zirdziņš jādod projām, un darīt tur neko nevar...

— Dumjš tu esi! — Brillīšmamma teica Brillīšpapas. — Vajag paštudierēt, tad zinās, ko darīt un kā būt!

Jā, tikko Brillīšpaps ar Brillīšmamma sāka paštudierēt, uzreiz radās skaidrība. Vai zirgs, sacīsim, nevar nosprāgt? Viņš pilnīgi var nosprāgt, jo lopīni, tāpat kā cilvēki, mūžīgi nedzīvo. Lidz ar to tika izlemts, ka Skobeļevs nosprāgs un Brillīšpaps skumjo notikumu paziņos po-

licijai. Protams, tāpat uz policiju iet nevar, ir jābūt stipram papīram, uz kura Skobeļeva sprāgšana būtu caur lopārstu apliecināta. Nu dikti skaisti, bet tādi lopārsti, kas stiprus papīrus var dot, grib ēst, tāpēc Brillīšpaps stiprā papīra devējam aiznesīs kārtīgu žāvēta speķa gabalu. Brillīšiem par laimi no pērnās cūkas riba gabals bija vēl palicis, un puse no tā tika aiznesta lopārstam. Kad Brillīšpaps pāmāca mājās, Skobeļevs bija oficiāli nosprādzis sakarā ar bistamo vēdera uzpūšanās slimību, ko tautā sauc par vīvelēm.

Jā, bet kas tur Brillīšu kūtiņā bubināja? Kas ēda sienu, rupjmaizi ar sāli un birdināja zirgābolus? Tas bija pavisam cits zirgs, iegādāts no Skultes pagastā dzīvojošā zemnieka Jāņa Mantēja. Pie pirkšanas papīra neviens piesieties nevarēja, jo Jānim Mantelim tovasar zirgs patiešām bija neoficiāli nosprādzis, un kāpēc neoficiāli nosprāgušu zirgu nevarētu oficiāli pārdot Anniņmuižā dzīvojošam Brillīšpapas? To varēja, un tas arī tika izdarīts. Tādējādi Skobeļevs kļuva simtprocentīgs Brillīšu ipašums.

Bet... Viena problēma tomēr radās. Pirkšanas papīrā varēja skaidri un gaiši izlasīt, ka Brillīšpaps nopircis bērū zirgu, bet viņa kūtiņā stāvēja baltiņš! Labi, lai viņš stāv! Tikmēr Brillīšpaps parunās ar veco Penti, kas visu mūžu bija piekopis daiļkrāsotāja amatu. Ja cilvēks ir izkrāsojis neskaitāmas frizētavu, šnabja božu, aptieku un tā tālāk šiltes, kāpēc viņš nevarētu pārkrāsot nelielu zirdziņu? Un Pente varēja! Viņam bija īpaši laba vilnas krāsa ar visu lietošanas pamācību. Brūna, protams, jo bērū zirgs, kā zināms, ir brūns. Taču lietošanas pamācībā bija sacīts, ka īpaši labo krāsu jāieber tik un tik litros ūdens, kurā ir izšķīdināti simt grammi vāramās sāls. Pēc tam šķīdums kopā ar krāsojamo objektu jāieliek katlā un pus stundu jāvāra uz lēnas uguns. Šajā gadījumā vārišana tehnisku iemeslu dēļ atkrita, jo Brillīšpapa nebija tik liela katla, kurā varētu ielikt zirgu. Bet tas nekas, Pente krāsai piebēra smalki sadauzītu gaidnieka limi, kā-

tiģi visu izmaisīja, paņēma pindzeli un gāja uz Brillīšu kūtiņu.

Kamēr Skobeļevu krāsoja, Brillīšpaps viņu baroja ar sāli apmērcētu rupjmaizi un Skobeļevs stāvēja pilnīgi mierīgi. Pēc divdesmit minūtēm no kūtiņas iznāca Pente, Brillīšpaps un bērū zirdziņš. Zirdziņu piesēja saulītē, lai viņš ātrāk nožūst, meistars par darbu saņēma žāvētu ribi gabatiņu, un viss bija kārtībā.

Precizēsim — viss bija kārtībā apmēram nedēļu. Šajā laikā Skobeļevs no Spilves pļavām atveda pāris vezumus siena, no purva pāris vezumus kūdras un drusku pavilka arktu. Bet tad notika kaut kas divains, Skobeļeva sānos parādījās tādas kā lillā svitras! Sākumā Brillīšpaps domāja, ka zirdziņš ir nosmērējies.

— Gar ko tu, brālīt, esi berzies? — viņš Skobeļevam jautāja. — Kur tu esi vērtījies?

Skobeļevs neko neatbildēja un pareizi darīja — Brillīšpaps taču labi zināja, ka zirdziņš nav ne berzies, ne vērtījies.

Pagāja dažas dienas, un svitru kļuva aizvien vairāk. Dažviet tās saplūda lillā plankumā. Cits plankums parādījās uz

muguras. Debesu brīnumi, vairāk nekas!

Vai nu tie bija brīnumi vai nebija, Skobeļevam cilvēki sāka pievērst uzmanību.

— Ev, kāpēc tu tam zirgam esi tīti uzlējis? — Brillišpapa uz ielas uzsauca smagais fūrmanis, kas viņu drusku pazina.

— Ne nu es lēju, nekā, — Brillišpaps skumīgi atsaucās. Viņš, cilvēks, pamazām sāka nojaukt patiesību — tā lillā krāsa nāk no svišanas! Tajās vietās, kur Skobeļeva spalva ir mīkusi sviēdros, brūnums kļuvis lillā... Pente, dullais, ko tu esi izdarījis?

Gods, kam gods, Pente nemēģināja liegties. Jā, labā vilnas krāsa patiešām sviēdros kļūst lillā, bet tas nāk no tam, ka pamācība nav ievērota. Tur bija teikts, ka krāsojamais objekts jāiebāz katlā un jāvāra uz lēnas uguns. Tas nav darīts, tāpēc, re, nāk lillā tonis ārā! Bet tas nekas, Pente zirgeli pārkrāso ar kārtīgu grīdas krāsu. Tad nekas ārā nākt nevarēs un nenāks. Nē, to Brillišpaps nepieļāva. Lai Skobeļevs paliek, kāds viņš ir, iznerrot vēl vairāk viņu nedrīkst!

Un tā kādreizējais baltīņš trīs gadus norikšoja ar brūnu galvu, brūnu pakaļu un lillā vidukli. Ja gadijās kāds ziņkārīgais, kas ņemās Brillišpapa tīcināt, Brillišpaps rāmi atbildēja:

— Tas nāk no krustošanas. Ja jums, sacīsim, tētiņš būtu brūns un mammaņa lillā, jūs izskatītos uz mata tāds pats!

Četrdesmit ceturta gada rudeni krievi atkal bija klāt. Starp miļajiem kaimiņiem atradās apzinīgs cilvēks, kas aiz-

gāja, kur jāiet, un izstāstīja visu patiesību. Tā un tā, pilsoņa Brilliša zirgs īstēnībā ir Sarkanarmijas īpašums, kurš četrdesmit pirmajā nav paspējis evakuēties un palicis ienaidnieka aizmugurē. Pilsonis Brillītis to piesavinājis, divreiz pārkrāsojis un visu okupācijas laiku ekspluatējis savā privātsaimniecībā.

Tālāk notika tas, kam jānotiek — pie Brillišpapa ieradās divi armijas pārstāvji. Nē, nekāda nošaušana vai apcietināšana nesekoja, gluži otrādi, armijas pārstāvji pateicās Brillišpapa par tautas īpašuma paglabāšanu no fašistiskajiem iebrucējiem, uzdāvināja trīs paciņas mahorkas un aizgāja kopā ar Skobeļevu.

Par viņa tālāko likteni it nekas nav zināms. Ja jums gadās kaut kur redzēt bērnu zirdziņu ar lillā rumpi, iedodiet viņam rupjmaizi ar sāli. Skobeļevs iebūbināsies, apēdis maizi un piebāzīs purnu pie jūsu kabatas. Viņš interesēsies, vai tur nav vēl kāds gabaliņš. Ja ir, tad atdodiet viņam visu.

Arnolds Auziņš

Meistars no debesīm

Pazīstama dāma man jautāja: ko tu vispirms apskati sievietē? Hm... Acis? Krūtis? Gurnus? Nē, mani interesē viņas augums kopumā. Bet es virieti vispirms aplūkoju kājas, viņa atzinās. Mani tas pārsteidza. Jā, jā! Ja kungam ir kurpes ar nošķiebtiem papēžiem, tas nozīmē, ka viņš ir neviža un ar tādu man nav pa ceļam, mani pārliecināja paziņa.

Izrevidējis mājās savus apavu krājumus, konstatēju, ka divi pāri brēktin brēc pēc jaunām pazolēm. Laimē, ka turpat kaimiņos — pretī kafējnicai "Priedes" — atrodas darbnīca. Iemetu novalkātās tupeles fiklīnā un devos turp.

Kā no zemes izaudzis, manā priekšā uz trotuāra pēkšņi iznira dzejnieks Viktors Livzemnieks. Viņš dzīvo Šampēteri

— pāri dzelzceļa sliedēm, bet pagiru ritos tas nav šķērslis.

— Slavē Dievu, ka tu mani satiki, — Viktors teica. — Man te strādā pazīstams kurpnieks — bērniņas draugs no Latgales. Meistars kā no debesīm. Viņš tavas tupeles salabos uzreiz un par velti. Tikai... derētu kāds trauciņš. Kā tu tukšām rokām iesi...

Iegājām tuvākajā gastronomā, kur vienā galā iekārtota dzērienu nodaja.

— Ņem vīniņu! — pamācīja dzejnieks. — Iznāks lētāk un nevajag uzkodas.

Pirms Gorbija vēsturiskā dekrēta Rīga bija piegrūsta pilna ar lētu un stipru suslu "Solncedar".

— "Man, lūdzu, "saulīti"!

Viktors iegrūda man dunku sānos un nočukstēja:

— Trijatā ar vienu pudeli nav ko iesākt. Tūliņ vajadzēs rīkšot atkal pakaj.

Sapratu savu kļūdu. To varēja viegli labot.

Kamēr mēs atkorkējam un salējam glāzēs, meistars jau dzina naglīņas manu kurpju zolēs. Bija prieks skatīties, cik raiti viņam veicās darbs.

Ari mums ar Viktoru gāja, kā mēdz sacīt, no rokas. Līmenis pudelēs kritās strauji. Drīz vien man vajadzēja jozt vēlreiz uz veikalu.

— Vai tu nevēlies pazolēt arī tās sandales, kas tev kājās? — kurpnieks iesilis piedāvājas.

Kāpēc gan nē? Malkot viņu var arī zeķēs. Sevišķi, ja degustēšana notiek tik īpatnējā interjerā.

Pēdējais, ko es atceros, bija deviņas tukšas pudeles. Varat mani spīdzināt, bet, kā es nokļuvu līdz mājām, nuden, nezinu.

Otrā dienā sieva ar mani sāka runāt tikai pēc pusdienas.

— Tādā ķēmā kā vakar es tevi vēl nebiju redzējusi. Kur tu tā piestrēbies?

Vai es drikstēju teikt taisnību? Nodot meistaru no debesīm? Es dziļi ievilku elpu, jo nelabums atkal kāpa uz augšu, un klusēju.

— Ja negribi atzities, tad man ir skaidrs, — laulātā draudzene turpināja uzbrukumumu, — tu esi bijis pie kādas emmas, kura tecina kandžu. Pārdaugava nav tik liela, lai es to neuzzinātu.

Man galva plīsa pušu, un es nevēlējos iebilst, lai tikai mani liktu mierā. Bet tās bija veltas cerības.

— Un kāpēc tu atrāpoji zeķēs? Kurpes atstāji viņai? Tev bija jābēg? Viņas vīrs uzskrēja virsū?

Pat deputātu kandidāti nespēj atbil-

dēt uz tik daudziem jautājumiem, kur nu vēl es, vienkāršs mirstīgais. Patiešām! Kur gan varēja pazust manas tupeles? Ar visu tikliņu... Un kāpēc vajadzēja sist klāt pazoles gluži jaunām sandalēm? Tikai divas nedēļas es tās biju valkājis.

Uz darbnīcu atpakaļ tomēr negāju. Kopš tās reizes es vairoos no Latgales kurpniekiem un apavus labot vedu uz centru. Nereti staigāju arī ar nošķiebtiem papēžiem, tāpēc neviena dāma man vairs uzmanību nepievērš. Beidzot mājās ir miers. Bet neganto dziru "Solncedar" tūdaļ pēc šī atgadījuma pārtrauca ražot. Man ir nelabas aizdomas, ka te savu pirkstu pielikusi mana miļā laulene.

SĀKUMĀ bija MULĶĪBA,
GUDRĪBA NĀCA PĒC TAM.

ARMĪNS LEJĪŠ

Par sveicināšanos

Daudz zemas kārtas Latvieši, kas gan sevi cildās par mācītiem un gudriem, tagad apsveicināšanas darīšanās tā samulsuši, ka tie īsti nezina, kas pieklājīgs, kas nepieklājīgs, kas rupjš, kas smalks.

Cilvēcīga apsveicināšanās notiek ar vārdiem un tie vārdi top pavadīti no dažādām zīmēm, kurai katrai ir sava nozīmēšana.

Apsveicināšanas vārdi ir: Labrīt! Labdien! Labvakar! (Pie sastapšanās); Dievs palīdz! (Pie darba); Dievs svētī! Dievs gaus! (Pie ēšanas); Ar labu rīt! Ar labu dienu! Ar labu vakar! Ar labu

nakt! Dzīvojiet veseli! (Pie šķiršanās).

Apsveicināšanu pavadīdamas ārīgas zīmes ir: Cepures pacilāšana, galvas klanišana, rokassniegšana, rokas bučošana, mutes skūpstīšana.

Esi tu augstākā godavietā vaj amatā un tev kāds zemāks un godavīrs ir pazīstams, tad neturi savu roku par zeltalocekli, bet pasniedz to cienījamam zemākam.

No Fridriķa Mekona grāmatas

"Sveicināšanas padomi ar izskaidrošanām, ko bučošanās, rokassniegšana, cepures celšana u.c. nozīmē", drukātas Rīgā pie M. Jakobsona, Vēveru ielā, pretī linu-svariem, 1875. gadā.

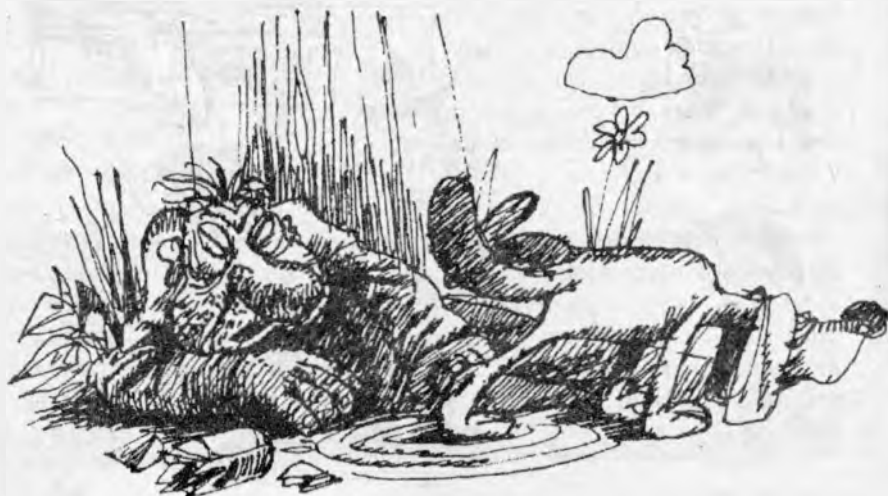

Personības deģenerācija

Varandots, nu gluži kā no Oša kunga bildītes izkāpis, atgriezās no komandējuma. Jā, jā. Koferis rokā, stulbs smaids sejā, sveiki, sieviņ. Sieviņa sagaida pavirši aizšņorētā rītasvārkā, bet skapi pēkšņi nodedīgs skrapšķis. Sieviņa sāk šaudīties no viena istabas kakta uz otru, knibinās ap jostas mezglu. Skapi atkal skrapšķis, sievina jautā: "Kā tev gāja?" Nē, labāk sieviņa teiks: "Kā tevi tur baroja?" un valšķīgi pasmaidīs, bet tad teiks — mūsmājās tavas prombūtnes laikā peles savairojušās. Dzi, skrapstinās. Un nu Varandots patiešām vairs nezina, ko nu. Var jau, var, bet tad vismaz par pelēm nebūtu runājusi! Varandots nav idiots.

Ko nu? Labi. Pieņemsim, jums taisnība. Varandots paklausīs jūsu pado-

mam, skapi raus vajā, plekt, plekt, tam tur pa oriņiem, logu vajā, palieciat sveiks, jaunais cilvēks, no desmitā stāva lejā! Pēc tam paliec sveiks, Varandot, jums taisnā tiesa spriež astoņus gadus čokā. Būtu trāpījis vairāk, bet jūsu gadījumā ir vainu mikstinoši apstākļi. Un prokurors arī ir cilvēks, turklāt precējies. Pēc astoņiem gadiem Varandots, iemācījies zagāt, kauties, lamāties un splaut uz ielas, iznāk no čoka, bet pasaule ir izmainījusies. Viņš, lai arī cik izmisīgi meklē, nespēj atrast savu vietu pasaulē, tāpēc aiziet pa vieglākās pretestības ceļu: nodzēras, mirst pusmūžā sētmalē, suni viņa likim čurā virsū. Nē. Vēl labāk būs tā. Nespēj atrast savu vietu pasaulē, draudziņi iesaista mafijas darbā, Varandots atkal

pastrādā kaut ko visnotaļ drausmīgu un inteligenta cilvēka saprātam netveramu, vēlreiz iesēžas čokā un tikai pēc tam, vecs, izvirtis, simš narkomāns, zili riņķi ap acīm, mirst sēmalē, suņi viņam čurā virsū. Personības deģenerācija, zināt, nav nekāda nieka lieta. Te ir tā, ka, jo trakāk, jo labāk.

Tas nu būtu viens variants. Bet var gadīties arī šitāds. Var gadīties, ka tas tur bifelis, tas ir drausmīgs tēviņš, superļauņš, nemaz negrib, ka viņu izmet pa logu. Jā. Cilvēks var negribēt, ka ar viņu apietas kā ar banāna mizu, un tāpēc viņš neļauj ar sevi apieties kā ar banāna mizu. Viņš, stāstīsim to šitā, pretojas, visādi spirinās, meņģējas, gražojas, nažēlīti Varandotam pie kakla virpina — "Ja tu pateiksi manai sievai, ja tu, mērgli, pateiksi!", kamēr Varandots pats — plukts — pa desmitā stāva logu. Protams, kaut kāda izmeklēšana notiks. Kā nu bez tā? Kas pirmais atvēra skapja durvis? Varandots, atļaušos aizrādīt, ir beigts, viņš sevi aizstāvēt nevar. Šitā te nodevīgā āda, uh, vilkt vienreiz, lai zin, arī aizstāvēt negribēs, un nu gaiši iznāk, ka Varandots ir pirmais uzbrucis, tāpat pats vainīgs, bet pa logu izmests tikai un vienīgi pašaisardzības nolūkos. Varandotam koka mētelis, mietiņš Jaunciemā, bet tas bandīts dzivo Varandota dzīvokli, valkā Varandota labrītenes, skatās Varandota televizoru, un tas viss — bez sirdsapziņas pārmetumiem. Šitādiem, kas pa svešiem skapjiem grabinās, sirdsapziņas nemaz nav. Tas nieiet. Ne viss, ko var, arī der.

Vēl jau, šitādu variantu nemaz neesam skatījuši, var gadīties tā, ka skapī ir tas tur aitasgalva. Nu, tas āmurs un kuļlis vienā personā, Varandota priekšnieks. Ja jums ar viņu gadās runāties, Varandots jums silti iesaka labāk ar viņu nerunāties. Tukšs cilvēks. Neinteresants. Viņam — kas galvā, tas uz mēles, bet galva jebkuru leņķi tūdaļ pārvērš apli. Pretīgs tēviņš. O, pleci šitādi, galva kā spainis, spainis, kā jau priekšniekam, ar visādiem sūdiem pilns. Cilvēks, kuram kristīgā morāle ir tumša lieta, kas gaiši spīd. Par to Varandots nevienu reizi vien ir pārliecinājies. Ja šitam bosīkam, tēlaini izsakoties, kāds sit pa vienu vaigu, viņš, šoreiz, pateiksim figurāli, izsmērē sitēju kopā ar abiem vaigiem pa asfaltu un vēl uzspļauj savam varas rokudarbam virsū.

Skapī vēlreiz noskrapstēja. Hm. Ko nu? Varbūt pajautāt sievieti, kas viņš tāds ir un vai Varandots viņu pazīst? Tā. Mierīgi. Bez īpašas intereses, bez tragifarsiskas nots. Pajautāt, it kā starp citu. It kā Varandotu tas nemaz neinteresētu. Nē. Intelligenti cilvēki sevi nepazemo ar stulbiem jautājumiem.

Kāda, to Varandots jums jautā, inteligentam cilvēkam varētu būt darīšana, kas tur ir un ko viņš tur dara? Nekādas. Tā! Varandots tagad ērti atzvils uz divāna, jā, jā, mēteli, kurpes nenovilcis, izvilks no kabatas cigarešu paciņu un uzpipēs. Istabā? Jā. Ak tu mūžs! Istabā. Un kā jums vispār varēja ienākt prātā, ka Varandots ies salt uz balkona, kad viņa dzīvokli pa to laiku notiek šitādas lietas? Ne prātā! Šis ir par viņa sūri grūti pelnītiem grašiem pelnīts dzīvoklis, kur katra kapeiciņa no tā mudaka, kurš Varandota skapī tup, ar sišanu izkaukta, un savā istabā Varandots dara, ko grib. Iepūties, nudien. Viņš pa svešām mājām, skapjos lizdams, nevazājas, tātad viņš rikojas pareizi, tātad taisnība ir viņam. Jā. Taisnība taisnībai, bet kā tagad jūtas viņa sieva? Jūs, lūgums, iedziļinieties situācijā! Varandots te var gulēt un pīpēt, cik ādā un plaušās lien. Viņam patiešām ir ļoti ērti. Bet tam tur jāklīm nu taču agrāk vai vēlāk būs jālien ārā. Nekur putniņš, maita tāds, jāklis nolādētais, nedēsies. Būs vien jāizpeld saulītes gaismiņā. Un tomēr — kā jūtas Varandota sieva? Ko Varandots ar savu zvilnēšanu uz divāna, kaut tas simtreiz par Varandota naudu pirks, panāks? Un ko viņš ir panācis? Kur viņa rīcībā atrodams racionāls grauds? Kādu konstruktīvu risinājumu viņš ir piedāvājis objektīvās realitātes mainīšanai pasaules prakses aprobētā pragmatisma virzienā? Racionālā grauda viņa zvilnēšanā, nudien, nava, tas nu beidzot ir kļuvis skaidrāks par gaišu. Viņa bezatbildīgā

zvilnēšana tikai nokaitē situāciju, tātad, šupo laivu. Ja, ņemsim par piemēru, Varandotu kāds pazemotu, liekot veselu stundu nikt svešā skapī, kas piedevām vēl atrodas svešā dzīvokli, viņš, ārā sprucis, nudien, neuzvestos kā žēlsirdīgais samarietis, tam jūs varat ticēt puslīdz droši. Tā taču ir absolūti stulba situācija, kurā Varandots pats savām kājiņām ir iebriedis. Nu, pieleca? Desmitais stāvs ir desmitais stāvs, neko tu tam velnam nepadarīsi. Grozi, kā gribi, galaiznākums vienalga ir viens un tas pats. Ā — pļekt.

Skapī atkal noskrapstēja. Tas galu galā sāk krist uz nerviem. Varandots aizčāpos līdz pastkastei. Sērkociņi beigušies. Cik tad var gulšņai? Kā tāds... Vai zin. Jāšiverē, jākustas. Tad viss būs labi.

Kad pēc pāris stundām Varandots atgriezās, guļamistabas durvis bija ciet. Sievas nebija. Tātad viņa ir guļamistabā. Loģiski. Vai kaut kur aizgājusi. Vēlreiz loģiski. Varandotam šoreiz tomēr ar loģiku bija par maz. Viņš vēlējās savas šaubas kļiedēt. Kā to izdarīt? Esat nu gan jūs neattapīgs! Nu, protams, atverot guļamistabas durvis. Bet tad... Un ko nu... Ja... Ek, spēle, kungi, nav sveču vērtā! Šodienai pietiks, pastaigājās, un gana. Cik tad var to svaigo gaisu elpot? Laba daudz nevajag.

Pārnesis no viesistabas uz virtuvi krēslus, Varandots tos gliiti, rūpīgi izkārtāja rindā. Redzat, cik viņam smuki iznāca? Varandotā vēl vecais raugs iekšā! Viss jādara rūpīgi, gliiti. Re, viena

atzveltne uz vienu pusī, otra uz otru, viena uz vienu, otra uz otru. Tad viņš atnesa spilvenu un, apsedzies ar mēteļi, likās slīpi. Kāda galu galā latvietim varētu būt daļa, kas notiek viņa guļamistabā? Laiki grūti, bet vai tāpēc tūdaļ par degenerātiem jāklūst? Un latvietim jau nevajag... Ko latvietim nevajag daudz? Svaiga gaisa?

— Nekā, Varandot, latvietim nevajag daudz, nekā, nomierinies, nespārdies, — miega rūķiņi vataini dūdoja. — Nomierinies. Čučī.

Tonakt Varandots četras reizes izjāja stikla kalnu.

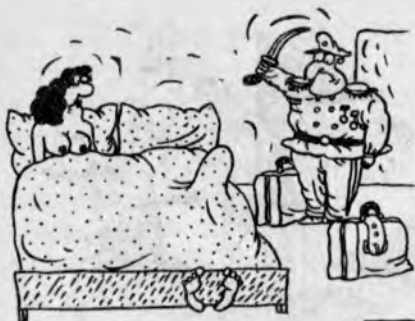

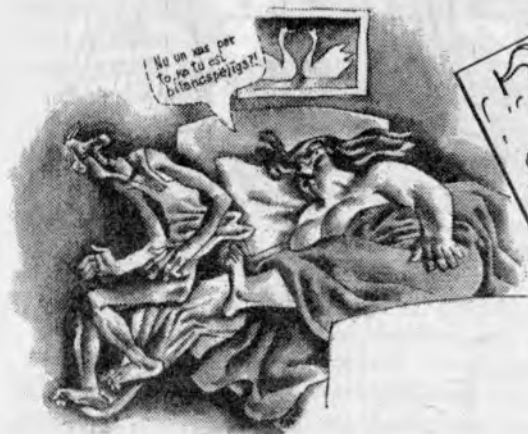
ĒRIKS OŠS

TAMĀRA SERGIJENKO

Mērenš kokteilītis

Mulķības filozofija

Sākumā bija mulķība, gudrība nāca pēc tam.

Mulķība — tā ir gudrības apkārtējā vide.

Ja mulķībai nav robežu, tas nozīmē, ka šajā jomā privatizācija vēl nav uzsākta.

Mulķim jau ir sava vieta sabiedrībā, gudrajam to nākas iekarot.

Oficiālu mulķību var atzīt arī par gudrību.

Mulķošanās ir gudru cilvēku izklaides veids.

Reizēm mulķība var būt ģeniāla, bet gudrība — viduvēja.

Mulķība, kas nāk no sirds, vismaz ir patiesa.

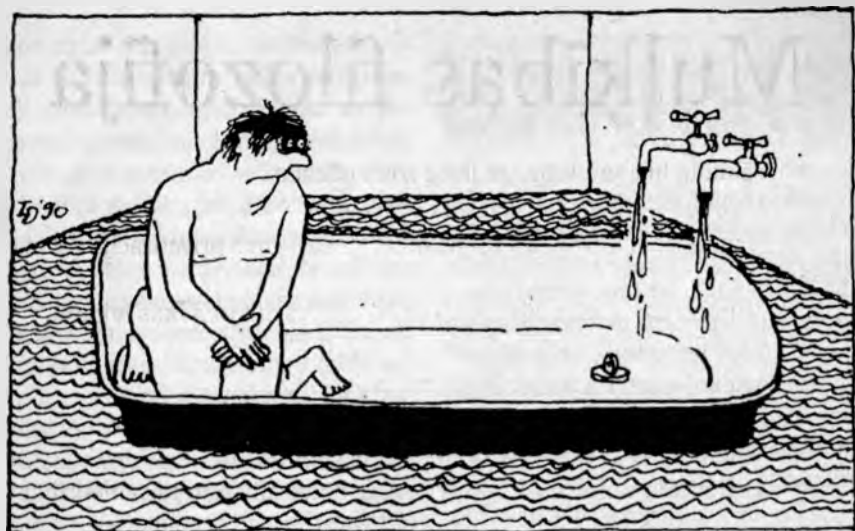
Vislielākā mulķība ir — gudrība, kas pavēstīta mulķu sabiedrībai.

Armins Lejiņš

73

ĒRIKS OŠS

LUDIS DANILĀNS

L. Donis **Varbūtības teorija**

No profesora Krampiša lekcijām neesmu atcerējies nevienu definīciju, taču manā galvā, kas ar matemātiku gan nekad nav bijusi draugas, divas lietas tomēr ir iesēdušās cieši.

— Pirmkārt, — profesors mūs mācīja, — vajag ļoti uzmanīties, lai autobusā kādam neuzkāptu uz kājas. Saskaņā ar varbūtības teoriju kājas ipašnieks var izrādīties kāds apkārtceļojošs ģēnijs, un tad jūs viņu būsit gauži sāpinājies... Un, otrkārt, ja nakts vidū kāds zvana pie jūsu durvim, atveriet tas! Pēc varbūtības teorijas zvanītāja var izrādīties Anglijas karaliene.

Šī teorija pavēra plašas perspektīvas. No tās vadoties, man vajadzēja būt laipnam pret katru pretimnākošo meiču, jo, kas zina, nākotnē viņa varēja kļūt mana sieva. Vajadzēja uzsmaidīt katrai kundzei, kas vecāka par četrdesmit gadiem, jo tā varēja izrādīties mana nākamā sievasmāte.

Un, vispār, saskaņā ar varbūtības teoriju, liktenis ir man paredzējis daudz brīnumainu iespēju: varu vinnēt sportloto lielo balvu, varu kļūt par bankas prezidentu, varu uzrakstīt ģeniālu romānu...

Es, protams, zinu, ka šīs feļetonīnš nav pasaules klases limeni. Taču pēc varbūtības teorijas iznāk, ka nākošās paaudzes, gadiem aizejot, to varbūt lasīs aizgūtnēm, bet kritiķi ieskaitīs klasiskās literatūras zelta fondā. Un tāpēc, cienījamie redaktoru kungi, nevajag manu feļetonu isināt, un jūs, dārgie lasītāji, cenšaties autobusā nekāpt man uz kājas, lai, saskaņā ar varbūtības teoriju, nevajadzētu mani gauži sāpināt...

MANIAKS

Īsā laika sprīdī mūsu mājas rajonā bija notikušas vairākas šauslīgas slepkavības. Jo briesmīgākas tās šķita tāpēc, ka bija absolūti nemotivētas. Upuriem pirkstos bija palikuši dārgi gredzeni, veļasskapī zem palagiem — lati un dolāri. Nebija aiznesti ne importa televizori, ne lietussargi, pat ne konjaks un rojālspirts.

Tas, ka slepkavības izdarītas dzīvokļos un gaišā dienas laikā, liecināja tikai vienu — upuri bija atvēruši durvis un ielaiduši slepkavu bez mazākām aizdomām. Tātad tam bija jābūt ļoti pazīstamam cilvēkam. Saticoties kāpnēs vai mājas priekšā, sākām cits citu uzlūkot ar atklātām šausmām. Pirmais, uz kuru krita visu irnieku aizdomas, bija sētnieks. Viņš, nabadziņš, sāka izvairīties no cilvēkiem, cik spēdams. Ietvi slaucīja tikai nakts tumsā, tad arī mazgāja logus kāpņu telpā, protams, sasīzdams vislielāko stiklu un pats tik tikko nenožaudamies no piektā stāva augstuma.

Nākamā versija pēc tam, kad atrīta aplaupīšanas motīvi, bija — mafiju karš. Tas, ka upuri bija tik dažādi — bijusi kadru daļas priekšniece, tagad apkopēja kādā valsts iestādē, triju runču īpašniece, pusaugu skolas puika, puskurls, kontu-

zēts kara invalīds, viegla izskata jaunava, kas teicās strādājam kādā firmā par referenti, un atmodas darbinieks, dedzīgs Miķeļa Gruzīša dziesmu cienītājs, — vēl neko neizteica. Vai nav dzirdēts, ka panīcis ierēdnītis izrādās pagrīdes miljonārs un nevainīgs skolnieciņš ir noziedzīgo struktūru sakarnieks, kas savā skolas somā algebras uzdevumu krājuma vākos pārnēsā šifrētas pavēles par bankas aplaupīšanu.

Bija arī cita versija — čekas pirksts. Kur teikts, ka kontuzētais vecis patiešām bija puskurls? Varbūt viņš tikai izlikās, lai noklausītos, ko citi viņa klātbūtnē runā. Tagad, kad čekai jāslēpj gali ūdenī, veci vienkārši novāca. Tas taču zināms, ka revolūcija aprij pati savus bērnus.

“Čekas versija”
šķīta tūri piemērota
arī apkopējas
gadījumā.
Agrākā

kadriniece zināja pārāk daudz, piemēram, kādi agenti iefiltrēti iestādē. Jāsāk skatīties, vai kāds no viņiem nav nonācis tagad Saeimā.

Ja "čekas versiju" vēl ar zināmām atrunām varēja piemērot trešās atmodas aktivistam, dedzīgam "Mikroфона" ziņģu cienītājam, tad tā nekādi neklapēja ar skolaspuiku. Varbūt vienīgi, ja puikam nejausi kaut kas bija nācis zināms. Lai gan — dažs atcerējās, ka puika nebija gluži bez grēka. Kad viņš pa logu gāza ūdeni virsū histēriski vēkšķošiem runčiem, apkopēja-kadriniece viņu lamāja par nenogriezto fašistu. Tātad — kaut kas tur bija.

Taču viens pieņēmums derēja pilnīgi visos gadījumos — slepkava bija maniaks. Pat ne seksuāls, bet tāds, kuram baudu sagādāja pati slepkavošana. Tad

nu, saprotiet paši, jautājums bija tikai viens — kurš būs nākošais upuris.

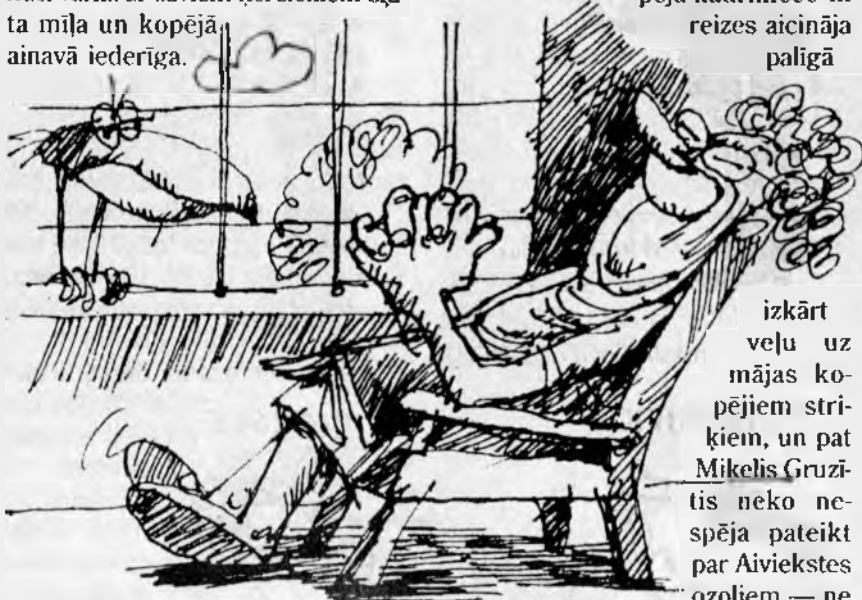
Kaimiņiene, triju ļaurīgu bērnu māte, negribēja izaicināt likteni un steidzīgi aizmainījās uz Rānavu, ārā no pilsētas. Ar skumjām nolūkojos, kā, priecīga par negaidīto laimi — dzīvokli tik labā rajonā, pie tam vēl bez piemaksas, — vācās iekšā kluša ģimenīte ar divām bijzinām dviņītēm. Nabaga cāliši, ja jūs zinātu, kāds liktenis jums tiek gatavots!

Pati steidzos nobruņoties ar tērauda durvīm un restēm priekšā viņiem logiem un lūkām. Neaizrestota palika tikai peļu ala un arī vienīgi tāpēc, ka nespēju atbīdīt gāzes plīti. Sajūta tādā dzīvoklī ir ne labāka kā Rubikam Centrālcietumā. Viņu vismaz spārnoja cerība tikt Saeimā, turpretī mani — viena vienīga vēlēšanās saglabāt kailo dzīvību.

Kļuva nervoza un darbā nepātraukti kļūdījos, kas draudēja ar vietas zaudēšanu.

Pārnākusi mājās, ieslēdzos aiz daudzajām atslēgām, aizliku ķē-

des, aizbīdīju stienus. Šodien, kā jau svētdienā, izliku savā aizrestotajā lodžijā atpūtas krēslu un ērti iekārtojos ar vieglu lasāmvielu rokās. Sēdēju un lasīju, līdz mani apņēma brīnumains, sen nebaudīts miers un pilnīga laimes izjūta. Putni čivināja, vējinš šalkoja koku lapās. Pat vecā, noplukusi vārna ar saviem ķērcieniem šķīta miļa un kopējā, ainavā iederīga.

Labsajūta lija pār mani kā silta, nomierinoša duša. Pēkšņi es saspringu. Ko tas viss varētu nozīmēt? Kāds icmesls šāda, varētu teikt, pilnīgi bezatbildīgai vieglprātīgai labsajūtai?

Tad es sapratu. Mati vairs necēlās stāvus no vissmagākā "heavy metal", ar ko mūsu māju jau no agrā svētdienas rīta apveltīja zeņķis, kurš teicās spēlējam grupā "Ārprā-

ta vētra". Puskurlais vecis nedraudēja ar "Svēto karu", panākot pastardienas efektu vēl pirms svētā kara iestāšanās. Jautrās dabas jumprava nevēstīja visiem vīriešiem pāris kilometru rādiusā, ka viņa ir "putana", latviski — ielene. Nebija dzirdama nedz Klaudija Suļženko, kuru apkopēja-kadriniece ik reizes aicināja palīgā

izkārt velu uz mājas kopējiem striķiem, un pat Mikelis Gruzītis neko nespēja pateikt par Aiviekstes ozoliem — ne

viēnīgi jums, ne kādam citam. Vārdu sakot, valdīja brīnišķīgs, mierinošs, visaptverošs klusums, un es atcerējos savus agrākos iekšējos monologus, kas parasti beidzās: "Ja vien es spētu, es jūs visus nogalinātu!" Kāds vienkārši ir bijis jestrāks par mani.

Paldies tev, draugs!

Zuzanna Zilīte

Kā atklāj mīlestību:

♥ ZINĀTNIEKŠ

— Atļauj man, visdārgākā, ielūkoties tavas dvēseles labirintā un lasīt, kas stāv rakstīts tavu acu dziļēs!

♥ DIPLOMĀTS

— Tagad nu slēgsim, miļā, savstarpējas draudzības un satīcības līgumu, kas būtu spēkā visu mūžu!...

♥ TĒLNIEKŠ

— Ja vien tava sirds nav no marmora, tad atļauj man tur mājas vietu ņemt!

♥ ĀRSTS

— Vienīgi tu, mana dārgā, spēsi izdziedināt manu slimo sirdi!

♥ DĀRZNIEKŠ

— Tikai vienu vienīgu vārdu gribu dzirdēt no tavām smaržīgajām lūpām — un mūsu dzīves ceļš būs rozēm kaisīts!

♥ KARAVĪRS

— Manā sirdī tu esi cirtusi neizdziedināmu brūci. Tu atnāci, ieraudzīji, uzvarēji!

♥ MAIZNIEKŠ

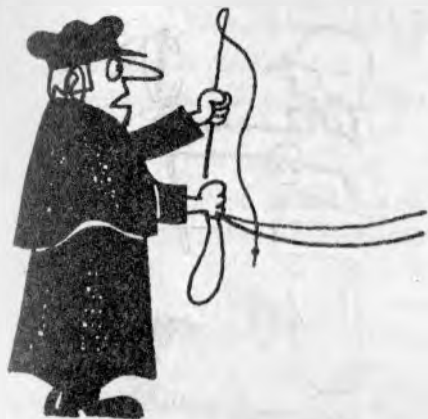
— Gan laimē, gan arī nelaimē es gribu dalīties ar tevi maizes riecienā!

♥ VIESMĪLIS

— Jē! pildīsim līdz malām mūsu laimes kausu, sirdsmīļā mana!...

♥ ORMANIS

— Esi mana — un es nodošu
tavās rokās grožus uz visu mūžu!

♥ JŪRNIĒKS

— Tu esi
mana vad-
zvaigzne, mana
stūre! Esi mana
osta, kur varu
atpūsties pēc
dzīves vētrām!

Arnolds Auziņš

PRIVATIZĀCIJA

Kam ir dārziņš, tas var slavēt,
Skaidri zināms, tie nav slaisti:
Desmit reizes vajag ravēt,
Katru ritu stundu laistīt.

Toties rudenī ir joki,
Nu vairs nav nekādu bažu:
Nakti atmākuši spoki,
Novākuši lielo ražu.

Otrā rītā saimnieks raugās:
Kur ir tas, kas ticis izsēts?
Sētā palikusi sprauga —
Dārzā viss ir "privatizēts".

Edgars Hormons

Karstais pielūdžējs

Pirmais: Vai vari mani iepazīstināt ar Krizdoļu
jaunkundzi?

Otrais: Varu. Kaut gan viņa nav tev sevišķi
piemērota, lai netaiktu vairāk.

Pirmais: Par to tev nav jāraizējas.

Otrais: Gribētu zināt, ko tu esi viņā saskatījis?
Vispirms, viņa ir kliba.

Pirmais: Kas par to! Futbola mēs nespēlēsim.

Otrais: Bez tam viņa škielā.

Pirmais: Tas taisni rada īpašu pievilcību.

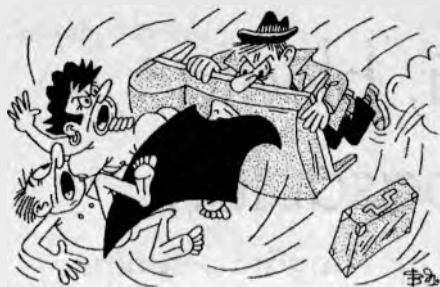
Otrais: Divaini. Manuprāt, pats galvenais
iebildums — viņa ir divdesmit piecus gadus vecā-
ka par tevi.

Pirmais: Lieliski! Apaļš skaitlis!

Otrais: Kur tu šo dāmu pirmo reizi ieraudzīji?

Pirmais: Kad viņa sēdēja pie personiskā
"Volvo" stūres.

Otrais: Pie sava precētā brāļa personiskā
"Volvo" stūres, tu gribēji teikt...

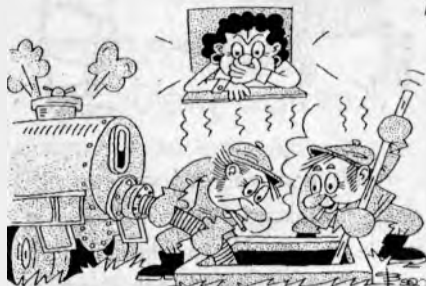
APVĒRSUMS.

GUNĀRS BĒRZIŅŠ

Kāds piedzēries mēģina pielāgot savu durvju atslēgu apgaismes stabam. Pienāk policists.

— Ser, man liekas, ka mājās neviens nav, — policists draudzīgi aizrāda.

— Jābūt, policista kungs. Vai neredzat, ka augšā deg gaisma?

SŪDU BRĀĻI.

GUNĀRS BĒRZIŅŠ

Palīdzēdams piecelties kādam krogusbrālim pie restorāna durvīm, policists jautāja:

— Vai jūs varat pateikt, kā izskatījās tas, kurš jūs piekāva?

— Bez šaubām, — cietušais atbildēja, — par to jau viņš mani arī piekāva.

106

Tēvs, pavadīdams delu uz pirmo satikšanos:

— Ja tu pulksten vienpadsmitos vēl neesi gultā, tad nāc mājās!

Vecs moskīts: — Un tu domā, ka tad, kad es biju jauns, es kodu sievietēm tikai rokās un sejā?

MUZIKĀLA ŠKIRTENE.

GUNĀRS BĒRZIŅŠ

— Dzeršana, — teica īru sludinātājs, — ir vislielākais cilvēces posts. Tā padara jūs ķildīgus un dusmīgus uz savām sievietēm. Jūs gribat viņas nošaut, bet nevarat trāpīt.

— Vectētiņ, vai tas ir tas seksbumbas?

GUNĀRS BĒRZIŅŠ

Šī blēdīgā, blēdīgā, blēdīgā pasaule...

Kvēlie skūpsti

Vienas nakts laikā 20 gadus vecā Margerita de Los Santosa piesavinājās 50 000 dolārus no trim vīriešiem, ar kuriem iepazinās Atlantiskās (ASV) spēļu kazino. Kvēlo skūpstu laikā viņa tiem atstāja mutē tableti ar narkotisku vielu un, kad tā bija iedarbojusies, aptīrīja kabatas. Tagad viņa pārdomā, vai nebūtu pieticis ar mazāku summu, jo pēc tam, kad viss trešā upura laimests

bija nonācis jaunās damas rokās, par viņu sāka interesēties policija.

Bagātais sunītis Viljams

Jau piecas reizes Londonas nodokļu inspekcija mēģinājusi iekasēt ienākumu nodokli no Viljama Aretina, bet vienmēr bez panākumiem, jo Viljams, izrādās, ir suns. Viņa saimnieks, izmantojot Lielbritānijas likumus, pēc kuriem suņiem drikst piederēt īpašums, bija atklājis bankā kontu savam sunim un veiklu biržas darījumu rezultātā to palielinājis līdz 100 000 mārciņām. Par konta īpašnieku skaitās četrkājainis, un Anglijā nav likuma, pēc kura no suņa varētu piedzīt ienākuma nodokli.

Par vēlu un reizē par agru

Divi ļaundari ieradās tajā Madrides bankā, kuru viņi bija nolēmuši aplaupīt. Par vēlu tāpēc, ka tur pirms pusstundas jau bija pabijuši viņu "kolēģi"; par agru tāpēc, ka bankā vēl atradās policija, kas abus bruņotos laupītājus tūlīt saņēma ciet.

Attapība

Mangalorā, Indijā, gandrīz izputēja kāzas, jo policija neilgi pirms laulību ceremonijas apcietināja ligavaini kāda kriminālnoziedzuma dēļ. 24 gadus vecā ligava tomēr nezauvēja attapību un... apprecējās ar vienu no viesiem, kurš piedāvājās būt ligavaiņa vietā.

No likteņa neizbēgt

Veiksmīgi izmucis no kontrabandistiem, kāds teļš nonāca Romas miesnieka Rubbio Konkas rokās. Pēdējais bija visai pārsteigts, teļa kuņģī atradot alumīnija futrāli. Policija konstatēja, ka tajā ir 40 g kokaina.

Iet pensijā vēl par agru...

Kad Brazīlijas pilsētas Sanpaulo policijas iecirkni atveda divus tikko notvertus zagļus, komisārs viņiem abiem ieteica doties pensijā. Kā nekā, abiem jau 74 gadi. Zagļi par tādu izsmējīgu priekšlikumu ļoti apvainojās: viņiem esot laiks nevis iet pensijā, bet gan iegādāties dzirdes aparātus. Naktī iekļuvuši veikala telpās, viņi nebija saklausījuši trauksmes signālu un nedzirdēja piebraucam policijas mašīnu.

Čempions — recidivists

Cilvēks dažreiz nezina, ka viņš sēž uz naudas kaudzes

Burtiski uz naudas kaudzes sēdēja divi Vines zagļi, kas bija nozaguši pavecu automašīnu. Mēģinot aplaupīt benzīna uzpildīšanas staciju, zagļi bija spiesti atīņu pamest un laisties lapās. Policija ma-

Mediķu sporta spēlēs Venēcijā pirmo vietu 100 m skrējienā un naudas balvu izcīnīja beļģu ārsts Hermanis Jansens. Tomēr drīz pēc sacensībām noskaidrojās, ka čempions nemaz nav beļģis, bet gan holandiecis un viņu sauc Jans Kersens, turklāt viņš nav ārsts, bet pazīstams recidivists, kas 6 reizes izbēdzis no cietuma. Būdam labs skrējējs, blēdis nolēmis viltot dokumentus, lai dabūtu prāvo naudas prēmiju.

"Acimredzot labais treniņš, no policijas bēgot, viņam nodrošināja uzvaru," jautrā garā šo notikumu komentēja itāliešu žurnālisti.

šīnu atdeva atpakaļ tās 80 gadus vecajam īpašniekam, kas vispirms pārbaudīja, vai mašīnas priekšējā sēdekļa polsterējumā vēl atrodas viņa ietaupījumi — 80 000 šiliņu. Tie tur vēl atradās.

LUDMILA BULIKINA

— Es šorīt tramvajā aizmirsu pude-
li viskija.

— Vai atrasto mantu birojā ne-
atradi?

— Nē. Bet atrada to vīru, kas pu-
deli bija pievācis.

Viršpārņāk no kroga un jautā sie-
vai:

— Vai mums vannas istabā ir
brūns šampūns?

— Nē, tā ir lime, — sieva atbild.

— Tad ir skaidrs, kāpēc es kro-
gā nevarēju sasveicināties, paceļot hūti.

— Dzirdams, ka zilišu partiju tomēr
nedibināsot.

Lai paliek tāpat — tautas kustība.

ĒRIKS OŠS

DAINIS BREIKŠS

Ārstēsim iesnas!

Tautas dziednieki, nerunājot nemaz par akadēmiski izglototiem mediķiem, zina tik daudz efektīvu līdzekļu pret iesnām, ka taisni brīnums, kāpēc cilvēce ar šo nepatīkamo kaiti vēl slimo. Šeit sniedzam piecus padomus, kā pareizi slimot un kā tikt no iesnām vajā visisākajā laikā.

1. Kolidz iesnas sākušās, nopērciet divus dučus kabatas lakatiņu. Ja šim nolūkam nav pie rokas brīvu līdzekļu, var sagriezt 24 gabalos kādu mazlietu palagu (izmazgātu).

2. Ierīvējiet kāju pēdas ar "Royal" spirtu, kas nostādīnāts uz mušmirēm un kuram pievienots nedaudz driģeņu sulas. Pēc ierīvēšanas (un ti-

kai ierīvēšanas!) pie pēdām pielieciet zilu papīru, uz kura ar kritu uzrakstīts "Abrakadabra", nosaitējiet ar flaneļa drēbi un uzvelciet gumijas zābakus. Pēc divām stundām to visu noņemiet un sāciet veicīgi skriet — tas nenāksies grūti. Vislabāk to darīt vakarā pirms gulētiešanas.

3. Ja otrā rītā nav kļuvis labāk, lietojiet 1. punktā minētos šņupautiņus un pamēģiniet ar skudriņām, kas mūsdienās sastopamas gandrīz katrā virtuvē. Saķeriet sauju skudru un ļaujiet, lai tās brīvi tekalē pa deguna dobumu. Šķaudiet droši — tas palīdzēs!

4. Trešajā dienā turpiniet lietot kabatas lakatiņus! Ļoti palīdz karsts

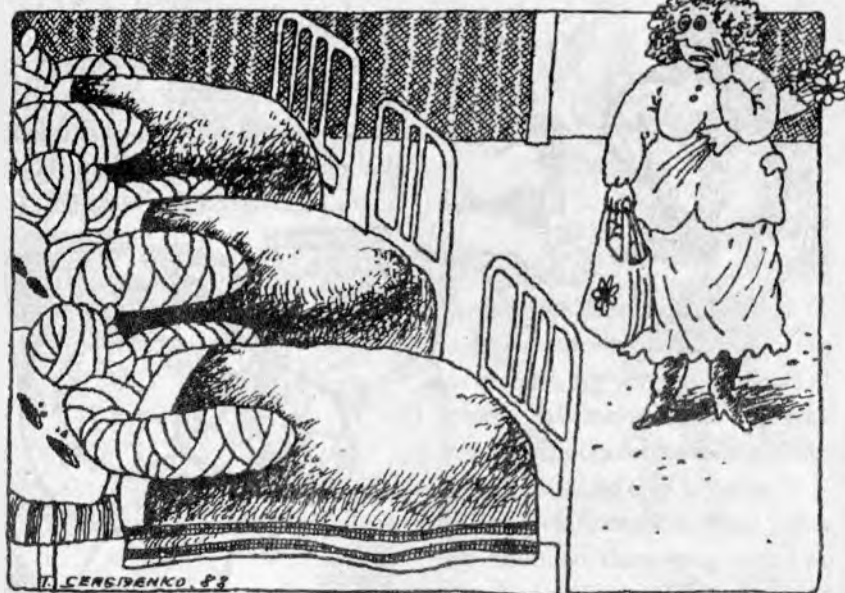

gludeklis uz vēdera. Pazīstamais viduslaiku mūks un zinātnu virs dr. Homunkuluss ieteic trešajā dienā degunā pilināt zalkša ādas novārījumu

etiķūdeni, tam pievienojot pērtiķa žulti un hameleona ekskrementus. Jāpilina 4 — 5 reizes dienā katrā nāsī, atgāžot galvu atpakaļ.

5. Ja visi 24 kabatas lakatiņi jau izlietoti, izmazgājiet un izvāriet tos, dezinficējot ar karstu gludekli, un lietojiet atkal. Galvenais šobrīd ir miers un pašāvība saviem spēkiem. Pacietieties tikai vēl vienu vienīgu dieniņu, un jūsu iesnas pazudīs, kā nebijušas, jo, kā zināms, ilgāk par 5 dienām normālos apstākļos neviens cilvēks ar tām neslimo.

Zinātnu maģistrs
Z. Platais

TAMĀRA SERGIJENKO

Par "spasibo"

Miljie ļautīni! Tā mana sirdspukīte, mana pielaulātā nelaime... Trešo mēnesi nāk virsū kā tāds krievu tanks četrdesmitajā gadā:

— Dabrauc uz Rīgu pie znotīna... Dabrauc uz Rīgu pie znotīna!

Neko darīt. Ja virspavēlniecība norāda, braucu arī. Znotīns tādā milzīgā Bābeles tornī ieperinājies. Vienīgā starpība, ka Bābelē latviešu mēlē arī runājuši, šītai tornī tikai mātes valodā vien skaidrojas.

Pārguļam nakti, no rīta znotīns saka:

— Vecais, ejam uz universālveikalu, uz vajā taisīšanu.

Noejam arī. Cilvēki stāv kā mūris. Visiem acis spīd kā marta kaķiem. Un tieši desmitos visi jož uz priekšu, it kā būtu viegli ar terpentīnu iesmērēti.

Znotīns saka:

— Onkul, jožam mēs arī. Ir tāds jauns tautas ticējums — ja visi skrien, tātad dod kaut ko lēti.

Iejožam šītai universālveikalā — neko lētu nedod. Milzīga telpa kā gadatirgus placis sadalīta mazos steliņgos. Pie katra steliņga tāda smuka špidrilka nolikta. Nomālējusies!!! Kā mūsu govju ferma pēc kosmētis-

kā remonta. Acis — zilās, vaigi — sarkani, skropstas garas kā pīrumsu adatas. Un katra šitā špidrilka sauc:

— Nemiet kurviti! Nemiet kurviti!

Bet dažas no špidriļkām sēž stikla kastēs un ar manikīriem spēlē uz špidīgiem aparātiem. Aparāti saka "pī-pī-pī" un izspļauj papīra strēmeli ar uzrakstu "spasibo". Migrantiem — "spasibo". Latvieša cilvēkam — pigo.

— Znotin! — saku. — Nu akurāt kā manā jaunībā. Toreiz arī meitīši puisiešiem kurvišus deva un pigas rādīja. Tikai šito te "pī-pī-pī" toreiz gan vēl nespēlēja...

Pēkšņi skatos — vienā steliņģī mirstamie uzvalciņi par lētu naudu izstādīti. Un tiem blakus blonda bestija baltā kleitā stāv. Pieduru šai ar pirkstu, lai pavaicātu, cik uzvalcīni maksā, šī sagriļojas un — blaukt! — man rokās bez visiem "pī-pī-pī". Galīgi pārstrādājusies. Stīva un auksta!

Paķeru šo, gribu stiept pie dakteriem. Bet tās pārējās špidrilkas man apkārt:

— Re, cik tālu pircēji ar to lētumgribu nodzīvojušies! Rauj no veikala pēdējo manekenu laukā!

Es tikai galvu vien kratu.

— Mijās špidrilkas, — saku, — man šitais jūsu manekens nav vajā-

dzīgs, man viens tāds pielaulāts jau mājās gaida. Es tikai šito uzvalciņu pēdējai gaitai gribēju nopirkt.

Bet špidrilkas smejas kā negudras. Onkul, saka, tev izziņa no dzimtsaraksta ir?

Es saku: dievīn, stāvi man klāt! Kāda izziņa, ja es vēl drusku dzīvs esmu?! Izziņu man iedos, kad es jau karoti būšu nolīcis, tikai diezvai es pats vairs tad varēšu atnākt.

Bet špidrilkas nocērt kā ar cirvi — tās esot manas problēmas. Kad nolīkšot, tad lai arī nākot! Un šitie nemaz neesot mirstamie uzvalciņi, šitie esot uzvalciņi pēdējai gaitai — jaunlaulātajiem. Īstie mirstamie uzvalciņi esot tepat blakus — pilni steliņģi...

Skatos — nudien, pilni. Gan atbaidoši brūni, gan pelēkriebigi. Nopirksi šitādu, uzvilksi

ingurā, nemūžam mirt vairs negribēsies.

— Znotin, — saku, — vai šitai tavā supermagazinē tikai "pī-pī-pī" un mirstamie uzvalciņi vien ir?

— Nē, — znotins atbild. — Mums tagad visa kā papildnam. Ja nu vienīgi naudiņas pietrūkst. Kāpjam, — saka, — uz augšstāvu, tur šodien piededums gaidāms.

Uzkāpjam — jā! Piededums laikam bijis gan, jo rinda stāv kā čūska. Viens gals pie šitiem intīmajiem daiktiem — pie klozetpodiem, pie otra gala visu laiku nāk un nāk klāt...

— Vi, znotin! — saku. — Šitā manta man taču kā dieva sūtiņa. Varbūt tu kā vietējais vari man šito fajansa brīnumu izgādāt, ko?

Znotins māj ar galvu, špidrilkas nospēlē mums savu "pī-pī-pī", ņemam fajansa tehniku padusē un čāpojam laukā. Kravas takši podu neņem — esot par siku un neatmaksājoties vest. Viegļie takši arī neņem — esot par lielu un arī vest neatmaksājoties. Neko darīt, sēstamies trolejbusā, nobāžam podu pašā stūrī, znotins uzsēstas virsū, lai nomaskētu, un braucam pie šā uz Bābeles torni.

Te pēkšņi vienā pieturā iekāpj tāda agresīva ragana un sāk plīties znotinam virsū:

— Dodiet vietu vecākiem braucējiem! Dodiet vietu vecākiem braucējiem!

Znotins sēž, šī brēc, šī brēc, znotins sēž. Beidzot neizturēja, lec kājās un dod vietu.

— Lūdzu, madam! — saka. — Jums jau tā note lielāka!

Ragana, kā ieraudzīja, uz kā šis sēdējis, sāka taurēt pa visu braucamo — kā jums nav neērti, kā jums nav neērti!!!

Par laimi, nākamajā pieturā iekāpj divas inteligentas tantes, ierauga stūrī manu podu un rokas viensait:

— Septiņdesmit gadus ar proletariāta diktatūru neko tādu gatavu nevarēja dabūt! Bet, tiklīdz neatkarību esam ieguvuši, tā, skaties, val-

dīšana pilsoņiem kārtīgu servisu beidzot izgudrojusi. Pat trolejbusos tagad savs pārdomu stūrītis. Tikai kabīnīti uzbūvēt nebūtu par skādi...

— Ko tu, mīļā! — otra tante saka. — Tagad jau visur totāla atklātība. Ja televizoros rāda, kā pareizi jāmilējas, kālab gan trolejbusos kaut ko slēpt?

— Bet varbūt te kooperatīvi uzdarbojas? — pirmā tante šaubās. — Varbūt divi rubļi par pasēdēšanu jāsamaksā. Un vēl par braucienu?

Znotīns jau gribēja pateikt, cik jāmaksā, bet nāca mūsu pietura, znotīns grābj podu, taču visi pasažieri stāvus gaisā:

— Palīgā! Policija! Reketieri valsts mantu izvazā!

— Tā nav valsts manta, tas ir mans ipašums! — saku.

Bet kur nu! Cilvēki šodien nenovīdīgi pēc suņa. Kad paši zog, tad viss kārtībā, bet, tiklīdz godīgs cilvēks savu paša mantu grib paņemt, tā brēc nelabās balsīs.

Īsāk sakot — policija atmāca, trolejbuss aizbrauca... Jā vēl šodien nezīnu, vai trolejbuss pa pilsētu ar visu podu braukā vai uz poda kāds no trolejbusu pārvaldes sēž.

Bez visiem "pi-pi-pi" un bez "spasibo".

Žanis Ezītis

Kaut kas no senču ticējumiem

Par mazām meitenēm...

Kad meitene piedzimst, tā trīs reizes jāzlaiž caur vīrieša bikšu stilbu, lai meiteni agri izprecē.

Kad meitenes piedzimst, viņas jātur zirņu ziedos, lai ir skaistas.

Kad meitene pirmo reizi pirti iet, jāsviež cukurs un medus uz ceriem un tai siltumā meita jāper, tad tā palik puīšiem.

...un par pieaugušām meitenēm

Ja jaunavai spīd piere, viņa ir traka uz vīriešiem.

Ja meitām nav pupu, tad, gulēt ejot, krūtis jāsarīvē ar puīša cepuri.

Kuras meitas daudz siltu maizi ēd, tās karstas uz puīšiem.

Meitas, kas grib precēties, nedrīkst ēst sāli.

Jaunām meitām jāskaita balti zirgi; ja 99 saskaitīti, tad ar simto balto zirgu brauks precinieki.

Ja meita ieelpo āža tauku sveces dūmus, tad viņai bērns tiek.

Ja meita svilpo, tad viņai sāk augt ūsas.

Meita nedrīkst sēdēt uz mucas, jo tad virs būs liels dzērājs.

Kad meitai brunči krit zemē, tad tai laiks precēties.

Jaunai meitai vajagot tik siltai būt, ka tai padusē pīti varot izcept.

Ja meita redz sapnī savu brūtgānu, tad tai jāapgriež uz otru pusi viņas pagalveņa ķisins, lai arī pēdējais viņu redz.

Par maziem un lieliem puisiem

Mazus zēnus nevajag sievietu kreklā iīt, tad tie briesmīgi meitas mil.

Puikas, kas dzimst jaunā mēnesī, ir vēlāk meitīgi.

Puisis nedrīkst vilkt kāji pie astes, tad dabū nesaticīgu sievu.

Par mīšanu

Jauns puisis nedrīkst aizsmēkēt no pagales, tad sieva gultā miezat.

Nevajag mīzt ūdeni, citādi pastarā dienā vajadzēs visu izdzert.

Ja mīzni krustā, tad velnam galva sāp.

Kas ceļa vidū miezn, tas aizmiezn Laimai ceļu, un tā aiziet viņam garām.

Žagarainē nedrīkst mīzt, tad pirkstiem metas atskabargas.

Padomi mājai un ģimenei

Kosmetologa padomi

Apvītušai sejas ādai, krunkām pierē, šķidriem matiem, dubultzodam un kārpām kāju krems nepalīdzēs.

No receptēm

Nemiet kaut kur gabalu gaļas.

Mazas viltības

Ja savam "Mercedes-280" piemontēsīt "Toijotas" gaismekļus, jūsu automobilis izskatīsies daudz iespaidīgāks.

Pasjanss

Šis pasjanss paredzēts nepacietīgajiem. Nepieciešami divi spēļu kāršu komplekti.

Divus komplektus, pa 52 kārtīm katrā, rūpīgi samaisām. Kad beigu beigās rūpīgi sajauktais komplekts izkrit no rokām un izbirst uz divāna, salasām kārtis, ar kreiso roku pārceļam, pārlietam labajā un izsviežam pa logu.

Pasjanss izdodas, ja logs ir atvērts.

Atceries un iegaumē!

☞ Ja veļas mazgājamais pulveris "Dixan" vai "Lessive" tev par dārgu, **NEPĒRC TO!**

☞ Ja konjaks, liķieris, šampanietis tev nav pa kabatai, **NEDZER!**

☞ Ja esi izrēķinājis, ka cigaretes "Camel" un "Marlboro" maksā pārāk bargu naudu, **NESMĒĶĒ!**

☞ Ja Indijas tējai, Kolumbijas kafijai, Brazīlijas kakao tavs maciņš par plānu, **NELIETO ŠOS DZĒRIENUS!**

☞ Ja vide, kurā tu dzīvo, ir saindēta, **NEMĒĢINI TAJĀ ATPŪSTIES!**

☞ Bet, ja esi uzzinājis, cik var izmaksāt tava apglabāšana, **NEMIRSTI!**

Cīnīsimies pašī!

Aizvien plašāk cīņā ar kaitēkļiem tiek ierādīta vieta bioloģiskajām metodēm, dārgās un indīgās ķīmikālijas lietojot mazāk. Izrādās, ka faraonskudriņas, kas mūsu mājās parasti tiek atnestas no maizes veikala kopā ar maizi, viegli var iznīdēt ar tarakānu palīdzību, kurus varam dabūt katrā kulinārijas veikalā. Tarakāni uzbrūk mazajām skudriņām un ātri tiek ar tām galā.

Sejas krāsas uzlabošana

Kādurit
man piezvani-
ja Pečka un
domīgi teica:

— Eu, ar ko un

kur tu dzen bārdu?

— Ar "Philips" trīsrumbuļu dūcēju. Gultā. Kā pamostos, tā iespraužu.

— Tad jau tu spoguļi neblenz, — Pečka konstatēja. — Toties es dzenu ar žileti vanas istabā un spoguļi aplūkoju savu viepli līdz nelabumam. Mani uztrauc neveselīgā sejas krāsa. Tā pa dienām mainās no zaļganpelēkas uz lillā fona un līdz pelēkifillā uz zaļgana fona. Ko tas varētu nozīmēt? Dullā Džuljete nīrgājās, ka nākamā krāsa būšot vaska dzeltena ar resnām svecēm galvas katrā pusē. Ko tu iesaki darīt?

— Kulturāli atpūsties vientulīgā vietā pie neskartas dabas krūts, dzert istu govju pienu un ēst ekoloģiski tīru gaļu, saulespuķu sēklīņus un kartupeļus!

Pečkam mana oriģinālā ideja gauži iepatīkās, un mēs tūlīt norunājām kopā doties divu dienu veselības uzlabošanas tūrē. Pats par sevi saprotams — ar dāmām. Kas nu par veselību, ja pa grābieniem nav uz visu gata — va dāma.

Un tā saulainā augusta rītā pa Vidzemes šoseju Rīgu atstāja Džuljetei piederošs žigulītis. Pie stūres sēdēja Pečka saufesbrilēs un uz pieres uzbidītā raibā "USA Army" cepurē. Es šortos un sporta kreklīņā ar uzrakstu "I am Monkey" — blakus. Aizmugurē sačūkstējās un ķiķināja pusplikā Džuljete un vēl nabadzīgāk tērtā mana draudzene Žaneta. Žigula pakajā ripoja divu riteņu piekabe, kur zem brezenta slēpās gulammaisi, četrvietīga telts, katli, pannas,

ēdamie, dzeramie un šādas tādas siltās drēbes nakts stundām.

Pečka par varas makti vispirms vēlējās tikt pie ekoloģiski tīras gaļas. Tāpēc nogriezās kādā sānceļā, un jau pēc desmit minūšu kratīšanās mēs ieraudzījām aitu baru dzeloņstiepļu aplokā. Tuvumā nemanījām nevienu cilvēku.

— Vo, kur šājsjiks! — Pečka iegavilējās, neaizmirsdams pieminēt arī māti. — Džuljete, sagatavo lielo plastmasas maisu netaiķa miesas uzņemšanai! Žaneta, atpogā piekabes pārsegu! Jurka, še striķis kāju sasiešanai! Bet es — duršu! — un Pečka no sēdekļa apakšas izvilka krievu armijas desantnieku tuteni. — Uz priekšu! Urā, biedri!

Pečka pielumpācoja pie žoga un ar smago dūci citu pēc citas pārcirta dzeloņstieples. Tad mēs kā tīģeri metāmies uz aitam. Mums par dziļu vilšanos izrādījās, ka tās, sasodītās, skrien kā gaceles. Tā kā mēs ar Pečku pat neatceramies, kad pēdējo reizi esam tā īsti skrējuši, tad ne sprints, ne kross mums neizdevās. Nepalīdzēja arī mūsu intelektuālais pārsvars: mēģinājums aitas viltīgi ielenkt un ietriekt kaktā beidzās ar to, ka tramīgie kažokaipi pa Pečkas izcirsto eju izspruka no aploka un aizrikoja tālā.

Mēs piekusuši viens otru apsaukājām par krešiem un septiņu mēnešu bērniem un, sviedrus slaucīdami, rausāmies automobili. Dāmas atturīgi nīrdza. Žaneta atļāvās ironizēt, lai turpmāk mēs skrienot ņert piesietas aitas.

— Katrā idiotismā ir racionāls kodols, — Pečka norūca. — Skatāmies pēc piesietiem lopiņiem, kas nav lielāki par zirgu!

Jā, jā, tādas mēs redzējām. Gan treknas

aitas, gan nobarotus teļus. Bet sasodīti tuvu nepārprotami apdzīvotām mājām. Tāpēc akciju "ekoloģiski tira goļa" uz laiku atlikām.

Pēc ilgās likumošanas pa lauku sānceļiem mēs beidzot nonācām kādā tirā un samērā sausā priežu mežā.

— Sēnes! — sajūsmināti iebbrēcās Džuljete.

— Ah, mellenes! — piebalsoja Zanela.

— Un arī zivis! — Peķka salecies teica, jo netālu pletās mazs gleznains ezeriņš. Diemžēl pie paša ūdens ar auto nevarēja piebraukt — traucēja krūmi. Toties te atradās dievīgs laukumiņš ugunskuram un milzums sausās malkas: kāds idiots pavasarī bija svilinājis pērno kūlu un vismaz kādas četrdesmit mazas priedītes stāvēja kā apcepināti ķēmi.

— Jurka, kur sārta, slien telti un pumpē gumijas laivu! Džuljete, lasi boravikas un citas mietenes! Zanela, iesmel lielajā katlā ūdeni ekoloģiskas zivju zupas vārīšanai! — Peķka komandēja. — Es pats paiēšos izlūkot, kas ir mežiņa otrā pusē. — Viņš paņēma maisu un dunci un aizgāja.

Saulīte jauki spīdēja, mušiņas un dunduriņi milīgi džinkstēja, silts vējiņš paijāja — nu, vienkārši vienreizēji, boudas un kaifa pilna cepure! Kad mēs visu uzdoto bijām padarījuši, atgriezās Peķka ar puspilnu maisu pār plecu.

— Te jums būs jaunie kartupeliši! — viņš lielīgi teica.

Peķka pastāstīja, ka viņpus meža ir vienuļa lauku saimniecība ar desmit pilnām ābelēm, divām govīm, piecām aitām (piesieta ir tikai vecā aita), sešiem bišu stropiem un ar vienu nevarīgu vecīti, gaudenu vecenīti un pussprāgušu suni.

— Naktī iesim ņemt, ko vajag, — Peķka lēma. — Bet tagad mēs ar Jurku dosimies makšķerēt zivis. Zanela, vai ūdens jau virst?

Es apstulbu. Ne Peķka, ne es neesam

tik dulli, lai zivis iegūtu tādā primitīvā veidā — vienā galā tārps, otrā — idiņš. Cita lieta — veikalā. Vai zivjaudzētavas diķi ar tiklu. Vai lašupē ar žebērkli vai elektrību. Bet ar makšķeri?! Turklāt, cik zinu, mums pa visiem četriem nav lidzi neviena makšķerkāta. Kad to pateicu Peķkam, viņš jautri ierēcās:

— Mēs taču copēsīm ar vienreiz lietojamu gruntsmakšķeri! Muļķa Vasjkam no N. karaspēka daļas es par to samaksāju vienu ņeņinu — simt krievu rubļus!

Nirgādamiem par manu vispārējo aprobežotību, Peķka no žigula bagāžnieka izņēma sainīti ar kopā sasietiem četriem brūnganas sprāgstvielas stieniņiem. Mēs paņēmām maisu, kur sabērt zivis, ietraumēties gumijas laiviņā un braucām meklēt liela loma vietu. Peķka norādīja uz ļoti skaistu līci, kur auga balts ūdensrazes un citādi zaļumi.

— Te vajag būt liņiem, zušiem, lidakām, zandariem un voblām, — Peķka gudri sprieda. — Es sviedīšu ta bombu, bet tu fiksi skrien prom! Esi gatavs? Tātad — viens, divi un — aiziet!

Gribēdams uzreiz attīstīt baigo tempu, lai tiktu tālāk no nāvīgi apdraudētās vietas, es no visa spēka parāvu airus. Pie kreisā dūļa nostrinkšķēja laivas gumijotais audums, laiva saplākdama izdvesa nīlzirdzisku gārdzienu un mēs jau atradāmies ūdenī. Es momentāni sāku sunīstīlā peldēt uz krasta pusi un neredzēju, ka Peķka mēģina noturēties pie pūšļa atliekām. Toties dzirdēju viņa aurošanu: "Palīgā! Slikstu! Es nepratu peldēt..." Un tad dobjai nodārdēja tās iemestās "bombas" sprādzieni. Es nevilšus atskatījos. Peķka ristījās un splaudījās un — rādīja man dūri! Sapratu, ka viņš ir ne vien dzīvs, bet arī agresīvi noskaņots. Kāpēc viņš nav noslicis?

— Ak, tu, ... !!! — Peķka gānījās. — Nāc, maita, vismaz zivis salasi,

ka tevi

Peķka stāvēja uz ezera dibena! Es arī nolaidu lejā kājas un apjautu, ka te man ūdens ir tikai līdz nabai... Pa abiem pievācām pāris apdullušas lidakas un vienu lielu breksi. Zivju te vēl palika balts klājiens, bet laiva un maiss bija nogājuši dibenā, tā ka bijām spiesti labumu atstāt sapūšanai.

Krastiņā Peķka mani ilgi lamāja par to, ka iraties sašķaidīju laiveles duļļa vietu. Viņu veikli nomierināja Džuljete, zināja, kuru podziņu nospiest, sakot:

— Tu nu gan esi unikāli izcilš dzelzš cilvēks, Peķinkat! Šitāds briesmīgs sprādziens kā atombumba, bet tev — ne skrambiņas! O, kā es tevi milu, mans virišķīgais varoni, nāc uz telti!

Peķka atkratījās no Džuljetes un sāka sajūsmināti klāstīt, ko jutis sprādziena mirkli, ko domājis (!?), kā izlocījies (!?) no ugunīgā sprādziena viļņa, kā momentāni noķēris zobaino lidaku, kas viņam grasījusies nokost p..., t.i. — piederumus.

— Uz to mums atkal jā-ie-der! — Žaneta iedziedājās un pasniedza Peķkam manu atšķaidīto rojāli.

Džuljete veikli notīrīja zivis un gabalus iemeta katlā. Mēs iebaudījām ugunsūdeni un jutāmies itin labi. Peķka, sausā jakā tīdamies, skaļi apcerēja nakts uzlidojuma plānu...

— Tas jāizdara tad, kad kļūs tumšs, bet tie veči vēl nebūs aizvilkušies krākt. Džuljete ar Žanetu ar lielu likumu aizies ļābi patālu mājeles otrā pusē un skaļi sauks vēcus. Pirmāis, protams, atsauksies pussprāgušāis suns un rīs uz velna paraušanu. Veči iznāks laukā skatīties, ko viņš rej, un ieraudzīs šīs skoistās lēdijas, kas asaraini lūgsies, lai naboga nomaldījušies tūristiem iedod kādu litru svaiga govš piens, ko aiznest krūmos pamestajiem bērniņiem. Kamēr šīs tur aiz mājas uz vietas muldēs, tikmēr tur dimēs arī

sprāgoņas suns un tas mirla vecis. Pa to laiku mēs ar Jurku — žip, žip! — zibenīgi attaisām vienu bišu mājiņu un medus rāmišus sametam maisā. Pēc tam piesietajai aītai galvu nost un otrā maisā. Un — viena vile! Mums šī operācija prasīs tikai piecas minūtes...

Peķka ļoti apmierināti smaidīja, rādot savus trīs zelta zobus un ar baudu kašājot plikā vēdera melno apmatojumu. Pēkšņi viņa plata seja izstiepās kā ala, mute sarāvās, it kā gribētu teikt "O-o-o!" un acis iepletās un izspiedās, it kā viņš ciestu no vēdera aizcietējuma.

— Ari mums šī operācija prasīs kādas piecas minūtes! — aiz muguras atskanēja rupja un nikna balss. Zibenīgi atskatījāmies. No krūmiem iznāca kāds sirms virs zemes-sarga formas tērpā ar istu pistoli rokā un dūšīgs pusaudzis raišos šortos un — ak, Dievs! — ar divstobru bisi uz pleca. Ja nu muļķis izšauj!... Man rokas pašas no sevis pacēlās virs galvas un sāka galertīgi tricēt. Ari mūsu dāmeles bija dziļā nokdavnā, bet Peķka, treknās rokas aizlicis sejai priekšā, kaut ko nesakarīgi dica par piedošānu, samaksāšanu un atvainošānos.

— Vācieties projām no mūsu zemes, riebekļi! — vecāis pavēlēja. — Ja jūs vēl kaut vienu vienīgu reizīti parādīsities te tuvumā, vainojiet pašī sevi! Nu, kustieties jē!

Temps, kādā mēs nojaucām telti un iespiedām visu mantību piekabē, būtu ierakstāms Ginesa rekordu grāmatā nodaļā "Kuriozākie rekordī". Kad salecām mašīnā un tā ar rāvienu uzņēma ātrumu, atskanēja spalgs šāviens. Laikam no bises. Mēs sarāvāmies pēc iespējas maziņi, Džuljete iešņukstējās un es ieskatījos Peķkas pārbiedētajā sejā. Tā bija sarkana kā vārīta biete. Vai šī krāsa liecina par veselības atgriešānos — gribēju pajautāt, bet noturējos.

Juris Robs

TAMĀRA SERGIJENKO

Ziedonis Donis

Kā nosist laiku?

Ko darīt ar divām brīvajām atpūtas dienām nedēļā? Ko darīt bezatļautas atvaļinājumā? Ko darīt visiem tiem, kam nav savs automobīlis ceļošanai, nav savs dārziņš rušināšanai? Lūk, kāds ir jautājums, kā būtu teicis Hamleta kungs!

Tātad, kā nosist laiku

Vienatnē

“Sagatavojis revolveri šaušanai, Baksters ar kāju strauji atgrūda gulamistabas durvis un sastinga. Viņa acīm pavērās šausmīga aina: uz grīdas asiņu peļķē gulēja Makkinlijs, gangsteru karalis un vientuļo sieviešu bieds...”

Un tā, laba lasāmviela ir labs laika

nosīšanas veids vienatnē. Mazliet savādāk to var darīt

Divatā

— Upe Indijā ar pieciem burtiem?

— Ganga.

— Der. Tā, ierakstu... Mājdzīvnieks, četri burti?

— Aita.

— Iznāk!

Laiku var nosist arī

Trijatā

— Garām!

— Es ņemu. Tā, divas nolieku. Nāc ārā!

— Kreiča kalps.

— Platais virsū!

— Bet te būs kārava dāma...

Kuplākai sabiedrībai laika nosīšanai ieteicama šāda

Dienas kārtība

1. Valdes priekšsēdētāja pārskata ziņojums.

2. Debates par valdes priekšsēdētāja pārskata ziņojumu.

3. Jaunās valdes vēlēšanas.

4. Dažādi priekšlikumi.

Un vēl viens veids, kā nosist laiku

Svētdienās un svinamās dienās

— Varbūt atnāksit pie mums?

— Varbūt drīzāk jūs pie mums?

— Jeb varbūt kopā aiziesim pie Krūmiņiem?

Bet kādā jaukā dienā mēs izbrīnējušies iesauksimies:

— Ko?! Jau četri gadi pagājuši kopš tā brīža, kad... Ak Dievs, kā laiks skrien!

Daži izraksti...

no 1899. gadā Rīgā izdotās grāmatas "Īstais padomnieks jeb Viegli saprotama pamācība par smalku un pieklājīgu uzvešanos, kā katram jāizturas visādos dzīves atgadījumos un sabiedrībā."

— Priekš deguna tīrīšanas jānes arvien kabatā skaidrs nēzdogs, lai nebūtu nepieklājīgā vizē jāķeras pie citādiem līdzekļiem, un nekad nebūs ar pirkstiem nāsīs urbt.

— Kad nerunā, tad jātur mute arvien cieti. Citādi arvien atvērta mute uzrāda par vientiesīti.

— Jauni laudis darītu nepieklājīgi, kad tie uz jautājumu, kas viņi esot, atbildētu: "Es esmu skrīver kunga D. dēls!" — Tas vārdiņš "kungs" šē jāatstāj.

— Viesībās nekad nesūdzies un nevaimanā. Labāki ir vienatnē bēdāties un sabiedrībā priecāties.

— Nesmalki un nepieklājīgi tas ir, kad tas, kas viesus uz maltīti uzlūdzis, pie galda sāktu runāt no visas pārtikas dārdzības, un ka šīnīs laikos katrs topot piespiests pie taupīšanas un klusas dzīvošanas.

— Pie gērbšanās ievēro savu augumu, kārtu, stāvokli un apstākļus. Gērbies pēc pastāvošās modes — tikai ģēķi drikst steigties modei pa

priekšu. Dziļi mācītiem vīriem un māksliniekiem atļauts palikt viņai iepakaļ.

— Ja vēlies, lai kundzes tevi ieskata par īstu negēli un bezkauņu, tad lielies ar saviem panākumiem pie skaistā dzimuma, knaksties apķēkšām, istabas meitām un ammēm tajās famīlijās, kur tu viesojies.

— Nekašā galvu, nebaksti un neraknā degunu — tu nu gan tā nedarīsi, bet muļķi tomēr tā dara.

— Sēžot izturies mierīgi: nešūpo kājas, nebungo ar pirkstiem citiem pa muguru.

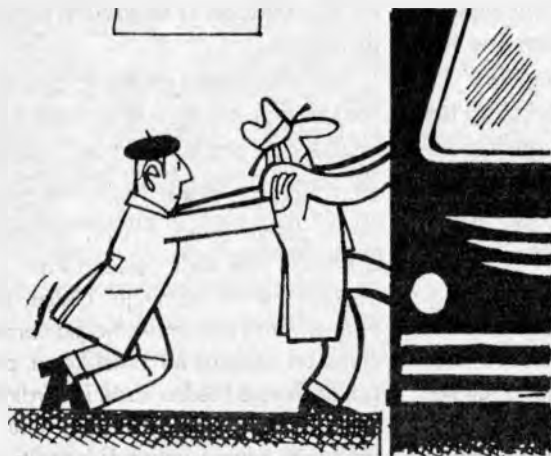
— Ja kundzes istabā ir putniņi, tad uzsvīlpo un parunā ar tiem. Nebaidi klēpja sunīti un nerauj runcim aiz astes. Labāk paglaudi tos, kaut arī tev nagi niezētu viņiem dot knipi pa degunu.

— Sargies dot labus padomus! Ja kāds tevi pēc tiem lūdz, tad atbildi, ka tu nekad nemēdži citiem dot padomus.

— Milē, ja gribi, lai tevi mīl!

Cilvēka liktenis

Tas notika nesen, pirms gadiem divdesmit. Kādā tumšā, drūmā, lietainā un visādi citādi draņķīgā rudens vakarā Zemes pievilkšanas spēks Rīgas stacijā bija kļuvis pārāk spēcīgs. Īpaši nelabvēlīgi tas ietekmēja nogurušu pasažieri, kam nekādi neizdevās iekāpt Jūrmalas vilcienā. Iekērās, cilvēks, durvis, uzlika kāju uz pakāpiena, bet Zemes pievilkšanas spēks to atrāva atpakaļ un nosēdināja uz perona. Divreiz pievilkšanas spēkam tas izdevās un, ja neiejauktos gaišie spēki, būtu izdevies arī trešo reiz. Taču neizdevās vis! Es biju viens no tiem gaišajiem spēkiem, kas pievilkšanas spēku neitralizēja un palīdzēja nogurušajam pasažierim ne vien iesvempties vagonā, bet arī tikt līdz solam.

Viņš bija bezgala pateicīgs, ilgi kratīja man roku un teica, ka viņu saucot par Mihailu Mihailoviču. Parasti pēc pateicības izteikšanas nogurušie pasažieri tūlīt iemieg, bet Mihails Mihailovičs neiemiga, viņš sāka stāstīt par savu likteni un ciešanām. Kas viņam bija licis ciest visvairāk? Partija. Jā, tā pati visiem zināmā PSKP!

Mihaila Mihailoviča dzimtā puse no Latvijas atradusies visai tālu, aiz Urāliem. Viņš bija dzimis un audzis Sverdlovskā, par kuru izteicās visai kritiski: "Merzopakostnij gorod" (draņķīga pilsētele). Kritisko attieksmi var saprast, ja vietējie varas rumpīši Mihailam Mihailovičam nav devuši dzīvokli. Ja cilvēkam ir santehniķa profesija, ja viņš neskaitāmiem priekšniekiem ir

labojis attiecīgās ierīces, "štobi oņi kakatj mogli" (lai viņi varētu pakakāt), un ja šie priekšnieki pēc tam nedod cilvēkam dzīvokli, tad tie ir riebekļi, lai neteiktu cūkas. Kāpēc nav devuši? Tā pašā Zemes pievilkšanas spēka dēļ. Bet kur tad reizēm Zeme nepievelk? Nav tāda cilvēka uz pasaules, nav!

Par laimi Mihailam Mihailovičam bijuši draugi, kas viņam ieklieguši ausī labu padomu — stājies partijā! Tiem, kas ir partijā, dzīvokļus dod arī tajā gadījumā, ja viņi dažreiz nevar noturēties stāvus. Mihails Mihailovičs padomu pārdomājis, atradis par labu un partijā iestājies. Kā jau tādās reizēs pieklājas, viņam svinīgajos apstākļos pasniegta maza, smuka grāmatiņa. Citiem vārdiem, partijas biedra karte. Protams, Mihails Mihailovičs nav bijis gnīda un draugu pulciņā biedru kartes saņemšanu nedaudz atzīmējis.

Pēc atzīmēšanas viņš pamodies kaut kāda nama kāpņu telpā, bet nav bijis ne izgērbts, ne apzags — pulkstenis uz rokas, kurpes kājās, žakete mugurā, vienīgi partijas biedra karte kaut kur izgaisusi. Kur tā palikusi, velns viņu zina. Domājis, cilvēks, minstinājies, bet nekā, pagāne bijusi un palikusi tumsā līta.

Ko tagad darīt? Un atkal draugi devuši padomu — raksti ziņojumu milicijai! Tā un tā, vakar pēc darba Mihails Mihailovičs gājis mājās. Pretī nākuši nepazīstami šmataki un teikuši: "Dai zakurīt!" (dod uzpipēt). Mihai-

lam Mihailovičam cigarešu nav bijis, tāpēc šmataki viņu sākuši briesmīgi sist. Viens viņam iesitis ar dzelzs stieni pa galvu, un Mihails Mihailovičs zaudējis samaņu. Kad pamodies, viņa kabatas bijušas tukšas — naudiņa tju, tju, biedra karte tju, tju.

Viss būtu beidzies labi, viss būtu pa pirmo, bet izrādījies, ka Sverdlovskas taksometru parka šoferi ir riebiģi gnīdas. Viens no viņiem gaidījis, kad bijušais pasažieris nāks samaksāt par braukšanu un saņemt atpakaļ iekļāto partijas biedra karti. Gaidījis vienu dienu, divas, trīs un ceturtajā aiznesis, lops tāds, biedra karti uz partijas rajona komiteju. Lūdzu, saņemiet, šitais nesamaksāja par braucienu un neliekas ne zinīs! Paga, paga, kāds tajā biedra kartē ir vārdiņš? Mihails Mihailovičs? Bet viņš taču ir aplaupīts, viņam uzkrituši bandīti un

partijas biedra karti kopā ar naudiņu atņēmuši! Šoferis atbildējis, ka minētajam biedrītim varbūt utis ir uzkritušas, bet bandīti gan ne, to nu viņš, šoferis, varot apzvērēt.

Nu sākušās baltas šausmas. Mihails Mihailovičs izsviests no partijas, izsviests no darba, no arodbiedrības, no Sarkanā Krusta un sarkanā pusmēness biedrības, no pašpalīdzības kases viņš ir izsviests... Un miliči, suņi, vēl ierosinājuši krimināllietu par nepatiesas liecības sniegšanu. Vienīgais mierinājums, ka stukačs šoferis arī dabūjis pa rikli — viņu uz trim mēnešiem nolikuši pie mašīnu mazgāšanas, jo partijas biedra kartes par ķilu ņemt nav brīv.

Draugi trešoreiz devuši Mihailam Mihailovičam padomu — splauj šejienes rumpišiem virsū un brauc uz Baltiju, tur dzīvokļus var dabūt arī bez stāšanās partijā. Kā tad! Mihails Mi-

hailovičs atbraucis uz Latviju, iekārtojies Jūrmalas Remonta un celtniecības pārvaldē, nostrādājis vienu gadu un dzīvokļa orderis rokā! Turklāt skaistajā Kauguru mikrorajonā, tikko celtā deviņstāvu namā.

Es pajautāju Mihailam Mihailovičam, vai arī pēc ordera saņemšanas viņš nav pamodies kaut kāda nama kāpņu telpā. "Da ņet," Mihails Mihailovičs atbildēja, "domāšnij gestapovec order srazu otobral!" (Nekā, mājas gestapovietis uzreiz atņēma orderi). Skaidrs, ka runa ir par Mihaila Mihailoviča laulāto draudzeni. Ja tā, tad viss kārtībā un jautājumu nav.

Mūsu saruna pārtrūka Asaros, jo man vajadzēja izkāpt. Atvadišanās bija sirsnīga. Mihails Mihailovičs man cieši spieda roku un piekodināja: "Jes-ji tebe čto to slučitsa s sanuzlom, zovi meņa, i vsjo budet v porjadke!" (Ja tev kaut kas atgadās ar sanitāro mezglu, pasauc mani, un viss būs kārtībā!).

Kopš tā laika Mihailu Mihailoviču neesmu vairs redzējis. Pie tā ir vainīga Jūrmalas pilsētas valde. Ja valde būtu likusi manā dzīvokli iekārtot kārtīgu ūdensklozetu, man agri vai vēlū nāktos lūgt Mihaila Mihailoviča palīdzību. Taču pašreiz tāda vajadzība nevar rasties — ja būdiņai nokrit krampītis, es pats to varu pielikt.

Un tā nu mana draudzība ar sirsnīga cilvēku ir pārtrūkusi. Žēl!

Žanis Ezītis

Iedzimtība

Cilvēkam jāsoļo kopšoli ar laikmetu. Ja visi zog, es arī stiepu no darba, kas slikti guļ vai nav piesiets. Ja visi taisa sabiedrības, turklāt ar ierobežotu atbildību, es arī neesmu slims.

Nēmām un kopā ar Ivaru nodibinājām sabiedrību "Žanis end Ivars Ltd.". Lai ražotu šitos... Nu, kas paši griežas, ja vējš pūš. Kurmju atbaidāmās dzirnaviņas. Un vēl kastītes no taras dēļiņiem. Lai kurmju baidītājus nelaistu tautā plikus kā nabaginājas Anniņu.

Sametām naudiņu, nopirkām pāris āmurus, deficitās naglas, sākam naglot taras kastītes. Sākumam. Viss būtu labi, viss tā kā būtu privāts, vienīgi tā domāšana... Galīgi nošķiebusies, kamēr gaidījām neizbēgamo komunisma uzvaru.

Ivars sūdzas:

— Nevaru šitā bez atpūtas divdesmit četras stundas dienā āmuru vicināt. Kur tas redzēts, ka normāls cilvēks šancē kā lokomotive?! Radi man pienācīgus darba apstākļus! Lai darbs būtu nevis pelēka ikdiens, bet krāsaini svētki.

Neko darīt, sasaucam sapulci un nolemjam ar vienu balsi "par" un vienu "pret", ka par peļņas naudu pērkams divāns. Ivars sanaglo vienu

kastīti, guļ uz divāna kā jauns grieķu dievs un priecājas:

— Pavisam cita lieta! Gandrīz kā rūpnīcā, kad es tur vēl strādāju. Vienīgi šmaugas normētājas trūkst, lai var iekniebt, kur vajag...

Nu nē, normētāju es šim gan negādāšu! Uzpūsti štati privātuzņēmējam ir nāves grēks. Gan jau paši tiks galā. Bet netiekam vis! Pēc maniem rēķiniem par abiem kopā esam sanaglojuši divdesmit kastītes, bet Ivaram pēc viņa papīriem jau četrdesmit trīs komats nulle astoņas.

— Ko tu, suņa bērns, dari?! — vaicāju. — Kur tu tās divdesmit trīs komats nulle astoņas kastītes esi licis?!

Ivaram acis kā mūsu sētas Krancim, kad nokoda kaimiņu vistu.

— Vai es zinu... — šis saka. — Te pirmīt viens tāds garš un būdīgs slaisījās... Kaut kā aizdomīgi blenza visapkārt...

Nu, ja garš un būdīgs, tad nekā. Nav noķerts — nav zaglis. Un neviens no malas, pat no policijas, nenāks uz mūsu privātkantori ne garus un būdīgus, ne pat īsus un izkaltušus ķert. Ja gribi kādu ķert, ķer pats. Individuāli. Privātdetekatīva žanrā. Ja vien tev licenci kāds izsniegs.

Bet šitais žanrs, starp citu, dikti svētīgs — nejausi uzzinu, ka Ivars no taras dēļiņiem sev pagalmā jau malkas šķūnīti sameistarojis. Ar limiteda naglām sanaglojis. Un ne tikai tas vien... Pa kluso, bez dokumentiem, sācis pasūtījumus pieņemt. Tā sacīt — pavisam individuāls darbs privāta limiteda ietvaros.

Es — caps! — šo aiz rokas.

— Ak tu sociālisma haizivs! — es šim saku. — Ak tu sociālisma dzinuinzīme uz mūsu kolektīva veselīgās miesas! Vai tev nav neērti?

Ivars skatās uz mani un smīn.

— Ko tu burbuļo? — viņš brīnās. — Mūsu senčiem, nudian, bija taisnība par to skabargu un balķi. Skabargu tu esi pamanījis, bet tagad ej mājās un aplūko spoguļi balķi!

Paraustu plecus, vakarā paraugos pats savā pagalmā — ārprāts! IZRĀDĀS, es, pat nenojauzdams, no sava limiteda taras dēļiņiem arī esmu sanaglojis pamatīgu šķūni. Un

pusi šķūņa jau piebāzis ar svaigiem, nupat zāgētiem dēļiņiem.

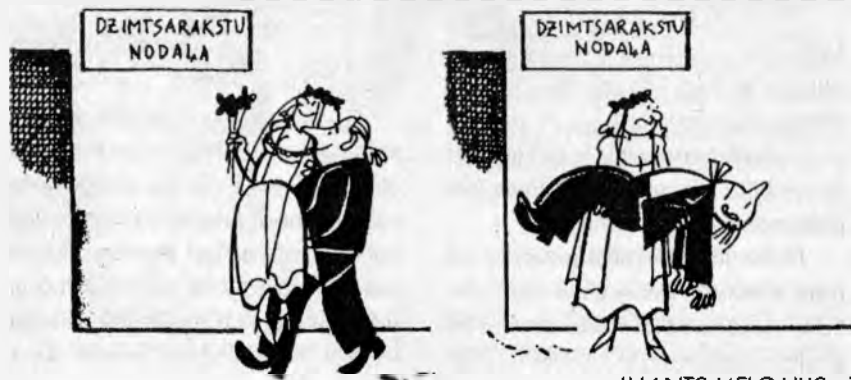
Nudian, iedzimtībai milzu spēks. Tēvs visu mūžu stiepa no darba, vectētiņš pēc četrdesmitā gada stiepa no darba. Šitā stiepšana mums visiem jau sen pārņmantota gēnos un asinīs.

No rīta atnāku uz darbu un pasaku Ivaram godīgi un atklāti:

— Viss, mani kungī! Neļausim tiem sasodītajiem gēniem kāpt mums uz galvas! Tā taču jebkurš normāls limiteds bankrotēs, gaišo nākotni, attīstīto kapitālismu, kur cilvēks cilvēkam *lupus est*, nenasnie dzis! Tāpēc stiepsim! Nakts laikā! Bet no rīta visu aizstiepto atvedīsim atpakaļ. Gan gēniem būs labi, gan mūsu kopīgajam uzņēmumam.

Tā arī strādājam. Vienu nakti Ivars stiepj, otru nakti es, no rīta Ivars atnāk pie manis un aizved atstiepto atpakaļ, es eju pie Ivara un daru to pašu.

Gēni savu ir dabūjuši. Limiteds arī.

Mazais bizness mājās

Kad Lonija man izstāstīja, cik viņas dēls nopelnījis, avīzes pārdodams, es arī gribēju mūsu puiku pagriezt uz tirdzniecības pusi. Bet viņš šajā lietā bija tikpat neapsviedīgs kā tēvs.

— Tavi gēni! — teicu Bonifācijam.
— Mūsu Janka visu mūžu staigās kājām, kamēr citi — žviks, žvāks! — svilps garām ar volvo un mersedesiem.

Pats puika tikai pūta vaigos un urbās ar acīm griestos, it kā tur videoplikņus rādītu. Pēc pāris dienām viņš man lūdza mazliet naudas.

— Lika pagaidīt! — es iecirtos. — Tu tikai diedelēt māki, kamēr citi kapi tālu taisa.

— Nu, tad aizdod, — Janka izrādījās apbrīnojami iecietīgs. — Iesākumam man kādu kapiķi vajag! No manas peļņas dabūsi atpakaļ. Ja gribi, uzrakstīšu pat parādzīmi.

Negaidītā pieeja ierastajai mangošanai mani tā uzjautrināja, ka iedevu pat vairāk, nekā dēls prasīja. Joka pēc vienīgi pajautāju:

— Kādu veikalu tad tu taisies sākt?

— Nu... Jūs ar tēvu taču nebūsi preti mazam mājas biznesam?

Jā. Bet lai tas nebūtu saistīts ar sūniem, rūpuļiem, ķīmiskiem eksperimentiem, skuķu spaidīšanu aiz skapja, lai papildus netērētos gāze, ūdens un elek-

triba! Bija vēl daži citi noteikumi. Taču puiku neviens no tiem nemulsināja:

— Ko tu, mammū... Gluži otrādi — domāju, ka mana biznesa rezultātā gaisma un ūdens tikai ietaupīsies.

Kad vakarā Bonifācijam atstāstīju šo sarunu, abi noslaucījām aizkustinājuma asaras — lai kā arī būtu, tomēr labi, ka pusaudzis saglabā tādu naivu piegājienu pasaulei; sabiedrību rotā arī sapņotāji, gan jau mēs šā tā puikas tiesu nopelnīsim, kamēr dzīvi būsim.

Nākamajā dienā mēs ar Bonifāciju apmeklējām nelielas svinības un mājās atgriezāmies pavēlu. Spriežot pēc visa, puika jau gulēja. Kurpes novilcis, Bonifācijs aši kājoja pa ierasto maršrutu, kurš beidzas pie mazām durtiņām gaiteniša galā un aiz kurām mans laulātais mil pailgāk uzkavēties, vecāku un jaunāku presi studēdams.

Piepeši viņš iebrečās:

— Sieva, vai mēs patiešām esam savās mājās?! Skaties!

Mazās durvītes bija noslēgtas. Iespējams, varētu kritizēt pašu atslēgas ielicēju — šis tas šķībi un skabargaini, taču pamatos darbiņš izdarīts pamatīgi: pat listīte pienagļota stenderei; lai nerastos kārdinājums meklēt šķirbu un mūķēties. To visu aplūkojuši, mēs nu varējām iedziļināties tekstā, kurš,

lieliem burtiem uz lielas lapas uzrakstīts, rotāja ķemertiņa durvju augšējo aplodu:

“SIA “Tualete” paziņo, ka šomēnes ir spēkā šādas pakalpojumu cenas:

3 minūšu seanss — 10 santimi;

5 minūtes — 20 santimi;

traukūdeņu izliešana — 5 santimi (ja nav nokleķētas flizes);

laikā no pl. 23 līdz 7 tiek piemērots nakts tarifs.

Neskaidrības gadījumos griezties pie SIA “Tualete” prezidenta Jāņa Mušas — viņa istabā.”

To mums neiznāca darīt — nīgas pamodināts, Janka pats izlida no mīgas. Acis miegdams un šņaukādamiem, izspūrušiem matiem un samiegotu ģimi, tomēr vēl nekaunīgāks, kā parasti. Miesīgus vecākus pie vārda nelaizdams, grieza ap pirkstu spožu slēdzenīti un nožļeberēja:

— Tā kā šī ir pirmā reize, lai iet vēl par dienas tarifu. Pēcāk būs dubultā. Kā takšiem, ja izsauc vēl.

— Tu galvu esi šķūņa durvis iespie-dis! — Bonifācijs auroja. — Kā tu iedrošies kaut ko tādu?!

— Mamma man atļāva, — puika aukstasinīgi paziņoja. — Tāpēc viņai būs drusku lētāk. Vai tad jūs paši man ausis nepieklīdzāt, lai sāku biznesu? Es domāju, šis jums būs pa prātam: siltumā, pie mājas, ar sliktiem draugiem nesatiekos. Kā tad būs: diņģēsieties vai jozīsiet aiz stūra?...

Kas atlika — samaksājām. Pēc tam gan Bonifācijs sāka kliegt, ka izcenojumi par augstiem. Bet puika nebija varējais: viņam tāpat esot ievērojami izdevumi SIA “T” uzturēšanai — papīrs jāpērk, smaržviela jāsarūpē, bet kur tad vēl tā dezurēšana, allaž kā piesiets. Jā, gluži bez brīvdienām jau viņš neiztikšot, bet par to mūs brīdināšot un mēs varēšot iemaksāt kādu latīņu avansā.

Ko lai saku? It kā ir sava neērtība... Taču pamazām pierodam. Ja nāk ciemiņi, tad viņu paredzamos intīmos izdevumus, protams, sedzam no savas kabatas. Tāpēc Bonifācijs vairs tikpat kā neaicina draugus uz trumpošanu. Gandrīz jau iznikusi arī aļiņu sūksana pie televizora. Toies mēs ar vīru biežāk ejam uz muzejiem un citām kultūras iestādēm, kur pagaidām par mazās mājiņas apmeklēšanu vēl maksājām kopā ar ieejas biļeti.

Vakar Janka mums, vecākiem, par godu rikoja SIA “T” pirmās gadskārtas pastāvēšanas prezentāciju. Viss kā pie cilvēkiem — mazās durvītes tādā lielā dienā varēja virināt par brīvu!

Nav šaubu — puika tiks tālu. Mani tikai mazliet satrauc pēfigois ska-tiens, ar kādu Janka pēdējā laikā aplūko ik kaktu mūsu dzīvoklī. Ar tādu galvu un nestandarta pieeju var briesmu darbus sastrādāt...

Mērija Muša

Apdzisušie vulkāni jeb kādas meitumājas liktenis

— Esmu nolēmis Lieppils panīkušajā biznesa organismā maķenīt iekļudināt jaunas asinis, — puspievērtiem plakstiem pēfīdams savas seksuālās partneres jaunavīgo augumu, domīgi teica Heldijs Dižbeņķis, — saradušies te visādi būdeļnīckī un naudas izspiedēji kā blusās suņa kažokā un domā, ka viņi taisa biznesu.

— Jaunas asinis, tu saki? — pārjautāja Heldija pašreizējā daiļava, pēfīdama, kā viņai piestāv nule uzvilktā stīpri vien nosacītā veļa *Made in France*.

— Jā, *ma chère*, — H. D. atbildeja, slīdamies augšā no divāna, — gribu Lieppili atvērt vicnu ļoti normālu meitumāju. Lai viss ir kā pie cilvēkiem.

— Tu to nedrīksti apmeklēt, — kategoriskā tonī paziņoja Heldija mīlotā sievietē, nemaz neapjauzdama, cik stratēģiski svarīgu kļūdu viņa patlaban izdara.

— Protams, *ma chère*, — Dižbeņķa kungs vienaldzīgi atbildeja, — pēc kāda laika klienti meitas varēs uzaicināt telefoniski.

Tūdaļ pēc pusdienas pārtraukuma H. D. devās uz pilsētas valdi. Par laimi, visi tās locekļi bija savās vietās.

— Sveiciens garīgā darba proletāriešiem! — biznesmeņa virišķīgi samtainā balss noskanēja augsti velvētajās telpās. — Kādas problēmas patlaban nodarbina mūsu pilsētas pārstāvju pelēko vielu?

— Rūpīgāk izmeklējiet epitetus, — ledainā pieklājībā sacīja pilsētas galvas 4. konsultants, — te jums nav franču kabareja.

— Hm, — bezrūpīgi attrauca Heldijs, — es justos pagodināts, ja mani kāds nosauktu par pilsētas smadzenēm.

— Pie lietas, — nosvērtā balsī ierosināja pilsētas galva, — vai Dižbeņķa kungam ir kādi priekšlikumi?

— Jā, — Heldijs atzinās, — ir gan. Kā jūs raugāties uz vienu kārtīgu priekšnamu mūsu sapelējušajā miestā? Būdamis Fran...

— Pie-piedodiet, uz ko? — H. D. pārtraucot pusvārdā, novīdzināja kāda no tehniskajām sekretāritēm.

Pilsētas galvas tēvišķīgā labsirdībā starojošā seja pieliecās pie viņas rožainās austiņas.

— Nu, moin, — mākslotā sašutumā iesaucās sprīganā meiča un noplīvināja zaļi krāsotos plakstus, — man jāsarkst.

— Lieki sacīt, ka runāju nopietni, — H. D. balsī ieskanējās metāliski toņi. — Kāds no kungiem pareizi aizrādīja, ka te nav kabareja. Pārdodiet man nomas tiesības uz namu Lielā ielā 99., un es uz šī galda tūdaļ nolikšu dažus desmitus tūkstošus dolāru. Laiks ir nauda un naudas jums nav.

Pēc vētrainām debatēm un dāvanīgu pasniegšanas, kuras Heldijs nule bija atvedis no kādas attīstītas valsts centrālajā Eiropā, improvizētās valdes sēdes dalībnieki gandarīti izkļīda. H. D. ar savu sugestīvo balsi viņus tiktāl bija iespaidojis, ka beigās tie bija ar micru dolāru vietā pieņemt vienu kilogramu smagu Krievijas

vaučeru paku.

... Pēc mēneša Heldija Dižbeņķa kabinetā ieradās celtnieku arteļa brigadieris. Vēja un sala ārdētos vaibstus savileis goddevīgi lietišķā izteiksmē, būvju virs pastepa šefam ārdurvju atslēgu no kapitāli izremontētā nama un sacīja:

— Tā būs viena bedrovij em māja, priekšniek. Pirmoreiz redzēju, ka mani zoniņi strādā ar patiesu interesi un ieliksmību.

— Pateicos, — laipni, bet vēsi teica H. D.

Icnācējs palika stāvēt.

— Kas vēl? — Helvijs jautāja, saraucis uzacis.

— Mēs... tā teikt... šefības kārtā... kā pirmās em mājas atjaunotāji brīvajā Latvijā... varbūt varētu meitas pamīlēt pirmie?

— Nonsens, — smaidot atbildēja Dižbeņķis, — pēc manas ieceres klientam nu-

mur viens vajadzētu būt pilsētas galvam. Tieši viņu gribu lūgt pārgriezt atklātā nama atklāšanas lenti... Protams, ja Sarkanozola kungs atteiksies, tad lūdzu. Man nav iebildumu. Pie mums valda pilnīga demokrātija.

— Esmu ar mieru derēt uz polšu, ka atteiksies! — cerību spārnots, iesaucās celtnieks un aiznesās kā divi deviņi.

Meitas Heldijs nolīga lielākajās ostas pilsētās, lai tās būtu ar internacionālu pieredzi. "Savādāk kādas minoritātes pārstāvji Latvijā atkal kļūst, ka netiek ievērotas viņu cilvēktiesības," H. D. pie sevis nodomāja.

Nākošajā dienā svinīgos apstākļos notika priekamājas atklāšanas ceremonija. Pūtēju orķestris spēlēja melodiju "Visa mana naba trīs, kā es gribu brandaviņu", jaunatne svilpa un gaviļēja. Skatītāju pūli atdzīvināja dažādu organizāciju, partiju un kustību piketētāji. Visinteresantākā plakā-

ta teksts bija: "Meitiņ, netieci vīriešiem!"

Pilsētas galva, protams, neieradās. Viņš aprobežojās ar apsvēkuma telegrammas atsūtīšanu. Tās teksts skanēja tā: "Ātrāk, augstāk, tālāk!" H. D. izlasījis pasmaidīja.

Sākās iedzīvotāju apkalpošana. Heldijs ieslēdēja vestibīlu un nostājās netālu no administratores, lai novērtētu pirmo klientu mentalitāti.

Kāds sašutis pilsonis prasīja pēc sūdzību grāmatas, jo viņam, lūk, esot liegta iespēja nopirkt ieejas karti uz nulles abonementu.

— To tu dabūsi mājās ar nūdeļrulli, — smaidot teica apaļīgā administratore, — te tev nav teātris!

Spriģans pensionārs gribēja uzzināt, vai samaksai nevar izmantot kurināmā talonus. Divi iereibuši jūrnieki pieprasīja istabas ar skatu uz ostu. Bariošs vidusskolnieku vēlējās biļetes par pazeminātu tarifu, gluži kā sabiedriskajā transportā.

— Mīluliši! — administratore apsauca vīriešu drūzmu. — Vispirms jums jāieiet tajā telpā ar sarkano krustu uz durvīm! Tur smukas māsiņas ar jums mazliet padarbošies un tad varēsiet skriet augšā pie dāmām!

Pēc nedēļas H. D. piezvanīja uz Liepils atklāto nānu Nr. 1.

— Mani interesē apmeklētāju picauguma dinamika, — viņš teica, — sniedziet īsu pārskatu!

— Diez kas nav, — administratore paziņoja, — pirmās trīs dienas vīrieši vai gāza durvis laukā, bet tagad pie mums valda klusums, ja neskaita dažus iebraucējus.

Pirmo reizi dzīvē H. D. no pārsteiguma uz mirkli zaudēja runas spējas. Tad, nolēmis, ka no administratores čalošanas nekādu skaidrību negūs, H. D. nolika klausuli. Apģērbies pēc iespējas vieukāršāk, viņš devās pie sava rūpu objekta. Netālu no ieejas H. D. apturēja vīrieti spēka gados.

— Paklau, veco zēn, — Heldijs ierunājās un izvilkta "Camel" paciņu, — vai jūs man nepateiktu — ir vērts tur iet iekšā vai nav? Neesmu šīs pilsētas iedzīvotājs.

— Nekāda vaina, — uzrunātais atbildēja. — Tikai otrreiz mani tur ar striķi neievilks.

— Kā tad tā? — H. D., valdot satraukumu, vaicāja.

— Skuķi ir primā, — vīrietis, izpūstis dūmu, teica, — nelaime ir citur. Šito Dižbeuķa kungu, velns viņu rāvis, vajadzētu kārtīgi noslānit! Tu saproti, tā bijusi viņa gudrība — noslēgt līgumu ar polikliniku. Tikko tu, cilvēks, ieej iekšā, tev piedāvā alternatīvo variantu. Ja negribi par 30 minūšu seansu maksāt 1500 rubļu plus 12 procentu apgrozījuma nodokli, plus apdrošināšanās naudu pret AIDS, plus piecdesmit procentu akcīzes nodokli, tev ar smaidu uz lūpām piedāvā kļūt par donoru. Un tagad pasaki, vai kādreiz esi redzējis vīrieti, kurš pēc tam, kad viņam nolaists litrs asiņu, vēl būtu spējīgs milēties ar skuķi?! Goda vārds, šitādu kaunu es otrreiz negribētu piedzīvot. Es jutos kā apdzisis vulkāns, kā iztukšots krāteris! Tfu! Un ne jau biju vienīgais, kam šitā gāja.

H. D. strupri pateicās un devās prom.

Nākošajā dienā meitumā jā pa sētas puši iebruka reketieri, noslēdza ārdurvis, izdemolēja asins nodošanas punktu, izmīlēja visas meitas, administratori ieskaitot, un atvadoties paziņoja, ka drīzumā ieraidīšoties atkal.

To uzzinājis, Heldijs Dižbeuķis pats sev teica: "Nav liela bēda, it īpaši, ja es par to māju maksāju ar paša kopētiem vaučeriem. Žēl tikai, ka ietešana Eiropā būs uz kādu laiku jāatliek."

Vairāk sarūgtināts H. D. bija par to, ka reketa uzbrukumu bija organizējusi viņa seksuālā partnere. Ej nu saproti tās sievietes...

Svēts mantojums

Šaņēmu ierakstītu vēstuli no Puntuļu pagasta valdes ar uzaicinājumu ierasties zemes jautājumā. Kam tad tur ir zeme bijusi? Vecamtēvam? To pēc nostāstiem vairāk pazīnu kā kārtīgu vanderzelli amatnieku, kas gan koka darbus pieprata, gan sīvā glāzi garām nelaida. Vai vecamtēvam bijusi arī zeme? Nolēmu apciemot tanti Anabellu (īstajā vārdā Amāliju), mūsu dzimtas dzīvo hroniku, kura mitinājās Gaiļezera pansionātā.

— Puntuļos, tu saki? — Anabella-Amālija, kafiju maisīdama, lūkoja atcerēties. Pēc visa spriežot, skleroze večiņai nebija metusi likumu. — Ja nu kāršu spēlē... Jēkabs jau bija traks uz kārtīm. Vairāk gan zaudēja, bet reizēm vinnēja arī. Var gadīties, ka pa dzērumu novinnējis kādu zemes gabalu. Jā, tā tas būs, — Anabella-Amālija nobeidza jau itin pārliecino-

ši. Arī man šī doma iepatikās — vecais šķelmis, trumpas sizdams, pēc tik daudzām gadiem sagādājis man smalku dāvanu. Citādi es jau sāku justies kā pēdējā plikadīda — visām draudzenēm nāk atpakaļ denacionalizētie nami, lauku mājas, zeme un meži. Satiekoties runas ap to vien griežas. Viena met laukā irniekus un taisa smalkus dzīvokļus vēstniecību atašējiem, otra tēmē uz Senlorānu — uzteikusi grāmatu veikalom, frizētavai un aptiekai, lai visā pirmajā stāvā iekārtotu franču modes salonu. Trešā teicās savā latifundijā audzēt repšus (vēlāk izrādījās, ka rapsi), ceturtnā noslēgusi ligumu ar slavenu ārzemju alus darītavu par apiņu piegādi, piektā saņēmusi "mantojumā" bijušo kolhoza bijušo lielfermu un murgo par šampinjoniem. Tagad arī es ārēji vienaldzīgi varēju izmest: "Kad saņēmsu atpakaļ mui-

žas centru, ko vecaistēvs vinnējis kārtis no barona Volfa... (citreiz tas bija grāfs Šeremetjevs vai barons Ostensakens), tad iekārtošu tur viesnīcu ārzemju tūristiem.”

Vārdu sakt, pateicoties vecāteva netikumam, ja kāršu spēli uzskata par netikumumu, es biju kļuvusi par postsociālisma sabiedrības pilnvērtīgu locekli.

Sagērbos ar nevērīgu eleganci, kā jau bagātai mantiniecei piederas, un ierados Puntulu pagasmājā.

— Ak, Zilītes kundze, kāds prieks, ka jūs atbraucāt. Mēs esam ieinteresēti atdot jūsu īpašumu uz to ātrāko, — pagasta vecis bija salds kā cukurbiešu sīrups.

— Varbūt es vispirms varētu to apskatīt? — pārmetu kāju pār kāju. To varēju atļauties, jo biju apvilksusi jaunās franču zeķbikses un ieāvusies modernās korķa platformenēs.

— Kāpēc ne, kāpēc ne. Tikai, piedodiet, man te viena maza sēdīte. Bet ejiet vien droši, ceļu katrs pagasta iedzīvotājs parādis. Sakiet, ka esat Siļa mantiniece.

Skaties vien, nebiju domājusi, ka vecaistēvs te tik pazīstams! Nesapratu tikai, kāpēc man būtu jāprasa ceļš, ja Puntulu muīžas parks ar visu pili jau pa gabalu redzams.

Parks mani apmierināja. Celiņi nograntēti, puķu dobes izravētas. Uzraksts latviešu un angļu valodā vēstīja, ka pili atrodas Puntulu koledža. Atcerēdamās draudzenes, kuras no saviem namiem lingoja laukā bibliotēkas un bērnu dārzus, nolēmu būt augstsirdīga un pagaidām atstāt koledžu savā vietā. Mums, bagātajiem, taču kaut kas jāziedo uz tautas garīguma altāra. Viesnīcai sākumā pietiks ar pārvaldnieka māju. Galu galā arī staf-

Jūs un kūtis varēs pārbūvēt par dzīvojamām telpām, kā tas, piemēram, ir Anglijas "Straumēnos".

— Kundzīt, kundzīt! — domās nogrimusi, nedzirdēju, kā jau labu brīdi mani kāds sauc. Apstājos un atskatījos. Pie manis pilnā sparā tipināja večiņa ar lejkanu un grābekli rokā, krunkaina kā ābolītis pavasari.

— Kundzīt, tad jūs būtu Siļu Jēkaba mazmeita? — večiņa gluži aizsusies jautāja. — Es jau skatos, ka tikpat nadzīga kā Jēkabs jaunībā. Es viņam biju tāda kā pabrūte, — večiņa kaunīgi piemetināja. Teicu, ka gribu apskatīt vecātēva mantojumu.

— Es jau arī uz to pusi, — večiņa nopriecājās un vedināja mani no parka laukā. Tērzedamas gājām līdz nākamajam koku pudurim un atdūrāmies pret vārtiem. "Siļu kapi" — tā tur stāvēja rakstīts melns uz balta.

— Kā — kapi? — es nesapratu. — Vai tad vecamtēvam piederēja kapi?

— Ne gluži. Šito smilšu kalniņu barons Jēkabam uzšķiņķoja, kad viņš strādāja muižā. Par to, ka Jēkabs apsolija mani precēt. Es toreiz biju pie barona par istabeni, hi, hi, — večiņa sīkā balstiņā nosmējās. — Bet Jēkabs bija liels blēdis. Kad bija jāiet pie mācītāja, lai uzsauca baznīcā, izrādījās, ka viņam Rīgā jau ir pielaulāta sieva. Pēc kara te iekārtoja ciema kapus. Tāds labs smilšu kalniņš. Es tagad kopju kapiņus, laistu puķītes.

Neko negribēju vairs dzirdēt par kapiņu laistīšanu un kā satrakota lokomotīve, uz platformām zvāļodamās, nesot atpakaj uz pagasta valdi.

— Kāpēc man jāņem kapi? Vai es te

jums esmu par kapraci? — šņācu kā samaitāties tvaika ventilis.

— Saprotiet — zog! Nupat atkal vienu pieminēki aizveduši. Cilvēki Joti neapmierināti, nāk ar pretenzijām, tāpēc gribam kapus privatizēt, lai pagasta valdei ar tiem vairs nebūtu jānoņemas, — pagasta vecis bija atklāts līdz riebumam.

— Kā tad jūs domājat — man nezags?

— Nu, jūs varēsīt aļgot sargus. Teiksim, mūsu zemessargus. Es pats esmu zemessargu komandieris, vienmēr jūsu ricībā!

— Nekā nebūs, — es teicu. — Jūs man tos kapus neiesmērēsīt vis. Es nepieņemšu kaut kādu baronu dāvinājumu.

— Ko jūs runājat, Zilītes kundze! Kāds baronu dāvinājums? Kad daliņa muižas zemes, jūsu vecamtēvam Siļu kalnu piešķirā kā Brīvības cīņu dalībniekam. Saprotiet, ko tas nozīmē! Svēts mantojums, par to veicaistēvs savas asinis lējis.

Izrādās, ka kapi nemaz nav tik zemē metami, īpaši, ja lietu nostādīja pienācīgā limeni. Pagastvecis man strādā par naktssargu, vecātēva pabrūte vairs nelaišta puķītes, bet vada vainagu izgatavošanas brigādi. Večiņai izrādījās lieliska gaurme, ne velti barona skolu cauri gājusi. Viena mākslas akadēmijas tekstilniece auž kapu lentes, kuras apraksta no veterinārijas žurnāla redaktora posteņa nomests diplomēts grafiķis. Pāris arheologu, neatraduši prezidenta galvaskausu Krasnovodskas kapos, ar lielāko prieku pārnāca par kapračiem uz Siļu kapiem.

Sēru mūziku un zvanišanu nodrošina operas orķestranti un solisti. Siļu kapu zvanu koncerti tiek izsludināti afišās un pulcē diplomātisko korpusu.

Izputējušā Restaurācijas institūta darbinieki strādā pie manis par zārciniekiem un taisa sarkofāgus a' la' hercogs Jēkabs vai hercogiene Luīze Šarlote.

Tā kā kapi ir izteikti demokrātiski, tad pakalpniecīgi var pēc izvēles pasūtīt mācītāju, popu, rabinu, brāļu draudzes sludinātāju, Tautas mākslinieku vai izbījušu LKP CK ideoloģijas sekretāru.

Īsā laikā Siļu kapi kļuvuši par modes vietu, izkonkurējot pirmos un otros Meža kapus. Tagad es praktizēju iepriekšēju pierakstīšanos un esmu jau pasūtījusi pro-

jektu saldētavai un krematorijai, jo Siļu uzkalniņš nav bezizmēra. Jādomā arī par urnu darbnīcu, uz kuru rindām vien jau piesakās keramiķi ar akadēmijas un mākslas koledžu diplomiem. Urnas mums būs plašā izvēlē un katrai gaumei.

Ar Izglītības ministriju ievadītas sarunas par Puntuluju koledžas specializēšanu apbedīšanas servisa darbinieku sagatavošanai visas Latvijas vajadzībām.

Lai nu vēl kāds apgalvo, ka neesmu turējusi cieņā tēvutēvu svēto mantojumu!

Zuzanna Zilīte

Īsa pastaiga karikatūristikas džungļos

Nervu atslodzei mediķi dažreiz iesaka nesteidzīgas pastaigas. Tās uzlabojot asinsriti un elpošanu, regulējot asinsspiedienu un iedarbojoties nomierinoši. Bet ko darīt, ja cilvēks no darba pārnāk nostāigājies, nostāvējies, ar pūlēm kājas vilkdams? Tad var pamēģināt ieslēgt radio vai magnetofonu ar maigu mūziku, paņemt mapīti ar karikatūrām un... doties īsā pastaigā pa satīras un humora zaļo birztaļiņu. Dažos gadījumos tas palīdz. Vieniģi, ja ar laiku šādu mapīšu un klodišu sardas pavairāk, var gadīties, ka mēs nokļūstam nevis karikatūristikas dārziņā, bet tādā biezeknī, ka to pareizāk dēvēt par džungļiem...

Vai karikatūra ir māksla vai nav? Domas par to dalās. Ievērojams franču karikatūrists Žans Efels kategoriski noliedza, ka viņš būtu mākslinieks, dēvēdams sevi tikai par zīmētāju. Tiesa, zināmus smalkumus savam arodam viņš atzina, atbēlojot iepazīšanos ar Francijas finansu ministru (vēlāko prezidentu) šādi:

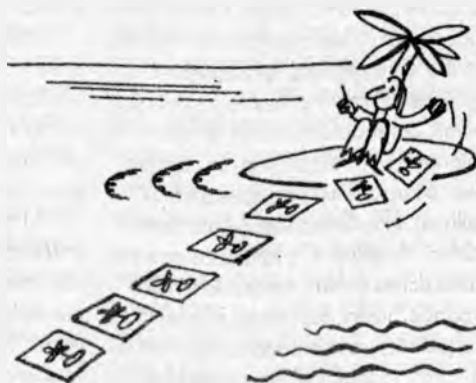
- Valerījs Ziskārs d'Estēns.
- Žans Efels d'Esinatērs.

Vārds "dessinateur" (zīmētājs) taču arī sākas ar aristokrātisko "de".

Kuļoties pa karikatūristikas biezeknī, tur, tāpat kā visās cil-

vēka darbības sfērās, var atrast diezgan daudz nezāļu, netrūkst arī necilu krūmāju (dažreiz ar neganti asiem dzeloņiem!), bet ir arī spēcīgas staltaudzes un virsotnes. Tās sasniegt, protams, ir māksla.

Pavīrši pāršķirstot humoristiskos žurnālus vai dienas presi, kaut kādu ieskatu par šo žanru un tā trubadūriem iegūt, protams, var. Labāks pārskats par karikatūras meistariem un pārējiem darboņiem rodas, vērojot viņu rosību laika posmā, teiksim, dažās desmitgadēs. Tad noskaidrojas šī žanra tendences, allaž mainīģais aplūkojamo parādību loks un atklāģas arī "mūģīģie" temati, kas atkārtoģas gadu no gada un pie kuriem agrāk vai vēlāk, bieģāk vai retāk pakavēģas katrs profesionāģis karikatūrists. Parādģdas pat veseli kultūrvēsturiski noslāņojumi.

Jā, arī karikatūra ir padota modei un modes untumiem. Jautāts par to, cik ilgu mūžu viņš paredz savām karikatūrām, augstāk minētais Žans Efels par to izteicās diezgan skeptiski, gan piemelinot: tā kā galvenie personāži sērīja "Pasaules radišana" Paradizes dārzā attēloti bez drēbēm un mode viņus tāpat skarot mazāk, tiem esot cerības pastāvēt ilgāk par pārējiem viņu varoņiem.

Savulaik populārais poļu satīras un humora žurnāls "Szpilki" sarīkoja lasītāju konkursu par populārāko rubriku savās slejās. Ar pārliecinošu balsu pārsvaru uzvarēja ārzemju karikatūru lappuse, kurā vairākus gadus no vietas bija iespējams apskatīt asprātīgas un meistariski zīmētas franču un angļu autoru karikatūras. Nepagāja ne gads pēc konkursa, kad "Szpilki" redakcija nosliecās uz melnā un abstraktā humora pusi un lasītāju iemijotāko rubriku sākumā pārveidoja, bet pēc tam nolikvidēja. Tādi džungļu likumi valda karikatūristikā!

Savu kolekciju, kurā tagad ir vairāk nekā 110 000 biezajās kladēs vai, smalkāk izsakoties, "albumos" ielīmētu zīmējumu, sāku veidot 1961. gadā. Pirmo desmitgadi pēc kara sadzīviski humoristiskā karikatūra Latvijā tikpat kā nepastāvēja. Karikatūras laikrakstos šod tad jau bija skatāmas, bet redaktori modri vēroja, lai tās kalpotu vienīgi augstajiem sociālisma ideāliem un apkarotu "pagātnes atliekas": alkoholismu, klanīšanos satrunējušo Rietumu priekšā, slaišīšanos, izvairīšanos no sociālistiskā dzīves veida priekšrocībām. Bez tam vadošie biedri paši pateica priekšā, pret ko jācinās, un kampaņa sekoja kampaņai: pret padomju dzīves nomelnotā-

jiem, pret kosmopolītiem, pret neapzinīgiem studentiem, kas valkā vācu armijas galvassegām līdzīgas cepures, pret kolhozu mantas izsaimniekošanu utt., u.t.īpr. Turklāt nepārtraukta cīņa ar amerikāņu imperiālismu, vācu revanšistiem.

Par pirmo humoristiski satīrisko izdevumu 40. gados kļuva "Padomju Jaunatnes" pielikums "Asā slota", kas iznāca regulāri uz 4 lappusēm (uz pusi pārlocīta avīzes vidējā lapa). Tajā savus pirmos darbus publicēja daudzi tagad plaši pazīstami karikatūristi. Sprototams, tajā laikā publicēšanās iespējas bija minimālas, un nekādu lielu kolekciju no tā laika darbiem savākt nebija iespējams. Jebkura saikne ar pirmskara Latvijas kādreiz plaukstošo karikatūru, kuras meistari — Rirdāns, Dreslers, Birzgalis — bija visiem pazīstami, bija pārtrūkusi.

Pagrieziena punkts preses un humora lietās sākās tikai "atkušņa" laikā 50. gadu vidū. Maskavas izdevumi kā "Za rubezom" un "Novoje vremja" sāka lasītājus iepazīstināt ar tādu izcilo politiskās satīras meistaru kā Vikijs, Kamings, Eklzs u. c. darbiem. 1956. gadā kļuva pieejama sociālistisko valstu periodika.

1957. gadā sāka iznākt "Dadzis", kas savu darbību sāka ar satīru un "cīnīšanos", bet apbrīnojami ātri tajā ielavījās humors un iedzīvojās tik labi, ka ne stagnācijas, ne pārbūves un 2. Republikas laikā no turienes vairs ārā dabūt nevar.

Tāpat dažu gadu laikā sakrājās pietiekoši liels karikatūru daudzums, lai tās varētu sākt sistematizēt un izkārtot. Sākumā pēc autoriem un novirzieniem, vēlāk galvenais kļuva tematiskais princips. Tas ļāva saglabāt autoru un stilu dažādību, sa-

mazināt atmetamo karikatūru skaitu. Vispirms izdalīju 50 tematus, bet to skaits gadu no gada pieauga un tagad sasniedz 150.

Par ko tad visvairāk smejas karikatūristi? Kā jau minēju, sižetu loks gadu no gada var mainīties. 90. gados, piemēram, virspusē uzpeldēja temati, kam agrāk bija maža vieta kopējā karikatūru masā: oratori, nauda, kooperatori u.c. Tomēr pastāv profesijas un parādības, kam par gadu karikatūristi asina zimuļus katru gadu. Manā kolekcijā ir 10 tūkstošnieki, t.i., temati, par kuriem savākts vairāk nekā 1000 karikatūru katram (personālajos albumos ielīmētos darbus neskaitot).

Visirsnīgāk apsmietā profesija ir mediķi (paši pacienti ir tikai 21. vietā). Visvairāk tiek ķirurgiem, terapeitiem un nervu ārstiem. Acu ārsti tiek apsmieti galvenokārt par to, ka viņi savās acu tubulās redzes pārbaudei nevar izgudrot kādus atšķirīgus burtus vai zīmes, bet liek pacientam nosaukt vienus un tos pašus dažādā lielumā uzzimēlus priekšmetus: futbolistam futbola vārtus, viegla uzvedības sievietei — gultu, vecenēm — atslēgas caurumu utt.

Pēc birokrātiem, kas palikuši otrajā vietā, brauc automobilisti. Kādus 10 gadus viņi bija tēma Nr. 1!

Ceturtajā vietā ir televīzija un tās fani. Nabaga alkoholiķi tālāk par 5. vietu kā netiek, tā netiek.

Suniši (kinoloģija) ieņem 6. vietu. Ģimenes lietas un attiecības palikušas 7. vietā.

Astotā vieta pieder cūciņām, zirdziņiem un citiem mūsu četrkājainajiem draugiem (suniši un kaķiši izdalīti atsevišķi).

Devīto vietu rangu tabulā ieņem tir-

gotāji. Viņi, starp citu, savas pozīcijas nepārtraukti uzlabo. Maksšķerniekiem viņi aizsteidzās priekšā pavisam nesen. Tie tagad ar savām 1070 karikatūrām ir goda pilnajā 10. vietā.

Nesen pabeidzu veidot albumu par precībām. Šādu kāzu ceremonijai veltītu zīmējumu man ir 960, tātad līdz "tūkstošnieka" godam preciniekiem kāds gads vēl jāpagaida.

Ir temati, kas nav savākuši pat 50 zīmējumus. Šo karikatūru varoņus es familjāri saucu par plukatām. Vienā no pēdējām vietām, tā sakot, plukatu plukatas, ir kolekcionāri. Tā kā godājamajam lasītājam droši vien nebūs patīkami uzturēties tik aizdomīgu subjektu sabiedrībā, es pastoiņu karikatūristikas staigānājā beidzu un dodos no džungļiem laukā.

E. Kalniņš

v/u SAULKALNE

uzņēmums "Saulkalne" realizē savu produkciju bez tirdzniecības uzcenojuma:

Iespējama piegāde.

- celtniecības kaļķis

(fasēts maisos pa 40 kg un nefasēts),

- lauksaimniecības kaļķis (nefasēts),
- dolomīta šķembas fr. 20 ÷ 40 mm,
- dolomīta atsijas fr. 0 ÷ 20 mm,
- dekoratīvais dolomīta akmens.

p/n Saulkalne, LV 2117 Rīgas rajons

Tālruni: direktors 947287, realizācija 947511

"DADŽA" kalendārs 1994

© Izdevniecība "DADŽIS", 1993

Sastādītājs **Jāzeps Jaunzems**
Mākslinieciskais redaktors **Uldis Freimanis**
Literārais redaktors **Antons Sondors**
Maketētājs **Egils Griķis**

Korektore **Ilze Strautiņa**
Metiens 40 000 eks.
Iespiests A/S "Preses Nams".
Ligumcena. Licenci. Nr. 20467.

Petrolejas sildītājs

Ekonomiskā!

Vienkāršs!

Drošs!

Augsta efektivitāte: nodrošina noturīgu siltumu un komfortu dzīvoklī. Caur aizsmugures sienu iesūktais gaiss aparātā sasilst un caur priekšējo paneli izplūst telpā. Tā cirkulējot, gaiss ātri sasilda telpu.

Vienkārša lietošana: pateicoties efektīvajai konstrukcijai, to var izmantot ikviens. Sildītājs var darboties nepārtraukti 24 stundas bez degvielas papildināšanas, prasa minimālu uzmanību.

Pilnīga drošība: lietošana ir pilnīgi droša, ja vien ievēro vienkāršos un viegli saprotamos lietošanas noteikumus.

Svarīgi telpās vienmēr nodrošināt labu ventilāciju.

Valsts Rīgas uzņēmums "KOMPRESORS"

Stara ielā 1, LV 1026, Rīgā.

Fakss: (0132)-378466

Teletaiips: 161213 Starts

Tālrunis: (0132) 371134